

2012

Sytuacja społeczno-gospodarcza

POZnań*

* Miasto know-how

2012

Sytuacja społeczno-gospodarcza

Spis treści

Wprowadzenie	3
Ludność i powierzchnia	7
Metropolia Poznań	7
Współpraca międzynarodowa	9
Promocja miasta	10
Zarządzanie miastem	13
Strategia Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030	15
Ludność i powierzchnia Poznania w latach 1945–1989	17
Zarządzanie miastem w latach 1945–1989	17
 Praca	 20
Szkolnictwo wyższe i nauka	21
Aktywność gospodarcza	25
Atrakcyjność inwestycyjna	27
Wspieranie przedsiębiorczości	28
Pozyskane środki unijne	28
Praca w latach 1945–1989	32
 Odpoczynek	 36
Kultura	37
Turystyka	39
Sport i rekreacja	40
Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™	43
Odpoczynek w latach 1945–1989	44
 Zamieszkanie	 48
Opieka zdrowotna	49
Bezpieczeństwo publiczne	49
Rewitalizacja	51

Dostępność komunikacyjna	53
Komunikacja zbiorowa	55
Infrastruktura drogowa	56
Zamieszkanie w latach 1945–1989	58
 Podsumowanie	 64
 Załączniki	 66
Kalendarium 2012	66
Projekty unijne realizowane przez Miasto Poznań oraz spółki, których właścicielem lub współwłaścicielem jest Miasto Poznań w perspektywie finansowej 2007–2013	70
Wykaz wybranych nagród, certyfikatów oraz rankingów i konkursów, w których Miasto Poznań wzięło udział w latach 2012–2013 (kwiecień)	76
Poznań w 2012 roku. Wskaźniki statystyczne	77
 Przypisy	 89

Wprowadzenie

Ryszard Grobelny
Prezydent Miasta Poznania

Przedstawiam Państwu coroczną edycję publikacji prezentującej sytuację społeczno-gospodarczą oraz osiągnięcia Miasta Poznania w 2012 roku. Materiał zawiera opis najważniejszych wydarzeń i dokonań w szerokim zakresie dziedzin odgrywających kluczową rolę w życiu miasta, uporządkowanych według haseł: Praca, Odpoczynek, Zamieszkanie. Oprócz bogatego materiału faktograficznego, publikacja zawiera interesujące i wartościowe poznawczo dane statystyczne, ilustrujące obiektywny obraz sytuacji Poznania.

Najważniejszym wydarzeniem ubiegłego roku były Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™, trzecia co do wielkości i znaczenia impreza sportowa na świecie. Mobilizacja organizacyjna, zakres inwestycji i efekty promocyjne, wynikające z roli Poznania jako jednego z polskich miast-organizatorów mistrzostw, uzasadniają szczególnie wysoką ocenę tego wydarzenia. Sportowe emocje i klimat towarzyszący wszystkim inicjatywom podjętym w czasie mistrzostw pozostaną na wiele lat w pamięci poznanianków oraz tysięcy gości z kraju i zagranicy. Pozytywny obraz Poznania przekazywany w mediach oraz bezpośrednie doświadczenia kibiców stanowią dużą wartość wizerunkową miasta o aspiracjach europejskich. Mistrzostwa są sukcesem wielu instytucji i środowisk Poznania oraz jego mieszkańców, którym przy podsumowaniu roku 2012 należą się szczególne podziękowania.

W opracowaniu, obok sprawozdania za rok 2012, uwzględniono, podobnie jak we wcześniejszych edycjach publikacji, tekst o charakterze historycznym, obejmujący tym razem okres powojennego rozwoju Poznania od roku 1945 do roku 1989. Mam nadzieję, że taki zabieg redakcyjny wywoła interesujące refleksje porównawcze dotyczące Poznania sprzed lat z miastem dzisiejszym.

Jestem przekonany, że zawarte w opracowaniu informacje wzbogacą Państwa wiedzę o stanie miasta oraz aktywności i dokonaniach wielu instytucji i środowisk, których wysiłek składa się na jego pomyślny rozwój. Sądzę, że wiedza taka może być przydatna w codziennej pracy, nauce bądź prowadzonych dyskusjach o Poznaniu.

Poznań zamieszkuje 553,6 tys. osób¹. Na 100 mężczyzn przypada 115 kobiet. Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 65% ogółu mieszkańców miasta. Stosunkowo najliczniejszą grupę poznaniaków stanowią osoby w wieku 25–34 lat (19%). Struktura wiekowa mieszkańców się zmienia. Ubytkowi ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym towarzyszy przyrost liczby osób w wieku emerytalnym. Wyjątek stanowią dzieci w wieku do ośmiu lat. Powiększanie się tej populacji jest rezultatem wchodzenia w okres najwyższej rozrodczości roczników wyżu demograficznego z przełomu lat 70. i 80. W 2011 r. po raz kolejny z rzędu odnotowano dodatni przyrost naturalny (0,8‰), spowodowany stosunkowo wysoką liczbą urodzeń oraz relatywnie niskim poziomem zgonów.

Liczba mieszkańców Poznania zmniejsza się na skutek ubytku migracyjnego wynoszącego –4,5‰. Większość osób emigrujących z miasta wybiera na nowe miejsce zamieszkania obszar powiatu poznańskiego i nadal pracuje lub uczy się w Poznaniu. Według badań poznańskiego Urzędu Statystycznego na jedną osobę dojeżdżającą do pracy z Poznania do innej miejscowości przypadają ponad cztery osoby przyjeżdżające do pracy do stolicy Wielkopolski spoza miasta. Mimo iż Poznań staje się dla cudzoziemców coraz atrakcyjniejszym miejscem do zamieszkania, liczba obcokrajowców zameldowanych w mieście jest stosunkowo niewielka (ok. 1,8 tys.). Pochodzą oni z ponad 100 krajów. Obywatele Unii Europejskiej stanowią 1/3 imigrantów. Najwięcej z nich pochodzi z Niemiec.

Powierzchnia miasta wynosi 261,91 km². Rozpiętość granic administracyjnych Poznania na osi północ – południe wynosi ok. 23 km, a na osi wschód – zachód ok. 24 km. Poznań stanowi centralną część aglomeracji poznańskiej. Miasto graniczy z 11 gminami powiatu poznańskiego, w tym z dwoma miastami – Luboniem i Swarzędzem.

Grunty miejskie³ (w tym oddane w użytkowanie wieczyste) stanowią 36,5% ogółu gruntów w Poznaniu. Tereny Skarbu Państwa to 27,5%, a osób fizycznych – 27,8% gruntów w mieście. Pozostałe 8,2% powierzchni jest własnością m.in. spółdzielni, związków i stowarzyszeń oraz innych osób prawnych.

Największą część powierzchni miasta stanowią grunty zurbanizowane (44%). Znaczną część obszaru⁴ stanowią użytki rolne (32%). Tereny leśne oraz zadrzewione i zakrzewione pokrywają 15,4% powierzchni miasta. Pozostały obszar miasta zajmują tereny pod wodami (2,8%) oraz tereny różne i nieużytki (5,8%).

Rok 2012 jest szóstym rokiem współpracy Miasta Poznania, Powiatu Poznańskiego i gmin Metropolii Poznań. Początkowo sformalizowana była ona w ramach Rady Aglomeracji Poznańskiej, a obecnie Stowarzyszenia Metropolia Poznań⁵. Głównym założeniem współpracy jest zwiększenie integracji obszaru metropolitalnego w różnych aspektach funkcjonowania wspólnoty samorządowej. W 2012 r. kontynuowano m.in. działania z zakresu tematyki integracji transportu publicznego, gospodarki odpadami, planowania przestrzennego, promocji gospodarczej oraz wymiany wiedzy i doświadczeń praktyków administracji samorządowej i przedstawicieli środowisk akademickich.

Działania na rzecz integracji transportu aglomeracyjnego dotyczyły organizacyjnych kwestii powołania Związku Międzygminnego „Transport Publiczny Metropolii Poznań” oraz wdrożenia Poznańskiej Elektronicznej Karty Aglomeracyjnej (PEKA). W związku z planowanym wprowadzeniem od 1 lipca 2013 r. nowego systemu gospodarki odpadami, polegającego na przejściu przez gminy pełnej odpowiedzialności za gospodarowanie odpadami, Związek Międzygminny „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” prowadził przygotowania do zmian likwidujących dotychczasowe systemy umów, cen i form odbioru śmieci od mieszkańców gmin. Prowadzono również wstępne działania na rzecz utworzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Wodno-Ściekowa Metropolii Poznań”.

Ważnym wydarzeniem, ewenementem wśród krajowych aglomeracji metropolitalnych, było przygotowanie Studium uwarunkowań rozwoju przestrzennego Aglomeracji Poznańskiej. Dokument opublikowany przez Centrum Badań Metropolitalnych⁶ był efektem współpracy środowiska naukowego planistów przestrzennych i przedstawicieli samorządów lokalnych⁷. Z inicjatywy Stowarzyszenia Metropolia Poznań uzgodniono wspólne stanowisko gmin w sprawie zapisów Planu Zagospodarowania Przestrzennego Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego przygotowanego przez Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego.

Dobrym przykładem wielostronnych korzyści współpracy Poznania z gminami aglomeracji poznańskiej jest zintegrowana działalność promocyjna. W 2012 r. współpraca ta objęła: prezentację przez gminy stowarzyszone w Metropolii Poznań ofert terenów inwestycyjnych na stoisku Miasta Poznania na targach MIPM w Cannes, przygotowanie wspólnego stoiska Miasta Poznania i Metropolii Poznań na Targi Regionów i Produktów Turystycznych Tour Salon 2012, włączenie się 24 podmiotów gospodarczych branży turystycznej spoza terenu Poznania do akcji Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej „Poznań za pół ceny”.

Poznań jest wiodącym ośrodkiem wśród polskich miast metropolitalnych, biorąc pod uwagę zarówno instytucjonalne i praktyczne rozwiązania funkcjonowania Metropolii Poznań, jak i dorobek środowiska akademickiego, wynikający m.in. z prac prowadzonych przez Centrum Badań Metropolitalnych. Efekty poznańskich dokonań w tematyce aglomeracyjnej są prezentowane i poddawane dyskusji na różnych konferencjach krajowych i zagranicznych.

Miasto Poznań i Stowarzyszenie Metropolia Poznań były organizatorami konferencji „Polskie Metropolie – Dokonania i kierunki rozwoju”⁸, poświęconej budowie metropolii z perspektywy działań samorządów, polityki państwa i perspektywy europejskiej. Migracje mieszkańców Poznania i ich wpływ na rozwój przestrzenny aglomeracji poznańskiej były natomiast jednym z tematów konferencji „Migracje mieszkańców dużych miast” zorganizowanej przez Miasto Poznań jako kolejne spotkanie z cyklu „Współczesne wyzwania rozwoju Poznania”. Konferencja poświęcona była trendom demograficznym miast europejskich, kierunkom, strukturze i społeczno-ekonomicznym aspektom migracji mieszkańców dużych miast⁹. Ważnym wydarzeniem gospodarczym regionu metropolitalnego było V Forum Gospodarcze Aglomeracji Poznańskiej, zorganizowane wraz z II edycją Poznańskich Dni Przedsiębiorczości. Tematy omawiane na spotkaniach panelowych dotyczyły m.in. takich branż ważnych w gospodarce aglomeracji poznańskiej, jak: technologie IT, motoryzacja, logistyka towarów.

Podnoszeniu i promowaniu wiedzy z zakresu tematyki metropolitalnej służą wydawnictwa Centrum Badań Metropolitalnych o zróżnicowanym profilu i poziomie merytorycznym, od charakteru popularnego (np. „Ilustrowany Atlas Aglomeracji Poznańskiej”) do tematyki bardziej specjalistycznej. W 2012 r. wydano kolejne pięć zeszytów z serii wydawniczej „Biblioteka Aglomeracji Poznańskiej”, prezentującej wyniki badań, ekspertyz oraz raportów zrealizowanych w ramach projektu „Funkcjonowanie i rozwój aglomeracji poznańskiej”. Zeszyty te zawierają treści poznawcze i edukacyjne, mogące stanowić podstawę merytoryczną w pracach władz samorządowych i różnych instytucji, np. szkół. Mogą być również ciekawą lekturą dla mieszkańców aglomeracji poznańskiej zainteresowanych różnymi aspektami stanu obecnego i przyszłości poznańskiego regionu metropolitalnego.

Współpraca międzynarodowa

Miasto Poznań jest członkiem ośmiu organizacji i platform współpracy międzynarodowej zrzeszających miasta i regiony: EUROCITIES, European Cities Marketing, International Congress and Convention Association, Le Club de Strasbourg, Mayors for Peace, Oder Partnerschaft,

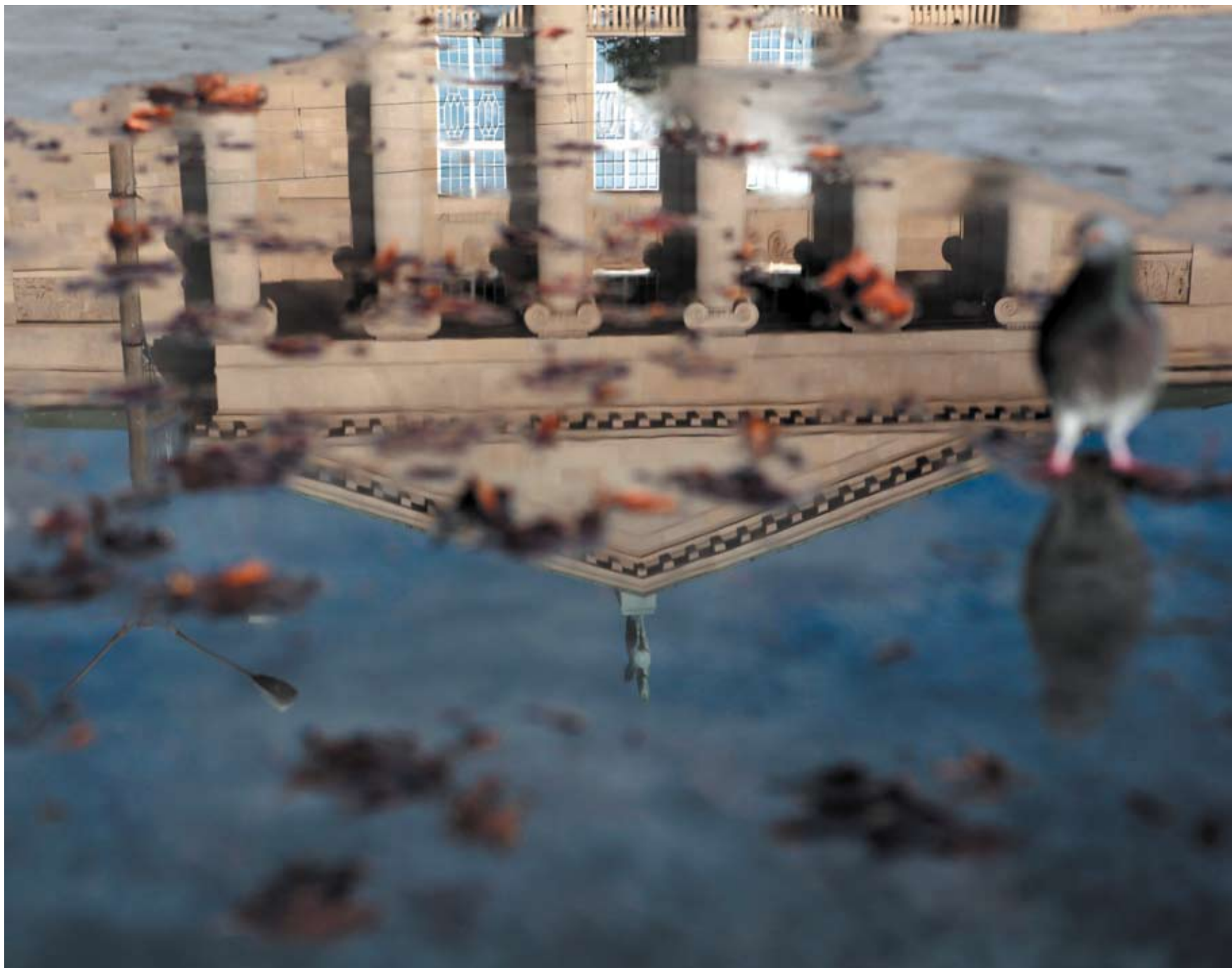
Poznań – Ille-et-Vilaine Foundation, WHO Healthy Cities Network. Przez Związek Miast Polskich oraz Unię Metropolii Polskich reprezentowane jest także w Radzie Gmin i Regionów Europy (The Council of European Municipalities and Regions), Kongresie Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (The Congress of Local and Regional Authorities of Europe) oraz Komitecie Regionów (Committee of the Regions). W latach 2010–2012 Poznań, reprezentowany przez Zastępcę Prezydenta Miasta Tomasza Jerzego Kaysera, pełnił funkcję przewodniczącego Forum Rozwoju Gospodarczego EUROCITIES. W 2012 r. odbyły się trzy spotkania forum (w Liverpoolu, Amsterdamie oraz Rydze¹⁰). Zorganizowano również spotkanie Platformy Współpracy EUROCITIES w Gijon, na którym zaprezentowano wyniki prac zrealizowanych w ramach poszczególnych forów i grup roboczych, a także Doroczne Walne Zgromadzenie EURO-CITIES w Nantes.

Wspólnie z samorządami województw wielkopolskiego, zachodniopomorskiego, dolnośląskiego, lubuskiego, miastami Szczecinem, Wrocławiem, Zieloną Górą i Gorzowem Wielkopolskim oraz landami niemieckimi Berlinem, Brandenburgią, Meklemburgią-Pomorzem Przednim i Saksonią, Miasto Poznań uczestniczy w sieci współpracy transgranicznej „Partnerstwo Odra”. W 2012 r. w jej ramach Poznań i Berlin rozpoczęły realizację polsko-niemieckiego projektu „Dialog Miast”.

Miasto Poznań kontynuuje również współpracę z regionem Nottinghamshire (Wielka Brytania) oraz 13 miastami partnerskimi: Assen (Holandia), Brno (Czechy), Charków (Ukraina), Győr (Węgry), Hanower (Niemcy), Jyväskylä (Finlandia), Kutaisi (Gruzja), Nablus (Palestyna), Pozuelo de Alarcón (Hiszpania), Ra’anana (Izrael), Rennes (Francja), Shenzhen (Chiny), Toledo (USA). Współpraca partnerska obejmuje realizację wspólnych projektów z dziedzin kultury, oświaty, gospodarki komunalnej, nauki, turystyki, sportu, ochrony zdrowia mieszkańców i pomocy społecznej oraz ochrony środowiska, a także wymianę doświadczeń z zakresu zarządzania miastem.

Promocja miasta

Działania promocyjne prowadzone w 2012 r. objęły m.in. organizację imprez promujących Poznań jako miasto-gospodarza UEFA EURO 2012™, kontynuację unikatowego w skali kraju projektu Konsorcjum Marki Poznań, realizację kampanii promocyjnych w kraju i za granicą, uruchomienie blogosfery i redagowanie stron internetowych poświęconych Poznaniowi, administrowanie profilami Miasta Poznania w mediach społecznościowych oraz organizację – za pomocą specjalnie utworzonej aplikacji – konkursów związanych z miastem.

W ramach działań promujących Poznań jako miasto-gospodarza UEFA EURO 2012™ na 100 dni przed turniejem przygotowano m.in. kampanię społeczną pod hasłem „Jestem poznaniakiem, gospodarzem UEFA EURO 2012™” poprzedzoną castingiem wśród mieszkańców miasta. Za granicą zrealizowano kampanię „Come&Join UEFA EURO 2012™ in Poznań”, w ramach której zapraszano do wspólnej zabawy kibiców piłkarskich z krajów rozgrywających mecze w Poznaniu¹¹. Przeprowadzono również konkurs „Shoot&Win”, w którym do wygrania były atrakcyjne nagrody, w tym pobyt w Poznaniu podczas turnieju. Podjęto także współpracę z zachęcającymi obcokrajowców do przyjazdu do Poznania¹² przedstawicielami Chorwacji, Irlandii, Hiszpanii, Włoch, Niemiec i Portugalii oraz zorganizowano prezentację Pucharu UEFA EURO 2012™ na pl. Wolności. W ramach podziękowania zagranicznym kibicom za zabawę i doping w trakcie meczów rozgrywanych w Poznaniu zorganizowano wystawy zdjęć zrobionych podczas turnieju w stolicy Wielkopolski¹³. Zdjęcia z Poznania można było zobaczyć w Dublinie, Zagrzebiu, Rzymie i Berlinie.

Wśród zrealizowanych w 2012 r. kampanii promocyjnych znalazły się: ogólnopolska kampania promocyjna pod hasłem „Poznań przyciąga najlepszych” i stworzona na jej potrzeby aplikacja „Ciagotki do Poznania”, dzięki której użytkownicy mogli sprawdzić, jaki kierunek studiów odpowiada ich zainteresowaniom¹⁴; kampania „Poznań daje pracę”, zrealizowana przy współpracy firm należących do Konsorcjum Marki Poznań oraz trzech firm rekrutujących pracowników (Grafton, Hays i Randstad), mająca na celu pokazanie Poznania jako miejsca z bardzo rozwiniętym i perspektywicznym sektorem nowoczesnych usług, w którym poszukuje się specjalistów z wielu dziedzin¹⁵; kampania alleRogal obejmująca m.in. sprzedaż rogali świętomarcińskich przez internet, w tym po raz drugi poprzez domenę ro-gale.allegro.pl, dzięki której rogałe trafiły nie tylko do Polaków, ale również do Anglików, Niemców, Francuzów, a nawet Cypryckich¹⁶.

W ramach cyklu „Poznań dla Ziemi” zrealizowano dwa wydarzenia – koncert zespołu Faith No More nad Jeziorem Maltańskim w ramach Malta Festival oraz Bryana Adamsa na Międzynarodowych Targach Poznańskich. Oba wydarzenia wpisały się w cykl działań proekologicznych – z każdego sprzedanego biletu przekazano 5 zł na cele ekologiczne.

Miasto Poznań po raz kolejny wsparło również akcję „Poznań za pół ceny”, w ramach której, po obniżonych cenach, można było skorzystać z usług wielu poznańskich restauracji, hoteli i centrów rozrywki. Zorganizowano także kolejną edycję Międzynarodowego Festiwalu Rzeźby Lodowej, który przyciągnął na Stary Rynek najsłynniejszych artystów z całego świata. Ich prace mieszkańcy Poznania i turyści mogli obejrzeć przed świętami Bożego Narodzenia.

Prowadzone działania promocyjne zostały docenione w wielu konkursach i rankingach. W 2012 r. w czasie gali finałowej konkursu Welcome

2012 (imprezy towarzyszącej Pierwszemu Międzynarodowemu Festiwalowi Marketingu Miejsc „Welcome Festiwal”) projekt Konsorcjum Marki Poznań został wyróżniony aż trzema nagrodami – zajął trzecie miejsce, otrzymał Grand Prix za „najpełniejszą realizację idei Trójkąta Efektywności Brief oraz za niezwykłą skuteczność, czytelność i korzyść dla wszystkich zaangażowanych stron”, został uhonorowany nagrodą specjalną (zbiorowym wyróżnieniem dla wszystkich firm zaangażowanych w Konsorcjum Marki Poznań) za odwagę udziału w przełomowym projekcie pokazującym, że markę miasta budują w równej mierze firmy w nim działające. Miasto Poznań otrzymało także nagrodę dla najsilniejszej marki od międzynarodowej organizacji The Superbrands Ltd., działającej obecnie w 87 krajach. Film „Congrats! Come&Enjoy” promujący Miasto Poznań w kontekście UEFA EURO 2012™ zajął trzecie miejsce w kategorii „Spoty TV” na prestiżowym festiwalu Golden Citygate w Berlinie.

W ramach promocji Poznania w sferach gospodarki i inwestycji przedstawiciele Miasta wzięli udział w najbardziej prestiżowych targach nieruchomości i inwestycji na świecie MIPIM 2012 w Cannes oraz w targach EXPO REAL 2012 w Monachium. Poznań uczestniczył także w World BPO Forum w Nowym Jorku¹⁷, konferencji Bussines Opportunities in Poland w Tel-Awivie¹⁸ oraz spotkaniu typu „businessmixer” Touchdown Europe Networking Event w Londynie¹⁹. Miasto Poznań współorganizowało ponadto wiele imprez m.in.: Forum Gospodarcze Aglomeracji Poznańskiej, konferencję „Poznań in Progress”, Wiosenne Spotkanie Władz Miasta z Inwestorami, konferencję Bioconnet oraz Tydzień SSC/BPO.

Zarządzanie miastem

Ustawa o samorządzie gminnym nadaje prawa i określa obowiązki jednostek samorządu terytorialnego oraz definiuje podstawowe dziedziny życia społeczności tworzącej wspólnotę przestrzenną.

Organem stanowiącym i kontrolnym Miasta Poznania jest 37-osobowa Rada Miasta Poznania. Obecnie urzędującą radę tworzą następujące osoby: Przemysław Alexandrowicz, Andrzej Bielerzewski, Jan Chudobiecki, Lidia Dudziak, Karolina Fabiś-Szulc, Joanna Frankiewicz, Grzegorz Gąnowicz, Ryszard Franciszek Grobelny, Michał Grześ, Krzysztof Grzybowski, Ewa Jemielity²⁰, Jakub Jędrzejewski, Adrian Kaczmarek, Katarzyna Kretkowska, Wojciech Kręglewski, Dominika Król, Juliusz Kubel, Tomasz Lewandowski, Tomasz Lipiński, Przemysław Markowski, Łukasz Mikuła, Norbert Napieraj, Maria Nowicka, Adam Pawlik, Maciej Przybylak, Krzysztof Skrzypinski, Sławomir Smół, Urszula Stecka, Marek Sternalski, Antoni Szczuciński, Szymon Szynkowski vel Sęk, Hubert Świątkowski, Michał Tomczak, Beata Urbańska, Mariusz Wiśniewski, Wojciech Wośkowiak,

Bartosz Zawieja. Funkcję Przewodniczącego Rady Miasta Poznania sprawuje Grzegorz Ganowicz, a funkcje wiceprzewodniczących – Hubert Świątkowski, Michał Grześ i Katarzyna Kretkowska. W 2012 r. zwołano 20 sesji rady, a radni podjęli 364 uchwały.

Prezydentem Miasta Poznania jest Ryszard Grobelny, a funkcje Zastępców Prezydenta pełnią: Tomasz Jerzy Kayser, Mirosław Kruszyński, Jerzy Stępień oraz Dariusz Jaworski. Sekretarzem Miasta Poznania jest Stanisław Tamm, a funkcję Skarbnika piastuje Barbara Sajnaj.

Na koniec 2012 r. obsługę administracyjną obywateli prowadziły 33 wydziały i równorzędne jednostki organizacyjne Urzędu Miasta Poznania. Zatrudnionych było w nich ponad 1,5 tys. pracowników. Część zadań publicznych realizowało 341 miejskich jednostek organizacyjnych.

Coraz większą rolę w zarządzaniu miastem pełnią jednostki pomocnicze – osiedla. Tworzą one strukturę społeczno-terytorialną, która – ułatwiając gminie wykonywanie jej zadań – przejmuje na swoim terytorium realizację zadań publicznych. W Poznaniu działają 42 jednostki pomocnicze – osiedla, obejmujące obszar całego miasta. Reprezentowane są one przez 678 radnych osiedlowych wybranych przez mieszkańców.

Prowadzone są bezpośrednie konsultacje społeczne z mieszkańcami. Przybierają one formę: Platformy Konsultacji Społecznych – interaktywnego forum wymiany poglądów na temat inicjatyw oraz projektów dokumentów i polityk miejskich, sondaży deliberacyjnych, czatów internetowych z Prezydentem, sądu obywatelskiego, projektu budżetu obywatelskiego. Konsultacje przeprowadzone w 2012 r. dotyczyły m.in. przyszłości Stadionu im. Edmunda Szyca, polityki mieszkaniowej na lata 2012–2022, parku Rataje, strategii rozwoju rzeki Warty, organizacji Strefy Kibica podczas UEFA EURO 2012™.

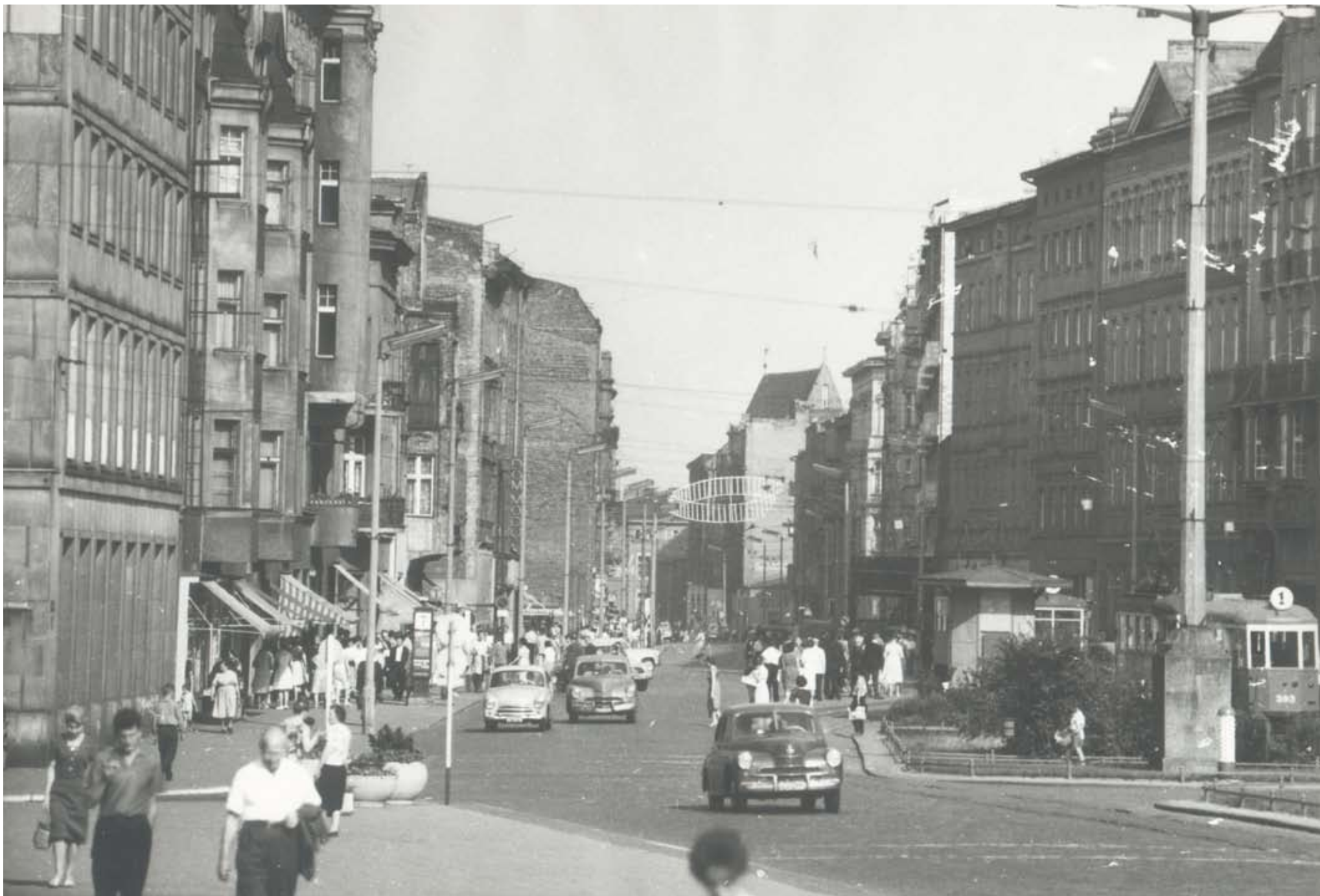
Przy wydziałach zajmujących się kulturą, sprawami społecznymi, oświatą czy środowiskiem powstały komisje dialogu obywatelskiego zrzeszające organizacje pozarządowe. Do ich zadań należy m.in. współpraca z Miastem Poznaniem w celu zwiększenia efektywności działań kierowanych do poznaniaków, opiniowanie wydawanych dokumentów i projektów aktów prawnych oraz określanie potrzeb społecznych i sposobów ich zaspokajania. W ramach dialogu obywatelskiego prowadzony jest także projekt „Akademia Młodego Obywatela”, skierowany do uczniów poznańskich szkół.

Dążąc do usprawnienia zarządzania miastem, władze Poznania podejmowały zróżnicowane działania z zakresu poprawy obsługi mieszkańców, rozbudowy e-administracji, udzielania pomocy w załatwianiu indywidualnych spraw obywateli, przystosowywania serwisów miejskich do urządzeń mobilnych, podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników oraz poprawy warunków pracy i utrzymania skutecznego systemu zarządzania w Urzędzie Miasta Poznania.

W 2012 r. kontynuowano prace nad wdrażaniem zapisów „Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030”. W kwietniu zorganizowano seminarium pt. „Strategiczne zarządzanie miastem w teorii i praktyce Urzędu Miasta Poznania”, którego celem była wymiana poglądów w zakresie zarządzania strategicznego miast w wymiarze teoretycznym i praktycznym. Podczas spotkania przeprowadzono dyskusję w zakresie możliwych mechanizmów wspomagających implementację strategii rozwoju miast. Seminarium zainaugurowało cykl konferencji „Współczesne wyzwania rozwoju Poznania”, a poruszoną na nim problematykę zarządzania strategicznego w jednostkach samorządu terytorialnego omówiono w monografii „Strategiczne zarządzanie miastem w teorii i praktyce Urzędu Miasta Poznania”²¹.

Zmieniająca się sytuacja społeczno-gospodarcza w Europie i na świecie, mająca duży wpływ na funkcjonowanie polskich miast, oraz potrzeba skupienia się przez miasta nie tylko na rozwiązywaniu bieżących problemów, lecz także na planowaniu ich przyszłości pozwalającym przeciwdziałać niekorzystnym tendencjom, przyczyniły się do podjęcia decyzji o aktualizacji zapisów dokumentu. Dodatkową przesłanką do jego zmiany, obok zapisów uchwały ws. Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030²², jest także nowa unijna perspektywa finansowa, promująca kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców w odejściu od granic administracyjnych miast.

Stworzenie zgodnego z obecnymi możliwościami rozwojowymi planu na przyszłość dla miasta będzie szansą na podniesienie jakości życia poznaniaków, dlatego też dyskusja nad kształtem dokumentu będzie uwzględniać opinie i oczekiwania samych mieszkańców. Możliwość uczestniczenia w pracach nad aktualizacją strategii zapewnią konsultacje społeczne²³ oraz badania jakości życia realizowane we współpracy z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Obok danych ilościowych pozyskiwane będą także dane jakościowe. Umożliwią to dyskusje z przedstawicielami ciał doradczych, m.in. Miejskiej Rady Pożytku Publicznego, Młodzieżowej Rady Konsultacyjnej, Porozumienia Rad Osiedli, a także posiedzenia Rady Strategii z udziałem ekspertów i liderów opinii.

ŁUDNOŚĆ I POWIERZCHNIA POZNANIA w latach 1945–1989

Do 1955 r. podstawowym czynnikiem rozwoju demograficznego Poznania były wysoki przyrost naturalny (w 1950 r. wynoszący 16,4‰) oraz migracja powojenna. W ciągu pierwszych dziewięciu powojennych lat liczba mieszkańców Poznania zwiększyła się o 100 tys., do 368 tys. osób (w 1955 r.). W następnych latach decydujący wpływ na liczbę mieszkańców miał przyrost naturalny, którego poziom na początku lat 70. wynosił średnio 3,4‰ i należał do najwyższych wśród dużych polskich miast. Poznań był miastem ludzi młodych. Co czwarty poznanianin nie przekroczył 18. roku życia. Największą liczbę ludności – 591,3 tys. osób – Poznań osiągnął w 1988 r. Od tego czasu liczba mieszkańców się zmniejszała. W okresie powojennym wykształciła się jednolita struktura narodowościowa. Po opuszczeniu Poznania przez ludność niemiecką w latach 1945–1946 w mieście nie było już dużych skupisk ludności innych narodowości.

Według spisu powszechnego z 1960 r. najwięcej mieszkańców Poznania utrzymywało się z przemysłu (43%), budownictwa (13%), handlu (11%) oraz transportu i łączności (10%).

W okresie powojennym granice Poznania zmieniono pięciokrotnie, powiększając jego powierzchnię do 26 131 ha. W znaczący sposób granice miasta zmieniono dwukrotnie – w 1973 r., włączając do Poznania części wsi Koziegłowy, Piątkowo i Suchy Las, oraz w 1987 r., przyłączając Morasko, Radojewo, Umultowo oraz część terenów wsi Baranowo, Janikowo, Kiekrz, Plewiska, Skórzewo i Wielkie. Początkowo obszar miasta obejmował 11 okręgów i 36 dzielnic. W 1950 r. wprowadzono podział administracyjny Poznania na pięć dzielnic: Grunwald, Jeżyce, Nowe Miasto, Stare Miasto i Wilda.

ZARZĄDZANIE MIASTEM w latach 1945–1989

Do 1950 r. Poznaniem zarządzał organ wykonawczy 80-osobowej Miejskiej Rady Narodowej – Zarząd Miasta. Jego działalnością kierowało 11-osobowe Kolegium Zarządu Miasta, nadzorowane kolejno przez trzech prezydentów – Feliksa Maciejewskiego, Stanisława Srokę i Leona Murzynowskiego. Do 1954 r., w którym przeprowadzono pierwsze wybory do rad narodowych, ich skład oparty był na nominacjach, zależnych od partii politycznych. W 1950 r. zniesiono podział na administrację rządową i samorządową, a w miejsce prezydenta Miejska Rada Narodowa powołała Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, której przewodniczącym został Franciszek Frąckowiak. Z dniem 1 stycznia 1956 r. Poznań został

wyłaczony z granic województwa poznańskiego, a Miejska Rada Narodowa uzyskała uprawnienia rady wojewódzkiej. Rozdzielenie rady narodowej i organów wykonawczych nastąpiło w 1973 r. Reaktywowano wówczas urząd prezydenta, którym został dotychczasowy przewodniczący Prezydium Rady Narodowej – Stanisław Cozaś, oraz zwiększono liczbę członków Miejskiej Rady Narodowej, początkowo do 120, a od 1979 r. do 150 radnych. W wyniku wprowadzenia 1 czerwca 1975 r. dwustopniowego podziału administracyjnego Poznań stał się gminą i został powtórnie włączony w granice województwa poznańskiego, a kompetencje władz miejskich zostały znacznie ograniczone. W latach 1975-1989 stanowisko prezydenta miasta piastowali Władysław Śleboda, Stanisław Piotrowicz oraz Andrzej Wituski.

W latach powojennych program odbudowy urbanistycznej zakładał zmianę charakteru miasta. Śródmieście nie odzyskało już swojego dawnego charakteru. Zmieniła się zwłaszcza zabudowa ul. Św. Marcin i Al. Marcinkowskiego. W latach 60. zdecydowano się na rozbiórkę wielu budynków w ścisłym centrum. Zastąpiono je m.in. domami towarowymi „Centrum”, rozbijając jednolity układ urbanistyczny śródmieścia. W celu uaktywnienia prawobrzeżnej strony Warty wybudowano zakłady produkcyjne na Starołęce, Głównej i w rejonie ul. Warszawskiej. Podjęto decyzję o zmianie koryta Warty, likwidując tym samym historyczny most Chwaliszewski. Przystąpiono również do budowy nowych zespołów mieszkaniowych m.in. na Dębcu, Komandorii, przy ul. Chociszewskiego i pl. Wielkopolskim, a w późniejszym okresie na Jeżycach i Grunwaldzie. Rozpoczęto także budowę dużych osiedli mieszkaniowych z wielkiej płyty.

W centrum miasta oraz na Sołaczu powstały nowe duże gmachy publiczne, m.in.: Dom Partii przy ul. Św. Marcin, budynek PDT, zwany popularnie Okrąglakiem, budynek sądu przy Al. Marcinkowskiego, hala widowiskowo-sportowa „Arena”, Hotel Merkury, Hotel Polonez, Hotel Poznań oraz zespół budynków Akademii Rolniczej na Sołaczu.

Praca

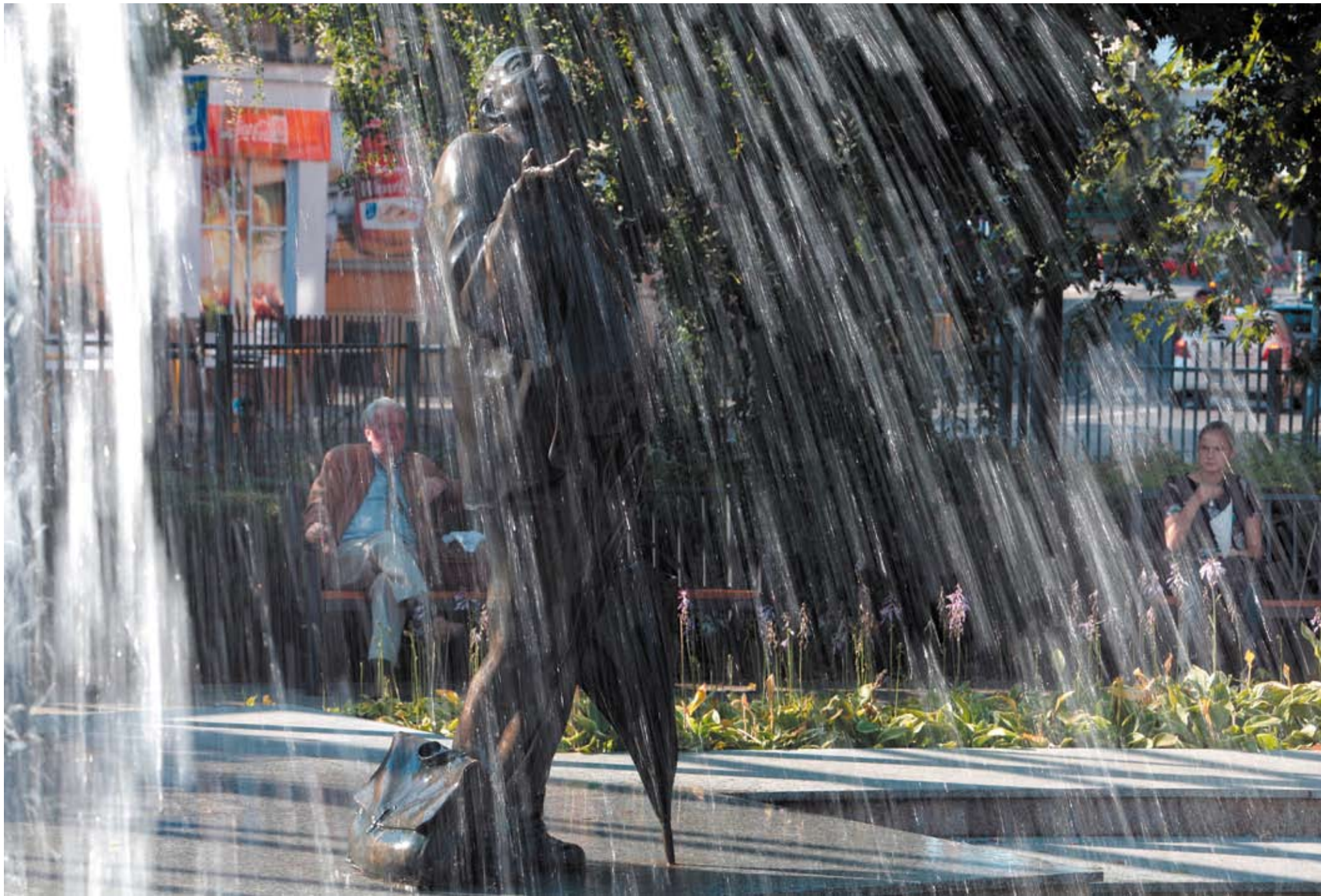

Poznań jest jednym z najważniejszych ośrodków akademickich i naukowych w kraju. Na 28 uczelniach studiuje ok. 130 tys. studentów, w tym blisko 2,5 tys. cudzoziemców. Poznańskie uczelnie, aby jeszcze lepiej przygotować studentów do przyszłej pracy zawodowej, co roku dokonują zmian w ofercie kształcenia, wprowadzając nowe specjalności i kierunki nauczania. W 2012 r. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza uruchomił siedem nowych kierunków, w tym media interaktywne i widowiska oraz technologie komputerowe, a także 24 nowe specjalności. Na poznańskich uczelniach wprowadzono ponadto takie kierunki, jak: sztuka projektowania krajobrazu na Uniwersytecie Artystycznym, optometria i terapia zajęciowa na Uniwersytecie Medycznym, handel zagraniczny i bezpieczeństwo gospodarcze w Wyższej Szkole Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa. Uruchomiono również cztery nowe specjalności na Uniwersytecie Ekonomicznym, w tym wycenę nieruchomości oraz zarządzanie portem lotniczym. Dwie poznańskie uczelnie rozpoczęły prowadzenie kolejnych tzw. kierunków zamawianych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego²⁴ – Politechnika Poznańska zaoferowała kształcenie na kierunku energetyka (w ramach projektu „Energetyka z przyszłością”), a Uniwersytet Artystyczny – na kierunku wzornictwo (w ramach projektu „Wzornictwo szansą na sukces!”).

Wysoką pozycję Poznania wśród ośrodków akademickich w kraju potwierdzają rankingi szkół wyższych. W klasyfikacji opublikowanej przez dziennik „Rzeczpospolita” i tygodnik „Perspektywy” Uniwersytet im. Adama Mickiewicza uplasował się na trzeciej pozycji, a czołowe miejsca w swoich kategoriach w skali kraju zajęły Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Ekonomiczny, Uniwersytet Przyrodniczy oraz Akademia Wychowania Fizycznego. Dodatkowo Uniwersytet im. Adama Mickiewicza znalazł się w pierwszej trójce polskich uczelni w światowym rankingu uczelni „Webometrics”. Sześć poznańskich uczelni niepublicznych²⁵ otrzymało certyfikat „Wiarygodna Szkoła” przyznawany przez Akademickie Centrum Informacyjne. Według rankingu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego obejmującego rok akademicki 2012/2013 Politechnika Poznańska znalazła się w pierwszej trójce uczelni najbardziej obleganych przez maturzystów, a wśród uczelni niepublicznych w kategorii studiów stacjonarnych pierwsze miejsce w tym rankingu zajęła Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej w Warszawie, prowadząca Wydział Zamiejscowy w Poznaniu. Poznańskie szkoły wyższe, kładąc niezwykle duży nacisk na rozwój i modernizację, kontynuują rozbudowę bazy naukowo-dydaktycznej. W 2012 r. w kampusie Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza na Morasku otwarto interdyscyplinarną jednostkę naukową – Centrum NanoBioMedyczne²⁶. Zakończono również modernizację zabytkowej siedziby

Uniwersytetu Artystycznego przy Al. Marcinkowskiego oraz rozbudowę sal gimnastycznych Akademii Wychowania Fizycznego przy ul. Rocha. Uniwersytet Medyczny zakończył adaptację pomieszczeń na potrzeby Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii oraz modernizację zaplecza Bloku Operacyjnego i Pododdziału A3 Kliniki Chirurgii wraz z Centralnym Magazynem Apteki Szpitalnej w Szpitalu Klinicznym im. Heliodora Święcickiego przy ul. Przybyszewskiego. Uniwersytet Przyrodniczy rozbudował siedzibę Katedry Chemii przy ul. Wojska Polskiego, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza zakończył rewaloryzację historycznego centrum Uniwersytetu Poznańskiego²⁷ oraz przebudował bazę naukowo-badawczą Wydziału Neofilologii w gmachu Collegium Novum przy al. Niepodległości. W 2012 r. oddano do użytku Centrum Mechatroniki, Biomechaniki i Nanoinżynierii Politechniki Poznańskiej przy ulicach Berdychowo i Jana Pawła II. Kontynuowano także wiele rozpoczętych wcześniej inwestycji, m.in.: budowę Centrum Edukacyjnego Usług Elektronicznych Uniwersytetu Ekonomicznego przy ul. Towarowej, budowę Centrum Dydaktycznego Wydziału Technologii Chemicznej Politechniki Poznańskiej przy ul. Berdychowo, budowę hali sportowej z pomieszczeniami dydaktycznymi Akademii Wychowania Fizycznego przy ul. Królowej Jadwigi, budowę Centrum Biologii Medycznej Uniwersytetu Medycznego przy ul. Rokietnickiej oraz nowych siedzib wydziałów Chemii i Historycznego, a także Wielkopolskiego Centrum Zaawansowanych Technologii na terenie kampusu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza na Morasku. Rozpoczęto także modernizację budynku Katedry Chemii Rolnej Uniwersytetu Przyrodniczego przy ul. Wojska Polskiego. Część inwestycji jest współfinansowana ze środków unijnych.

Miasto Poznań aktywnie współpracuje ze szkołami wyższymi. Oprócz realizacji wspólnych projektów, takich jak tworzenie centrów badań naukowych dla potrzeb analizowania i diagnozowania wybranych aspektów funkcjonowania miasta (Centrum Badań Jakości Życia przy Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza, międzyuczelniane Centrum Badań Metropolitalnych), w ramach Programu „Akademicki i naukowy Poznań” w 2012 r. kontynuowano lub wdrożono następujące inicjatywy skierowane do studentów i naukowców: program praktyk i płatnych staży studenckich w Urzędzie Miasta Poznania, stypendia dla laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych, wybierających studia na poznańskich uczelniach, stypendia dla studentów z Gruzji, nagrody za prace doktorskie i magisterskie, nagroda naukowa i stypendia dla młodych badaczy, dofinansowanie wykładów otwartych znanych naukowców i artystów, projekty wpierające przedsiębiorczość akademicką („Pierwszy krok we własny biznes”, „Naukowiec w biznesie”, „Międzyuczelniana Sieć Promotorów Przedsiębiorczości Akademickiej”, „Wielkopolska Platforma Innowacyjna”²⁸), współpraca uczelni z inwestorami będącymi potencjalnymi

pracodawcami dla absolwentów poznańskich szkół wyższych. Miasto Poznań realizuje także kampanie promocyjne zachęcające do podjęcia studiów w Poznaniu oraz wspiera organizację wydarzeń o charakterze akademickim. Poznańskie uczelnie otrzymały ponadto na preferencyjnych warunkach grunty miejskie pod rozbudowę swojej bazy dydaktycznej²⁹. Badania naukowe prowadzą w Poznaniu nie tylko szkoły wyższe, ale także blisko 50 placówek naukowo-badawczych (18 placówek Polskiej Akademii Nauk oraz jednostki resortowe, często jedyne w danej branży w skali kraju, uczestniczące w międzynarodowych projektach badawczych). Ich działalność ukierunkowana jest na prowadzenie prac badawczych i wdrożeniowych m.in. w takich dziedzinach, jak: chemiczne źródła energii, surowce włókiennicze, aparatura naukowo-badawcza, nowe odmiany roślin uprawnych, budownictwo, strategie logistyczne, kompatybilność elektromagnetyczna. Poznańskie placówki odnoszą sukcesy m.in. w badaniach o charakterze informatycznym, molekularnym, genetycznym, biotechnologicznym, immunologicznym, technologicznym. Pełnią również istotną funkcję proinnowacyjną, a ich liczba, potencjał badawczy oraz jakość prowadzonych badań determinują poziom zdolności do tworzenia nowych rozwiązań technicznych i technologicznych. W 2010 r. jednostki naukowo-badawcze, szkoły wyższe oraz podmioty gospodarcze wydały na działalność badawczo-rozwojową ponad 610 mln zł, tj. o 1/3 więcej niż dwa lata wcześniej (o 2/3 więcej na prace rozwojowe). Poznańskie środowisko naukowo-badawcze wdraża nowe inter- i multidyscyplinarne rozwiązania organizacyjne, np. centra doskonałości, centra zaawansowanych technologii, platformy technologiczne. Uczestniczy także w realizacji krajowych i międzynarodowych projektów badawczych z zakresu biologii, ochrony środowiska, logistyki, biotechnologii, bioinżynierii, badań kosmicznych, archeologii, technologii informacyjnych i nanotechnologii. Poznańscy badacze z Wielkopolskiego Centrum Onkologii oraz Uniwersytetu Medycznego biorą udział w międzynarodowym projekcie badania genomu raka „The Cancer Genome Atlas (TCGA)”³⁰. Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN uczestniczy w projekcie FLORIST, dotyczącym zagrożenia powodziowego na przedpolu Tatr, współfinansowanym przez Szwajcarię w ramach programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej. Wydział Fizyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza został członkiem konsorcjum realizującego projekt QOLAPS (Kwantowe zasoby: koncepcje i zastosowania), finansowany z grantu przyznanego przez Europejską Radę ds. Badań Naukowych. Instytut Nauk Prawnych PAN w ramach „European Cooperation in Science and Technology” uczestniczył w realizacji projektu „Rola UE w reformie Praw Człowieka ONZ”. Centrum Badań Kosmicznych brało udział w unijnym projekcie wsparcia systemu czasu GALILEO dla ruchu pojazdów.

Potwierdzając swoje miejsce w czołówce krajowej oraz na arenie międzynarodowej, poznańscy naukowcy oraz placówki badawcze i rozwojowe osiągnęli w 2012 r. wiele sukcesów naukowych. Ważnym wydarzeniem było odkrycie przez poznańskich geologów największego w naszej części Europy meteorytu, który spoczywał na terenie Rezerwatu Meteoryt Morasko na głębokości 2,5 m. Meteoryt waży ok. 261 kg oraz liczy prawdopodobnie 5 tys. lat. Wynalazki poznańskich naukowców zostały nagrodzone na prestiżowych Międzynarodowych Targach Wynalazczości „Concours Lépine” w Paryżu³¹. Instytut Obróbki Plastycznej zdobył złoty medal z wyróżnieniem Międzynarodowej Wystawy Wynalazków INST w Taipei na Tajwanie za innowacyjny sposób łączenia elementów o cylindrycznym zarysie ścian zewnętrznych. Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych z Poznania został laureatem XV edycji konkursu „Polski Produkt Przyszłości”, zorganizowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, za maszynę do zbioru warzyw korzeniowych z wymiennymi adapterami roboczymi. Dr hab. Grzegorz Milczarek oraz prof. Olle Inganäs ze Szwecji opracowali nowy rodzaj katody, która może znaleźć zastosowanie w ekologicznych akumulatorach. Naukowcy pracujący pod kierownictwem prof. Włodzimierza Grajka z Uniwersytetu Przyrodniczego stworzyli nowoczesną biorafinerię, która z mikrobów żyjących w glebie może produkować substancję słodzącą aż 20 razy słodsza od sacharozy. Dwaj poznańscy naukowcy – prof. Ryszard W. Adamiak (Instytut Chemii Bioorganicznej PAN) i prof. Jacek Błażewicz (Instytut Informatyki Politechniki Poznańskiej) – opracowali metodę, która znacznie skróci pierwszą fazę projektowania leków, polegającą na zautomatyzowanym komputerowym przewidywaniu trójwymiarowych struktur cząsteczek kwasów rybonukleinowych. Instytut Chemii Bioorganicznej PAN opatentował nowy rodzaj szczepionki przeciwko boreliozie. Za wybitne zasługi dla rozwoju polsko-niemieckiej współpracy naukowej i wspólne osiągnięcia badawcze prof. Jacek Błażewicz z Instytutu Informatyki Politechniki Poznańskiej i prof. Erwin Pesch z Uniwersytetu w Siegen zostali laureatami IV edycji Polsko-Niemieckiej Nagrody Naukowej „Copernicus”. Czasopismo „European Journal of Operational Research” pod redakcją prof. Romana Słowińskiego z Politechniki Poznańskiej zajęło pierwsze miejsce w prestiżowym rankingu Google Scholar. Politechnika Poznańska została jednym z członków założycieli klastra Europolbudatom, grupującego firmy z branży energetycznej i budowlanej, instytucje naukowo-badawcze oraz organizacje i stowarzyszenia, które mają na celu wybudowanie w Polsce elektrowni atomowej przy udziale polskich firm. Reprezentacja tej uczelni odniosła ponadto zwycięstwo podczas konkursu AeroDesign³² w Los Angeles w kategorii największego udźwigu.

Miasto Poznań kontynuowało rozbudowę Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego. W 2012 r. kończono m.in. budowę nowoczesnego

biurowca wraz z inkubatorem przedsiębiorczości³³. Przedsięwzięcie jest realizowane przy wsparciu środków unijnych. W ramach parku powstają trzy powiązane ze sobą strefy: biurowa, inkubacyjna i przemysłowo-produkcyjna³⁴.

W 2012 r. zakończono budowę Zespołu Inkubatorów Wysokich Technologii na terenie Poznańskiego Parku Naukowo-Technologicznego, afiliowanego przy Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza. Jest to największy w Poznaniu kompleks laboratoryjny dla innowacyjnych firm, kreujący przyjazne środowisko dla rozwoju nowoczesnych technologii.

Na terenie kampusu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza na Morasku rozpoczęło działalność Centrum NanoBioMedyczne, stanowiące wspólne przedsięwzięcie Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Politechniki Poznańskiej oraz uniwersytetów Medycznego i Przyrodniczego. Działalność centrum, najnowocześniejszej placówki tego typu w Polsce, będzie realizowana we współpracy z Instytutem Fizyki Molekularnej w Poznaniu³⁵. Na Morasku wmurowano także akt erekcyjny pod budowę Wielkopolskiego Centrum Zaawansowanych Technologii. Inwestycja jest wspólną inicjatywą pięciu poznańskich uczelni: Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Uniwersytetu Ekonomicznego, Uniwersytetu Przyrodniczego, Uniwersytetu Medycznego, Politechniki Poznańskiej, a także Polskiej Akademii Nauk, Instytutu Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, Poznańskiego Parku Naukowo-Technologicznego³⁶.

W działania proinnowacyjne włącza się także sektor niepubliczny. Od kilku lat w Złotnikach rozwija swoją działalność Nickel Technology Park Poznań, a w podpoznańskim Wysogotowie powstaje Park Technologiczny INEA PARK z jednym z największych w Wielkopolsce nowoczesnym Data Center. W Poznaniu przy ul. Dąbrowskiego rozpoczęto budowę parku naukowo-technologicznego Nobel Tower, którego inwestorem jest prywatna spółka non-profit Centrum Zaawansowanych Technologii. International Business Machines Corporation zdecydowało się otworzyć w Poznaniu biuro regionalne, a fakt ten podkreśla znaczenie polskiego rynku dla IBM.

Na Politechnice Poznańskiej rozpoczęło działalność pierwsze w Polsce laboratorium dedykowane symulacji i optymalizacji procesów logistycznych i produkcyjnych, certyfikowane przez światowego lidera w zakresie oprogramowania symulacyjnego – firmę FlexSim Software Products Inc. z USA³⁷.

W 2012 r. w Poznaniu odbyły się VI Światowe Dni Innowacji³⁸.

Na trzech poznańskich uczelniach – Politechnice Poznańskiej, Uniwersytecie Ekonomicznym oraz Uniwersytecie Przyrodniczym – wybrano Menedżerów Innowacji, odpowiedzialnych m.in. za opiekę nad studentami mającymi innowacyjne pomysły. Menedżerowie działają w ramach

Studenckiego Centrum Innowacji i Transferu Technologii, a projekt ten współfinansowany jest ze środków unijnych.

Aktywność gospodarcza

Gospodarka Poznania jest zróżnicowana strukturalnie i dobrze rozwinięta gałęziowo. Dominuje w niej sektor usług, który tworzy ponad 70% wartości dodanej brutto i jest miejscem pracy dla 70% ogółu pracujących w Poznaniu. W sektorze usług dominują branże: handel, usługi finansowe, edukacja i rynek nieruchomości. Według szacunków Głównego Urzędu Statystycznego wartość produktu krajowego brutto (PKB – ceny bieżące) wytworzonego w Poznaniu w 2010 r. wyniosła 40,2 mld zł, a w przeliczeniu na mieszkańca – 72,7 tys. zł (195,9% średniej krajowej oraz 188,1% średniej województwa wielkopolskiego) i była niższa jedynie od PKB wytworzonego w Warszawie.

Gospodarka Poznania opiera się przede wszystkim na działalności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które w 2012 r. wśród 102,5 tys. podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON stanowiły 99,8%. O dużej przedsiębiorczości poznaniaków i dobrych warunkach do rozpoczęcia i prowadzenia działalności świadczą: rosnąca liczba podmiotów (w 2012 r. wzrost o 3,1%), wysoki wskaźnik podmiotów na 10 tys. mieszkańców (wzrost z 1796 w 2011 r. do 1856 w 2012 r.), wysoki wskaźnik nowo zarejestrowanych podmiotów na 10 tys. mieszkańców (wzrost z 157 w 2011 r. do 163 w 2012 r.)³⁹. Najwięcej firm prowadziło działalność w sekcjach „Handel, naprawa pojazdów samochodowych” (25,7%), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (14,1%) oraz „Budownictwo” (9,5%). Najczęstszymi formami prowadzenia działalności gospodarczej w Poznaniu były firmy osób fizycznych (69,3 tys.), stanowiące w strukturze podmiotów 67,6%, oraz spółki handlowe (15,6 tys.), stanowiące 15,4%. Pod względem liczby podmiotów największy wzrost odnotowano wśród spółek handlowych (w porównaniu z 2011 r. o 10,1%), z których co piąta (3 tys.) była firmą z udziałem kapitału zagranicznego (wzrost o 6,5%).

Poznańskie firmy zajęły wysokie pozycje na ogłaszanej corocznie przez dziennik „Rzeczpospolita” prestiżowej „Liście 500” największych polskich firm. Według szacunkowej wyceny przedsiębiorstw spośród 20 firm z siedzibą w Poznaniu ujętych na „Liście 500” w pierwszej 50. znalazły się cztery firmy: Grupa Eurocash SA, Grupa Energetyczna ENEA SA, Volkswagen Poznań Sp. z o.o. oraz GlaxoSmithKline Pharmaceuticals SA.

W Poznaniu rozwijają się firmy w sektorach kreatywnych, obejmujących – oprócz szkół wyższych i jednostek naukowo-badawczych – technologie informatyczne, usługi w zakresie architektury, sztuki i mediów, rzemiosło, usługi finansowe, biznesowe i prawne. Stanowią one 22% firm

zarejestrowanych w Poznaniu i zatrudniają 18% pracujących. Poznań oraz 11 europejskich samorządów uczestniczy w realizowanym w latach 2010–2013 międzynarodowym unijnym projekcie partnerskim „CREA. RE – Creative Regions”. Celem przedsięwzięcia jest promocja oraz opracowanie strategii wykorzystania sektorów kreatywnych w rozwoju regionalnym.

Miasto Poznań od lat wspiera rozwój designu. Poznański Uniwersytet Artystyczny oraz Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych kształcą więcej studentów wzornictwa niż wszystkie pozostałe polskie uczelnie kształcące projektantów. W stolicy Wielkopolski działają pierwsze w Polsce centrum designu – Concordia Design⁴⁰, które jest platformą współpracy różnych środowisk twórczych – projektantów, przedstawicieli biznesu oraz ekspertów z obszaru design i business innovation z Polski i Europy, a także międzynarodowa wyższa szkoła projektowania School of Form, która prowadzi trzyipółletnie studia stacjonarne na kierunku wzornictwo⁴¹.

W mieście odbywają się Światowe Dni Innowacji oraz targi arena DESIGN. Zorganizowana w 2012 r. VI edycja Światowych Dni Innowacji poświęcona była kwestiom polityki energetycznej oraz popularyzacji znaczenia innowacji w takich strategicznych dla Wielkopolski branżach, jak: IT, biotechnologie i design⁴². Imprezie towarzyszyła prezentowana na pl. Adama Mickiewicza wystawa pt. „Labirynt Innowacji”, na której za pomocą najnowszych rozwiązań multimedialnych przedstawiono osiągnięcia wielkopolskich naukowców i przedsiębiorców. Targi arena DESIGN w ciągu czterech lat wpisały Poznań na mapę europejskiego designu. Celem imprezy jest budowanie relacji między producentami a projektantami. Polskie meble pokazywane w ramach targów to zarówno dzieła doświadczonych projektantów, jak i prototypy debiutantów.

W ramach promocji poznańskiego designu Miasto Poznań współorganizowało konkursy „Design for Poznań – meble miejskie dla Poznania” oraz „Designed in Poznań – design z Wielkopolski: koncept i wdrożenie”. Pierwszy z nich miał charakter otwarty i polegał na opracowaniu koncepcji obiektu lub grupy obiektów, które w przyszłości mogłyby stać się wizytówką Poznania i sprzyjać lepszemu organizowaniu przestrzeni miejskiej. Drugi z konkursów miał charakter zamknięty i skierowany był do twórców indywidualnych bądź grup projektowych wdrażających produkty przemysłowe lub rzemieślnicze. Prace, które zwyciężyły w konkursach, zostały wykonane w formie prototypów i zaprezentowane na wystawie PERSPECTIVE_S na Temporary Museum for New Design w Mediolanie, na DMY International Design Festival w Berlinie oraz na Design September Brussel w Brukseli. Były również przedmiotem ekspozycji PERSPECTIVE_S FORM POZNAŃ na targach arena DESIGN.

Atrakcyjność inwestycyjna

Poznań jest miastem atrakcyjnym dla inwestorów zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Potwierdziły to prestiżowe rankingi i badania. W rankingu atrakcyjności inwestycyjnej Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową podregion Poznań znalazł się w grupie najwyższej atrakcyjności dla działalności zaawansowanej technologicznie⁴³, usługowej⁴⁴ i przemysłowej⁴⁵. Badania Związku Liderów Sektora Usług Biznesowych, Hays Poland oraz Jones Lang LaSalle, pokazały, że aglomeracja poznańska jest drugim w kraju najszybciej rozwijającym się ośrodkiem zewnętrznych usług biznesowych, szczególnie w zakresie usług F&A oraz ITO. W rankingu agencji JonesLaSalle „The European Regional Growth Index (E-REGI)”, Poznań znalazł się w czołówce polskich miejsc, które są atrakcyjną lokalizacją dla inwestowania w rynek nieruchomości i dla biznesu. Miasto Poznań zostało wyróżnione także przez „Financial Times Business” w rankingu FDI „European Cities&Regions of the Future 2012–2013”⁴⁶ oraz przez The Hackett Group w raporcie „Global Business Services Executive Insight”⁴⁷. Poznań wskazano w nim jako jedną z lokalizacji, które oferują najlepsze warunki do tworzenia centrów usług wspólnych oraz charakteryzują się dużą aktywnością w działaniach wspierających inwestora, promocją projektu i korzystnymi kosztami prowadzenia działalności.

Poznań jest jednym z głównych ośrodków lokalizacji inwestycji zagranicznych. Od 1990 r. zainwestowano tutaj ponad 7 mld USD, czyli 12,5 tys. USD na mieszkańca. Największym zainteresowaniem inwestorów zagranicznych cieszą się produkcja przemysłowa, przede wszystkim motoryzacyjna, spożywcza i farmaceutyczna, oraz handel i usługi. Dwie trzecie kapitału zagranicznego pochodzi z Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii, Japonii i USA, a do największych inwestorów należą: Auchan, Beiersdorf, Bridgestone, Dalkia Group, Exide Technologies, GlaxoSmithKline, King Cross Group, Klepierre, Kronospan Holding, Mars, Metro, Neinver, SABMiller, TriGranit, Unilever, Volkswagen, Von der Heyden Group.

W mieście działają centra usług informatycznych, finansowo-księgowych, obsługi klientów oraz B+R m.in. tak znanych zagranicznych firm⁴⁸, jak: Arvato – Bertelsmann, Bridgestone, Carlsberg, Ciber, Dalkia, Duni, Franklin Templeton, GlaxoSmithKline, Grace, IKEA, Jeronimo Martins, Kennametal, Kleffmann, MAN, Mentor Graphics, McKinsey&Company, Microsoft, Open Text, Orange, Roche, Siemens, Sii, Telcordia, Unilever, Wikia. W 2012 r. dołączyli do nich: Carl Zeiss, HolidayCheck, IBM oraz Samsung. Zapowiadane są ponadto kolejne inwestycje w tej dziedzinie.

Na poznańskim rynku działają także inwestorzy zagraniczni zainteresowani budownictwem mieszkaniowym, nieruchomościami biurowymi oraz obiektami wielofunkcyjnymi i hotelowymi, m.in.: AKMMK Development, Garvest Real Estate, HMG International Development, ImmoBel,

Longbridge, Monti, Puro Hotels, RED Real Estate Development, Restaura, REF Eastern Opportunities, Ronson Development, SAP Property, Skanska, SwedeCenter, Valdadige Constructiozi.

W 2012 r. węgierska firma TriGranit zakończyła pierwszy etap budowy Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego, Grupa Von der Heyden oddała do użytku kompleks Andersia Business Centre, Grupa ImmoBel zakończyła modernizację gmachu Okrągłak, a Garvest Real Estate – budowę kompleksu biurowego Pixel. Inwestycje w Poznaniu prowadziły koncerny Bridgestone, Exide Technologies, Jeronimo Martins, Mid Europa Partners, Skanska i Volkswagen, a swoje centra usług rozbudowali m.in. MAN oraz Sii.

Inwestycje w powierzchnie biurowe, handlowe i usługowe oraz zewnętrzne usługi biznesowe cieszą się także coraz większym zainteresowaniem prywatnych inwestorów krajowych. Do największych inwestycji tego typu realizowanych w 2012 r. należało m.in. centrum handlowo-biurowo-usługowe Galeria MM, biurowiec Temida, Centrum Zaawansowanych Technologii Nobel Tower. Oprócz firm prywatnych, duże środki finansowe angażują w Poznaniu także przedsiębiorstwa, organizacje i instytucje publiczne – szkoły wyższe, szpitale, instytucje kultury, samorządy lokalne i regionalne.

Strategia pozyskiwania inwestorów dla Poznania została ukierunkowana na pozyskiwanie nowych i wspieranie już działających inwestorów w branżach wytwarzających wysoką wartość dodaną oraz generowanie zapotrzebowania na wykształconych i dobrze opłacanych pracowników w gospodarce opartej na wiedzy. Priorytetowymi sektorami gospodarki są: produkcja zaawansowana technologicznie, Business Process Offshoring, badania i rozwój, działalność kongresowo-wystawiennicza oraz infrastruktura rekreacyjno-rozrywkowa.

Wspieranie przedsiębiorczości

Przedsiębiorczość uważana jest za główny czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego oraz kluczowy warunek osiągnięcia konkurencyjności gospodarki. Realizowane przez Miasto Poznań formy wspierania przedsiębiorczości kierowane są zarówno do osób rozpoczynających działalność gospodarczą, jak i już funkcjonujących małych i średnich przedsiębiorców. Oferta obejmuje świadczenie usług doradczych, szkoleniowych i e-usług, udzielanie kompleksowych informacji, poręczenie kredytów oraz wspieranie projektów innowacyjnych.

Konsultacje i bezpłatne szkolenia organizowane są we współpracy z organizacjami gospodarczymi i pozarządowymi w ramach różnych programów. Do grona poznańskich instytucji, których zadaniem jest aktywne

wspieranie i udzielanie pomocy przyszłym przedsiębiorcom oraz małym firmom, należy Poznański Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości. W 2012 r. zorganizował on 366 godzin dyżurów specjalistów oraz doradców na temat zagadnień związanych z założeniem i prowadzeniem małej firmy. Z oferty tej skorzystało ok. 700 osób. Ponadto przeprowadzono szkolenia na następujące tematy: „Pozyskiwanie klientów dla małej firmy”, „Negocjacje w biznesie”, „E-marketing w praktyce”, „Zarządzanie personelem w mikro i małej firmie” oraz „Pierwszy krok w biznesie”.

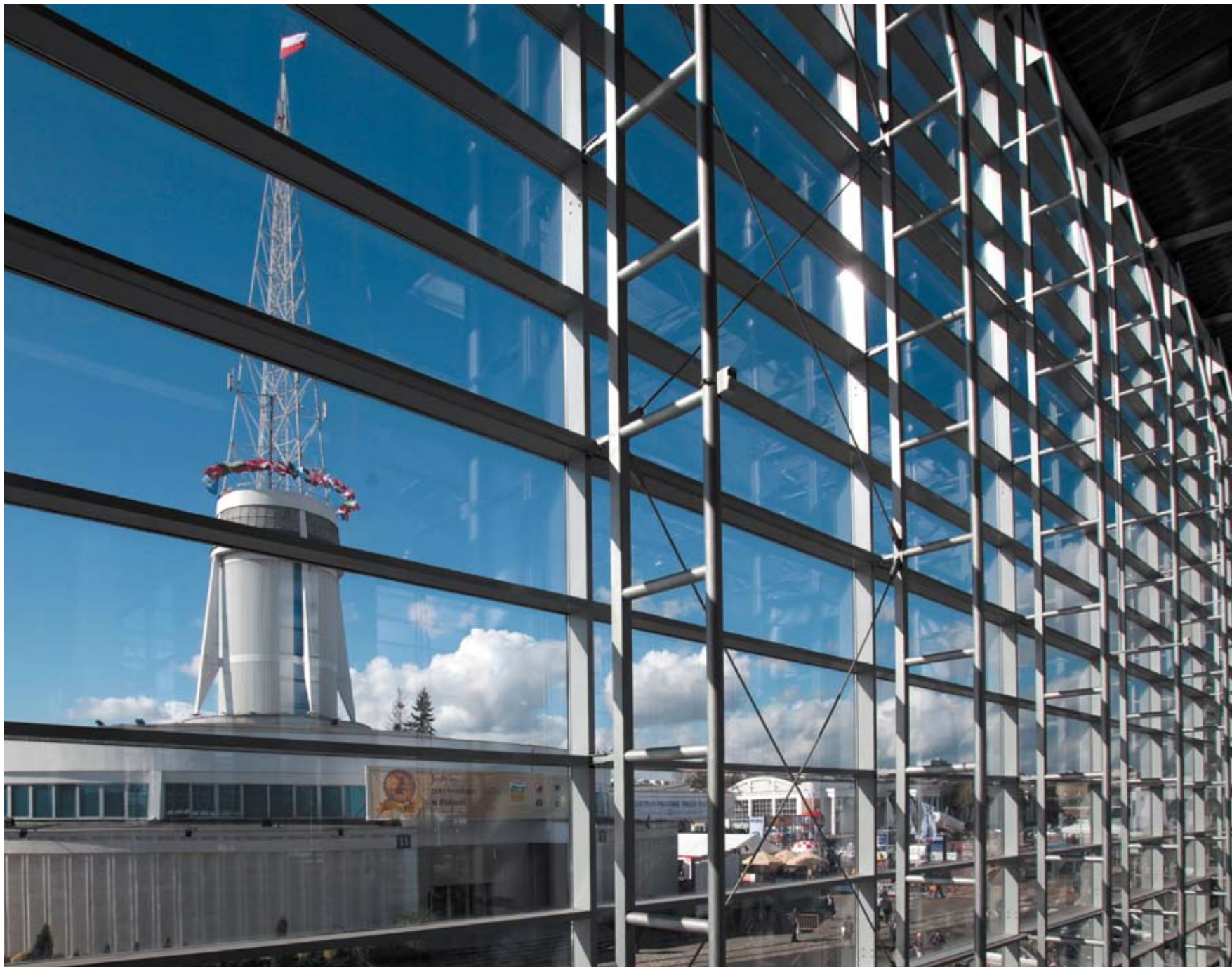
W 2012 r. uruchomiono Ośrodek Doradczo-Szkoleniowy Wydziału Działalności Gospodarczej i Rolnictwa. W jego ramach usługi świadczyli doradcy pierwszego kontaktu, którzy pracowali w godzinach pracy Urzędu Miasta Poznania przez wszystkie robocze dni tygodnia. Dodatkowo raz w tygodniu można było skorzystać z usług doradców specjalistycznych.

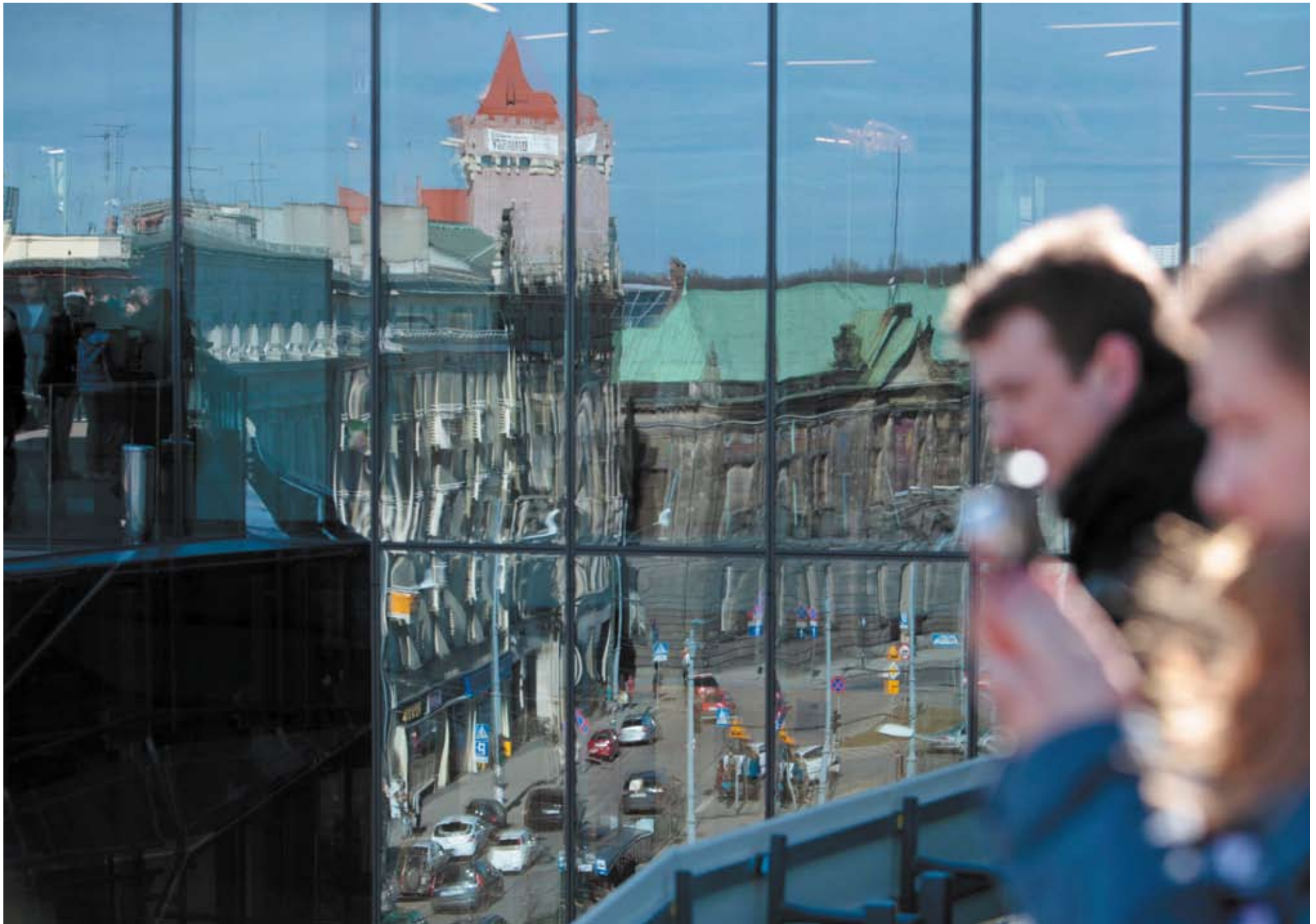
Wspieraniu przedsiębiorczości akademickiej służy m.in. „Program Wspierania Projektów Innowacyjnych” (wspólne przedsięwzięcie Miasta Poznania i siedmiu poznańskich szkół wyższych), obejmujący takie projekty, jak: „Pierwszy krok we własny biznes”⁴⁹, „Międzyuczelniana Sieć Promotorów Przedsiębiorczości Akademickiej”⁵⁰ oraz „Wielkopolska Platforma Innowacyjna”⁵¹, a także zakończony w 2012 r. projekt „Naukowiec w biznesie – staż pracowników naukowych w przedsiębiorstwach”, wspierający współpracę przedstawicieli środowiska akademickiego z biznesem⁵². Miasto Poznań jest ponadto partnerem merytorycznym programu „GPS przedsiębiorczego ucznia” promującego przedsiębiorczość i postawy przedsiębiorcze w poznańskich szkołach ponadgimnazjalnych i na uczelniach⁵³.

Dla zainteresowanych przedsiębiorczością, rozwojem osobistym, budowaniem i rozwojem kontaktów między firmami, organizacjami gospodarczymi i biznesowymi oraz środowiskiem uczelnianym, a także poszukujących porad i bezpłatnego doradztwa biznesowego ważnym wydarzeniem była II edycja Poznańskich Dni Przedsiębiorczości⁵⁴. W jej ramach odbyły się: II Targi Przedsiębiorczości, VIII Poznańskie Dni Przedsiębiorczości Akademickiej, V Forum Gospodarcze Aglomeracji Poznańskiej oraz IX edycja Konkursu o tytuł „Poznańskiego Lidera Przedsiębiorczości”, której zwycięzcami zostali: w kategorii „Średni Przedsiębiorca” – Modertrans Sp. z o.o., w kategorii „Mały Przedsiębiorca” – Mieliński Minuth Sp. z o.o., w kategorii „Mikro Przedsiębiorca” – Fresh Solutions Sp. z o.o., w kategorii „Przedsiębiorca Akademicki” – AdvaChemLab Sp. z o.o.

Pozyskane środki unijne

Miasto Poznań uzyskało z okresu programowania 2007–2013 ponad 2 mld zł pomocy unijnej⁵⁵. Najwięcej środków (74%) pochodziło z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Wielkopolskiego

Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013 (18%). Największe projekty infrastrukturalne dotyczyły poprawy gospodarki wodno-ściekowej i odpadami oraz stanu dróg, polepszenia infrastruktury transportu publicznego, rozbudowy infrastruktury lotniskowej, rewitalizacji i odnowy miasta. Przy udziale środków z Europejskiego Funduszu Społecznego wdrożono projekty obejmujące wspieranie usług edukacyjnych i przedsiębiorczości, organizację doradztwa zawodowego, psychologicznego i prawnego, a także udzielanie pomocy stypendialnej dla uczniów i wsparcia dla osób niepełnosprawnych. W ramach inicjatyw i programów wspólnotowych zrealizowano projekty międzynarodowe, które dotyczyły m.in. zarządzania miejskim systemem transportowym, polepszenia jakości życia osób starszych, rozwoju terenu rzeki Warty, społecznej integracji młodzieży niepełnosprawnej, współpracy w dziedzinie oświaty, podejmowania działań w ramach polityki młodzieżowej oraz poprawy jakości usług publicznych realizowanych przez administrację. W 2012 r. w trybie dialogu konkurencyjnego wybrano prywatnego inwestora projektu „System gospodarki odpadami dla Miasta Poznania”⁵⁶ finansowanego w ramach formuły partnerstwa publiczno-prywatnego. Partnerem projektu, dofinansowanego ze środków Funduszu Spójności, będzie spółka SITA Zielona Energia Sp. z o.o. Z funduszy unijnych korzystają także poznańskie firmy i organizacje. Jednym z największych przedsięwzięć infrastrukturalnych dofinansowanych z funduszy unijnych realizowanych na terenie Poznania jest projekt „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej dla ochrony zasobów wodnych w Poznaniu i okolicach”⁵⁷, wdrażany przez spółkę Aquanet SA.

PRACA w latach 1945–1989

Zmiany polityczne w Europie po zakończeniu drugiej wojny światowej zaważyły na rozwoju Poznania przez następnych 45 lat. W wyniku dekretu o nacjonalizacji zmieniła się struktura własnościowa infrastruktury miejskiej i gospodarki. Większość zakładów przemysłowych została upaństwowiona, a w rękach prywatnych pozostały kilkusobowe zakłady, które nabrały charakteru warsztatów rzemieślniczych. Upaństwowiona została infrastruktura miejska oraz cały przedwojenny majątek samorządu miejskiego i liczne placówki prywatne. Dominującą gałęzią gospodarki miejskiej stał się przemysł, przede wszystkim elektromaszynowy, chemiczny, energetyczno-paliwowy oraz spożywczy. Rozwijał się on tak dynamicznie, że w latach 50. Poznań był jednym z najbardziej uprzemysłowionych miast w kraju. Największym przedsiębiorstwem przemysłowym w mieście były Zakłady Przemysłu Metalowego H. Cegielski. W latach 70. zakłady te zatrudniły ponad 20 tys. osób. Innymi dużymi zakładami przemysłowymi funkcjonującymi w tym czasie były: Fabryka Obrabierek „Wiepofama”, Fabryka Papieru „Malta”, Fabryka Pomocy Naukowych, Fabryka Wodomierzy i Gazomierzy „Powogaz”, Poznańska Fabryka Łożysk Tocznych, Poznańska Fabryka Kosmetyków „Lechia”, Poznańska Fabryka Maszyn i Aparatów Przemysłu Spożywczego „Spomasz”, Poznańska Fabryka Maszyn Żywnych, Poznańska Fabryka Mebli „Tarpan” – Fabryka Samochodów Rolniczych, Wytwórnia Wyróbów Korkowych, Wytwórnia Wyróbów Tytoniowych, Zakłady Farmaceutyczne „Polfa”, Zakłady Koncentratów Spożywczych „Amino”, Zakłady Maszyn Chemicznych „Metalchem”, Zakłady Mechaniczne Przemysłu Poligraficznego „Grafmasz”, Zakłady Przemysłu Cukierniczego „Goplana”, Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil”, Zakłady Przemysłu Obuwniczego „Domena”, Zakłady Przemysłu Odzieżowego „Modena”, Zakłady Przemysłu Spirytusowego „Polmos”, Zakłady Teleelektroniczne „Telkom-Teletra”, Zakłady Wytwórcze Akumulatorów i Ogniw „Centra”, Zjednoczone Zakłady Rowerowe „Romet”.

Na początku lat 50. ograniczono rolę prywatnych zakładów rzemieślniczych wyłącznie do zaspokajania potrzeb mieszkańców w zakresie usług oraz uzupełniania lokalnej produkcji wielkoprzemysłowej. Pomimo późniejszego złagodzenia przepisów, do końca lat 70. prywatne rzemiosło ograniczało się do małych warsztatów, głównie z branż metalowej, krawieckiej, obuwniczej i kaletniczej oraz usług motoryzacyjnych i instalacyjnych. Poznańscy rzemieślnicy zostali odgórnie zrzeszeni w cechach należących do Izby Rzemieślniczej. Dynamiczny rozwój rzemiosła nastąpił dopiero w latach 80. W 1988 r. niemal 10 tys. zakładów zatrudniało 25 tys. osób.

Na początku lat 50. poważnie ograniczono prywatny handel detaliczny oraz upaństwowiono zbył, skup produktów rolnych i obrót hurtowy.

Działalność tę przejęły przedsiębiorstwa państwowe – Państwowa Centrala Handlowa, Powszechny Dom Towarowy oraz Miejski Handel Detaliczny. W mieście działało 2,6 tys. sklepów, w większości zlokalizowanych w śródmieściu. Dynamiczny rozwój prywatnej sieci handlowej nastąpił dopiero w latach 80.

Od 1947 r. (z przerwą w latach 1951–1954) ponownie organizowano coroczne Międzynarodowe Targi Poznańskie. W latach 60. wprowadzono wiosenne i jesienne Targi Krajowe oraz imprezy specjalistyczne. Mimo iż targi miały charakter bardziej wystawowy i propagandowy niż handlowy, cieszyły się dużą popularnością. Co roku brało w nich udział 5 tys. wystawców z ponad 40 krajów i odwiedzało je 540 tys. zwiedzających (w 1976 r.). W 1955 r. w Poznaniu działało osiem szkół wyższych. Poza Uniwersytetem Poznańskim, przemianowanym na Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, działalność naukowo-dydaktyczną prowadziły nowe uczelnie, które powstały m.in. na bazie przedwojennych szkół zawodowych, tj.: Akademia Medyczna, Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych (od 1981 r. Akademia Sztuk Pięknych), Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna (od 1981 r. Akademia Muzyczna), Politechnika Poznańska, Wyższa Szkoła Ekonomiczna (od 1974 r. Akademia Ekonomiczna), Wyższa Szkoła Rolnicza (od 1972 r. Akademia Rolnicza) oraz Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego (od 1972 r. Akademia Wychowania Fizycznego). W 1967 r. naukę pobierało blisko 30 tys. studentów, z których 40% studiowało na uniwersytecie. W 1974 r. powstał Papieski Wydział Teologiczny, uznany w 1989 r. przez władze państwowe za wyższą uczelnię niepaństwową.

W latach 60. Poznań zajmował trzecie miejsce w kraju, po Warszawie i Krakowie, pod względem liczby ośrodków badawczych oraz wydawanych publikacji naukowych. W mieście działało 45 jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych. Po 1945 r. powstały m.in.: Instytut Balneoklimatyczny, Instytut Ochrony Roślin, Instytut Przemysłu Zielarskiego, Instytut Technologii Drewna, Instytut Włókien Naturalnych, Instytut Zachodni, Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych. W 1972 r. w Poznaniu utworzono Oddział Polskiej Akademii Nauk, skupiający 32 jednostki badawcze i zatrudniający ponad tysiąc pracowników.

W latach 50. rozwój Poznania napotykał na coraz większe ograniczenia spowodowane niewystarczającym zapleczem zaopatrzeniowym oraz pogarszającymi się warunkami bytowymi ludności. Protest budziły też wprowadzane, wzorowane na systemie stalinowskim, rozwiązania systemowe i gospodarcze. Narastające niezadowolenie doprowadziło do pierwszego masowego protestu robotniczego w powojennej Polsce. Rozpoczął się on w Poznaniu 28 czerwca 1956 r. i został krwawo stłumiony. Wypadki te wpłynęły na zmianę polityki ówczesnych władz krajowych oraz doprowadziły do pewnej liberalizacji zarówno życia politycznego, jak i gospodarczego.

Odpoczynek

Życie kulturalne w Poznaniu koncentruje się wokół działających w mieście instytucji kultury oraz organizowanych imprez i projektów artystycznych. Pod koniec 2012 r. w mieście funkcjonowało 12 kin, w tym pięć multiplexów (Cinema City Kinopolis, Cinema City Poznań Plaza, Multikino 51, Multikino Stary Browar, Multikino Malta) oraz studyjne kino „Pałacowe”, które wznowiło działalność w zmodernizowanych salach Centrum Kultury „Zamek” – nowoczesnej kameralnej sali kinowej oraz Sali Wielkiej. Poznańskie kina dysponowały łącznie 16,4 tys. miejsc na widowni. W mieście działało 18 muzeów, kilkadziesiąt galerii oraz bibliotek publicznych, w tym największa – Biblioteka Raczyńskich, skupiająca 53 placówki miejskie, w tym 46 filii bibliotecznych (16 dla dorosłych, 12 dla dzieci i 18 łączonych)⁵⁸. Ofertę kulturalną zapewniało dziewięć teatrów i instytucji muzycznych podlegających Miastu Poznań i Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego. Zaprezentowane w nich przedstawienia i spektakle (łącznie niemal 2,5 tys.) obejrzało blisko 473,3 tys. widzów. W Poznaniu funkcjonuje także wiele innych teatrów i grup teatralnych, m.in. Teatr ATOFRI, Stowarzyszenie Teatr Strefa Ciszy, Studio – Teatr Castingowy mplusm, Mój Teatr, Teatr u Przyjaciół, Studio Teatralne Blum.

Miastu Poznań podlega 15 instytucji kultury: Teatr Polski w Poznaniu, Teatr Ósmego Dnia, Teatr Animacji w Poznaniu, Teatr Muzyczny w Poznaniu, Estrada Poznańska, Centrum Sztuki Dziecka, Biblioteka Raczyńskich, Muzeum Archeologiczne, Galeria Miejska „Arsenal”, Wielkopolskie Muzeum Walk Niepodległościowych w Poznaniu⁵⁹, Centrum Kultury „Zamek”, Dom Kultury „Stokrotka”, Poznański Chór Chłopięcy, Centrum Turystyki Kulturowej „Trakt”, Wydawnictwo Miejskie Poznania. W 2012 r. jednostki te zorganizowały m.in. takie imprezy kulturalne, jak: V Europejskie Spotkania Teatralne „Bliscy Nieznajomi”, Imprezy Warte Poznania, w tym Noc Muzeów, XXXVII Jarmark Świętojański, V Ethno Port Poznań, V Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych „Animator”, V Ogólnopolski Konkurs na Dramat Współczesny „Metafory Rzeczywistości”, International Music Festival POZ_MODERN, imieniny ul. Św. Marcin, VII Festiwal Jazzowy „Made in Chicago”, XVI Międzynarodowy Festiwal Filmowy „Off Cinema”, XXX Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza „Ale Kino”, XXVII Dni Ułana – Święto 15. Pułku Ułanów Poznańskich, II Międzynarodowy Festiwal Filmu i Muzyki „Transatlantyk”, II Festiwal Poznań Baroque.

W ofercie kulturalnej Poznania znalazło się także wiele imprez zorganizowanych przez organizacje pozarządowe. Otrzymały one od Miasta Poznania dofinansowanie na realizację 142 projektów oraz jednego projektu wieloletniego – Mediations Biennale. Wśród najważniejszych imprez przygotowanych przez organizacje pozarządowe znalazły się m.in.: Malta Festival Poznań 2012⁶⁰, XI Poznańskie Spotkania Targowe „Książka dla

Dzieci i Młodzieży”, XV Poznański Festiwal Nauki i Sztuki, V Festiwal Kultury Ukraińskiej „Ukraińska Wiosna”, XII Światowy Przegląd Folkloru „Integracje”, XII Międzynarodowy Festiwal Sztuki Słowa „Verba Sacra”, VII Międzynarodowy Festiwal Flamenco Duende Poznań 2012, V Międzynarodowy Festiwal Twórczości Kobiet „No Women No Art”, XVI Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Maski”, III Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej „Q’arto Mondii”, III A Cappella Poznań Festival, Festiwal „Muzyka Dawna – Persona Grata”, IX Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Georga Philippa Telemanna, V Poznańskie Kolędowanie, V Nostalgia Festival, II Festiwal Stara Gazownia, III Międzynarodowy Festiwal Kultury Komiksowej „Ligatura”, IV Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych „Tranzyt”, Festiwal Muzyki Współczesnej – 41. Poznańska Wiosna Muzyczna, Inwazja barbarzyńców, Poznań Music Enter Festiwal, Festiwal Murali „Outer Spaces”.

W 2012 r. w Poznaniu uruchomiono nowe jednostki oraz przestrzenie dla kultury. Na Ostrowie Tumskim otwarto Rezerwat Archeologiczny „Genius Loci – przekrój Poznania”, który w nowoczesny sposób przybliży zwiedzającym zamierchłe czasy początków państwa polskiego⁶¹. Przy ul. Grunwaldzkiej zainaugurowało działalność Centrum Rezydencji Teatralnej Scena Robocza, prezentujące repertuar teatrów niezależnych. Na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich otwarto nowoczesną Salę Ziemi, która stała się miejscem organizacji nie tylko kongresów i konferencji, ale także spektakli i koncertów dla 2 tys. osób. Kulturalna mapa Poznania wzbogaciła się także o powstałą w niewielkim budynku PKP w parku Wieniawskiego Nastawnię PoC, łączącą funkcję kawiarni i galerii prac artystycznych. W 2012 r. rozpoczęła się także budowa Ośrodka Edukacji Teatralnej „Łejery”, w którym organizowane będą przedstawienia teatralne, warsztaty filmowe i plastyczne, a także koncerty muzyki współczesnej i wystawy. W mieście powstaje także wirtualne muzeum poznańskiej kultury, w którym będzie można obejrzeć archiwalne zdjęcia, plany miasta, galerię poznańskich plakatów teatralnych, kolekcję lalek ze spektakli Teatru Animacji, fotografie z różnych wydarzeń kulturalnych, zapisy filmowe festiwali, a docelowo – całe spektakle.

W ramach rozwoju i poprawy infrastruktury w dziedzinie kultury kontynuowano rozbudowę Biblioteki Raczyńskich, modernizację Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza, budowę Interaktywnego Centrum Historii Ostrowa Tumskiego oraz współfinansowaną przez Miasto Poznań i Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego odbudowę Zamku Królewskiego na wzgórzu Przemysła. W grudniu zakończyła się przebudowa kompleksu Sali Wielkiej Centrum Kultury „Zamek”. Przeprowadzony remont objął cały kompleks sali – od poziomu holu wejściowego na parterze gmachu aż po dach, gdzie zaaranżowane zostały niewykorzystane dotąd przestrzenie strychów. Przebudowana Sala Wielka zapewnia miejsce 462 widzom i umożliwia zmianę aranżacji w zależności od rodzaju

organizowanego w niej wydarzenia. Nad salą powstała Scena Nowa z widownią dla 121 widzów, a na pierwszym piętrze, w miejscu sal Marmurowej i Kameralnej – nowoczesne kino studyjne oraz sala wystawowa.

Ważnym punktem działalności miejskich instytucji kultury była realizacja projektów o charakterze edukacyjnym. W bogatej ofercie wydarzeń o charakterze edukacyjnym znalazły się m.in. takie inicjatywy adresowane do dzieci i dorosłych, jak: warsztaty („Teatralka na wsi”, XI Międzynarodowe Warsztaty Niepokoju Twórczego „Kieszeń Vincenta”, „Wielka przygoda z filmem”, „Letnia Akademia Malucha”, „Ja w Teatrze”, „Teatr miejsce magiczne”, „Animacja latem – polskie bajki w teatrze cieni”, „Zima w Zamku”, „Zamkowe Lato dla Dzieci”, „Zostań małym Poznawcą”, „Zostań młodym Poznawcą”), wykłady („Tekstura designu, czyli o projektowaniu książek i książkach o projektowaniu” i „Biały mazur. Kino kobiet w polskiej kinematografii” w Galerii Miejskiej „Arsenał” oraz „O Poznaniu”, „Czwartki o sztuce” i „Uniwersyteckie wykłady na zamku” w Centrum Kultury „Zamek”), wieczory literackie („Salon u Raczyńskich” organizowane w Teatrze Polskim oraz spotkania autorskie w Bibliotece Raczyńskich), weekendy tematyczne oraz lekcje muzealne w Muzeum Archeologicznym i oddziałach Wielkopolskiego Muzeum Walk Niepodległościowych, koncerty muzyki współczesnej dla dzieci „Muzyka i zabawa”, wycieczki tramwajowe „Jadę tramwajem i Poznań poznaję” oraz autobusowe „Poznaj Poznań z okien zabytkowego autobusu”, wycieczki po gmachu zamku oraz kulisach teatrów (Polskiego w ramach „Przechadzek Teatralnych” i Muzycznego w ramach „Dnia Rodzinnego w Teatrze Muzycznym”), a także takie projekty, jak: „Bajeczne Niedziele u Raczyńskich”, „Studio Aktorskie”, „teatr.edu.pl”, „Sztuka Szuka Malucha”. Na uwagę zasługują także projekty edukacyjne realizowane w ramach zimowych i letnich „Spotkań z kulturą”, np. „Zimowe Pogotowie Sztuki”, „Animacja latem”, „Lato w Konserwatorium”, oraz działalność Domu Kultury „Stokrotka” i Młodzieżowych Domów Kultury, które organizują dzieciom i młodzieży zajęcia sportowe i rekreacyjno-turystyczne, warsztaty z dziedziny literatury, muzyki, plastyki, teatru, tańca, a także imprezy okolicznościowe, konkursy, turnieje i wycieczki.

Turystyka

W 2012 r. Poznań oferował turystom blisko 8,1 tys. miejsc noclegowych, z których skorzystało 621,8 tys. osób, w tym 175 tys. gości z zagranicy. Ponad połowa poznańskich hoteli umożliwiała zakwaterowanie na poziomie przynajmniej trzygwiazdkowym. Standard hoteli pięciogwiazdkowych oferowały Hotel Sheraton, City Park Residence oraz Blow up Hall⁵⁰⁵⁰. Baza hotelowa powiększyła się o nowo otwarty trzygwiazdkowy Hotel Moderno. Dynamicznie rozwija się również branża tanich obiektów noclegowych

o stosunkowo dobrym standardzie. Oprócz turystyki wypoczynkowej i rekreacyjnej w Poznaniu rozwija się turystyka biznesowa, przede wszystkim kongresowa i targowa. Do organizacji spotkań służbowych, kongresów i konferencji przystosowanych jest ok. 300 sal. W 2012 r. baza konferencyjna poszerzyła się m.in. o sale w centrum designu i kreatywności Concordia Design oraz o najnowocześniejszą w kraju kongresową Salę Ziemi w Poznań Congress Center Międzynarodowych Targów Poznańskich. Wsparcia dla organizatorów konferencji udzielało Poznań Convention Bureau – oficjalny koordynator oraz współorganizator turystyki biznesowej.

W ramach turystyki kulturowej realizowany jest Narodowy Produkt Turystyczny „Trakt Królewsko-Cesarski”, który łączy ważne miejsca i obiekty zabytkowe oraz prezentuje historię rozwoju Poznania od grodu pierwszych Piastów aż po współczesność. W 2012 r. na „Trakcie” zorganizowano m.in. VII edycję „Weekendu z Historią”; realizowano projekt „Terra Incognita – odkryj Ostrów Tumski!”; kontynuowano bezpłatne przechadzki; podejmowano działania w zakresie edukacji regionalnej i popularyzacji historii Poznania skierowane zarówno do uczniów, jak i nauczycieli. Odbyły się również takie imprezy, jak: turniej karciany „Wygraj z królem”, „Baśniowe Zoo”, Średniowieczny Targ Śródecki, mikolajki dla dzieci z poznańskich domów dziecka. Z okazji UEFA EURO 2012TM zorganizowano wydarzenia specjalne m.in. grę terenową i instalację artystyczną „EXPERI – TUM” oraz widowisko multimedialne „Luminaria”. Kontynuowano także dofinansowaną ze środków unijnych budowę Interaktywnego Centrum Historii Ostrowa Tumskiego w Poznaniu, które będzie w nowoczesny sposób prezentować historię Polski⁶². Wraz z Rezerwatem Archeologicznym⁶³ przyczyni się ono do aktywizacji turystycznej Ostrowa Tumskiego i Śródk.

W celu uatrakcyjnienia terenów nadwarciańskich kontynuowano realizację „Wartostrady” – sieci dróg rowerowych i pieszych wzdłuż Warty. W 2012 r. otwarto pierwsze fragmenty trasy liczące łącznie 1,2 km. Kolejną inicjatywą wpływającą na zagospodarowanie nabrzeży poznańskiego odcinka Warty jest polsko-holenderski projekt pn. „Partnerstwo na rzecz Warty”. W ramach przedsięwzięcia, współfinansowanego przez rząd Królestwa Niderlandów oraz firmy partnerskie SwedeCenter, KuiperCompagnons i DHV powstała „Strategia rozwoju rzeki Warty”. W dokumencie założono m.in. przeprowadzenie trzech projektów pilotażowych dotyczących odkopania starego koryta Warty oraz rewitalizację Chwaliszewa z utworzeniem Wyspy Północnej i powstanie osiedla „Portowo” na Staroleńce. Wśród planowanych działań wymieniono także budowę mariny, ścieżek pieszo-rowerowych oraz przekształcenie ul. Solnej w bulwar spacerowy. Dokument ten jest pierwszym tak kompleksowym opracowaniem wykorzystania potencjału rzeki przygotowanym na potrzeby polskiego miasta. Nad Wartą funkcjonowały plaża z boiskami do siatkówki i badmintona oraz ogólnodostępna przystań, z której organizowano spływy

kajakowe. Otoczenie rzeki sprzyjało ponadto organizacji wielu innych ciekawych inicjatyw, wśród których znalazły się mobilne centrum kultury „KontenerArt”, festiwal muzyczno-turystyczny „Missisipi – Warta Blues”, II Poznański Piknik Rodzinny pod hasłem „Warto żyć nad Wartą”, spektakl multimedialny „Luminaria”, „Noc Kupały”, cykliczne „Śniadania nad Wartą”. Od 2012 r. turyści i mieszkańcy Poznania mogą korzystać z siedmiu bezobsługowych wypożyczalni rowerów uruchomionych w ramach projektu „Poznański Rower Miejski”. Nowo powstała sieć stacji rowerowych jest uzupełnieniem oferty funkcjonujących wypożyczalni rowerów na os. Jana III Sobieskiego oraz nad Jeziorem Maltańskim. Sezonowo funkcjonowały również specjalne linie turystyczne „0” i „100” obsługiwane przez zabytkowy tabor autobusowy i tramwajowy, a także Kolejka Parkowa „Maltanka”. Atrakcje i zabytki zlokalizowane wzdłuż osi „Traktu Królewsko-Cesarskiego” można natomiast oglądać z pokładu tramwaju linii nr 17.

W 2012 r. w Poznaniu odbyła się V edycja weekendowej akcji „Poznań za pół ceny” zorganizowana przez Miasto Poznań i Poznańską Lokalną Organizację Turystyczną (PLOT). Z promocji skorzystało ok. 73,1 tys. osób, spośród których 10% stanowili turyści zagraniczni⁶⁴. Ofertę za pół ceny przedstawiły także okoliczne miasta i gminy. Nową propozycją atrakcyjnego spędzenia czasu w Poznaniu był I Międzynarodowy Festiwal Gier „Let’s play Poznań” zorganizowany przez PLOT. Przez tydzień trwania festiwalu Poznań stał się stolicą gier miejskich oraz plenerowych gier planszowych.

Sport i rekreacja

Miasto Poznań wspiera organizację oraz promocję imprez sportowych i rekreacyjnych oraz buduje i modernizuje obiekty sportowe. W 2012 r. bazę obiektów sportowo-rekreacyjnych tworzyło 906 obiektów, w tym m.in.: cztery stadiony i sześć boisk sportowych z widownią, 489 boisk, 189 hal i sal, 14 pływalni krytych, sześć kąpielisk i pływalni odkrytych, 13 przystani wodnych, cztery lodowiska, pięć kręgielni, sześć strzelnic, 135 kortów tenisowych, 23 korty do squasha, trzy ściany wspinaczkowe, dwa skateparki, letni tor saneczkowy i stok narciarski, pole golfowe, hipodrom oraz tory regatowy, samochodowy i łuczniczy. Do użytku oddano nowo wybudowaną kolejkę górską „Adrenaline”, która rozszerzyła ofertę obiektów znajdujących się w pobliżu Jeziora Maltańskiego, uruchomiono czasowe lodowisko „Ligawa” w pobliżu Stadionu Miejskiego oraz zadano i wyposażono w trybuny sztuczne lodowisko „Chwiałka”.

Dofinansowując każdego roku różnorodne przedsięwzięcia Miasto Poznań stwarza warunki do aktywnego spędzania czasu oraz doskonalenia i rozwijania umiejętności sportowych. Z możliwości tej w 2012 r. skorzystało

85 tys. dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Młodzież objęta systemem współzawodnictwa sportowego swoje umiejętności doskonaliła w 101 Młodzieżowych Centrach Sportu, do których uczęszczają osoby trenujące określoną dyscyplinę sportową, posiadające licencje sportowe, biorące udział w krajowych oraz międzynarodowych zawodach sportowych. W klasyfikacji gmin we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży prowadzonej przez Ministerstwo Sportu i Turystyki Poznań zajął drugie miejsce, tuż za Warszawą. Uczniowie rywalizowali w wielu dyscyplinach podczas Poznańskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej. W czasie wolnym od nauki korzystali z zajęć rekreacyjno-sportowych organizowanych w ramach projektów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w tym m.in. programu „Trener osiedlowy” oraz akcji „Lato i zima w mieście”. Dla dzieci zorganizowano także treningi piłki ręcznej w ramach kontynuowanego programu pn. „Na Grunwaldzie małe szkraby grają w rękę dla zabawy”. Wsparciem objęto także osoby niepełnosprawne umysłowo i fizycznie, które były zainteresowane wyczerpującym uprawianiem sportu. Organizowano dla nich m.in. stałe zajęcia sportowe, całoroczne treningi oraz zawody i imprezy.

Zróżnicowaną ofertę zajęć sportowych i rekreacyjnych skierowano do osób starszych. Na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyła się III edycja targów „Aktywni 50+”. Impreza zgromadziła 4 tys. osób i była okazją do skorzystania z bezpłatnych badań profilaktycznych, porad zdrowotnych, kosmetycznych i zawodowych. Dużym zainteresowaniem cieszyła się VII edycja Poznańskiej Spartakiady Seniorów – czterodniowego turnieju, który umożliwił sprawdzenie swoich sił w poszczególnych konkurencjach, nawiązanie nowych znajomości oraz aktywne spędzenie czasu. Po raz drugi zorganizowano również Senioralia – cykl imprez o charakterze kulturalno-edukacyjnym skierowany do starszych mieszkańców Poznania i okolic. Powstały także kolejne ogólnodostępne miejsca rekreacji dla osób starszych, mające zachęcić ich do większej aktywności ruchowej. Urządzenia do ćwiczeń dla dorosłych zamontowano m.in. w parku Tysiąclecia, w Ogrodzie Jordanowskim nr 1 oraz w parku nad Wartą między mostami Królowej Jadwigi i św. Rocha. Łącznie placów rekreacji ruchowej dla seniorów jest w Poznaniu ok. 20.

Poznań jest miejscem organizacji ważnych imprez sportowych, w tym o randze międzynarodowej i ogólnokrajowej. Spośród 540⁶⁵ imprez, które odbyły się w stolicy Wielkopolski w 2012 r., najważniejszymi były m.in.: Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012TM; 13. Poznań Maraton im. Macieja Frankiewicza; 5. Poznań Półmaraton; regaty kajakowe, w ramach których odbyły się Europejskie Kwalifikacje Olimpijskie w Kajakarstwie, Mistrzostwa Świata w Parakajakarstwie i Puchar Świata w Sprincie Kajakowym; Międzynarodowe Zawody Konne w Skokach przez Przeszkody CSI DERBY Poznań 2012; Międzynarodowy Turniej Tenisowy ATP Poznań Open; Mistrzostwa

Świata w Kajak Polo; Międzynarodowy Turniej Tenisa Stołowego „GAC World Tour – POLISH OPEN 2012”; Międzynarodowe Halowe Zawody w Skokach przez Przeszkody CSI3*-W „Cavaliada”. Miasto Poznań wsparło również udział czołowych poznańskich zespołów w rozgrywkach ligowych. Pomoc finansową otrzymało 10 klubów sportowych biorących udział w rozgrywkach o mistrzostwo Polski w następujących dyscyplinach: hokej na trawie, piłka ręczna, rugby, piłka nożna, koszykówka, siatkówka, piłka wodna. Największe sukcesy indywidualne poznańscy sportowcy odnieśli w kajakarstwie, wioślarstwie, lekkiej atletyce, pływaniu oraz szermierce. Zajęli oni czołowe miejsca w pucharach świata i mistrzostwach Europy oraz na igrzyskach olimpijskich w Londynie. W rywalizacji drużynowej na szczelbu międzynarodowym reprezentacja Polski z udziałem poznaniańek zdobyła brązowy medal na XVI Halowych Mistrzostwach Europy w Hokeju na Trawie Kobiet. Doceniając osiągnięcia sportowców, Miasto Poznań przyznało nagrody oraz stypendia sportowe. Indywidualnymi nagrodami uhonorowano Henryka Półtoraka z Klubu Sportowego „Sobieski” oraz Agnieszkę Wieszczyk-Kordus – zawodniczkę Wojskowego Klubu Sportowego „Grunwald”. Nagrodę przyznano również wioślarce Julii Michalskiej, trenującej w Poznańskim Towarzystwie Wioślarzy „Tryton”, za zdobycie brązowego medalu na XXX Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Londynie. Zawodnikom zajmującym czołowe miejsca w zawodach międzynarodowych i krajowych przyznano ponadto 60 stypendiów sportowych, w tym 50 stypendiów dla młodzieży.

Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™

W 2012 r. odbyły się w Poznaniu rozgrywki Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™. Na Stadionie Miejskim reprezentacje Irlandii, Włoch oraz Chorwacji rozegrały trzy mecze fazy grupowej. Ze stadiony trybun obejrzało je ponad 114 tys. widzów. Sportowe emocje związane z UEFA EURO 2012™ przeżywało w stolicy Wielkopolski ok. 140 tys. zagranicznych gości oraz ok. 120 tys. polskich kibiców spoza Poznania. Najliczniejszą grupę wśród zagranicznych fanów piłki nożnej stanowili Irlandczycy oraz Chorwaci. Z myślą o kibicach na pl. Wolności oraz w obrębie Al. Marcinkowskiego utworzono oficjalną Strefę Kibica, zapewniającą możliwość publicznego oglądania wszystkich meczów transmitowanych na żywo oraz oferującą bogaty program atrakcji nie tylko sportowych. Poznańską strefę, przez wszystkie dni jej funkcjonowania, odwiedziło łącznie ponad 706 tys. osób. W odpowiedzi na duże zainteresowanie tym miejscem w dniu decydującego meczu Polski z Czechami dla fanów piłki urządzono dodatkową przestrzeń nad Małą. Ponadto w parku Kasprowicza powstał FanCamp Carlsberg z polem namiotowym i transmisją meczów na telebimie zainstalowanym w hali „Arena”.

Pozameczowym wydarzeniem, które przyciągnęło do Strefy Kibica największą liczbę gości, był festiwal „Poznań Alternative Energy” i jego główna gwiazda, czyli zespół Die Antwoord. Dużą popularnością widzów cieszyły się także występy takich artystów, jak: Alphaville, De Mono, Elektryczne Gitary, Wilki, Strachy na Lachy, Coma, Luxtorpeda, Maciej Maleńczuk, Ray Wilson. Łącznie w strefie wystąpiło ponad 60 artystów. W Strefie Kibica zaaranżowano również specjalną przestrzeń dla najmłodszych, czyli „Strefę Junior”, która cieszyła się dużym zainteresowaniem dzieci.

Organizacja UEFA EURO 2012™ wiązała się z dostosowaniem komunikacji miejskiej do potrzeb kibiców, wprowadzeniem zmian w ruchu drogowym oraz zaangażowaniem odpowiednich służb zapewniających bezpieczeństwo i różnego rodzaju pomoc. Informacją i pomocą gościom służyło m.in. blisko 0,5 tys. wolontariuszy różnych narodowości, pochodzących nie tylko z Europy. Przy Strefie Kibica usytuowano Centrum Medialne, przy którym akredytowało się ponad 400 dziennikarzy z 47 państw. Transmisje z Poznania prowadziło ponad 20 stacji telewizyjnych i radiowych.

Wśród ciekawych inicjatyw społecznych realizowanych w Poznaniu z okazji UEFA EURO 2012™ znalazł się m.in. projekt „Ambasadorowie Euro”. Do pełnienia tej funkcji zaproszono znane osoby reprezentujące m.in. środowiska sportowców, dziennikarzy, artystów. W czasie turnieju miał miejsce finał akcji społecznej „Krewni Euro”. Podczas wszystkich zbiórek organizowanych w ramach akcji od 2009 r. zebrano prawie 1,3 tys. litrów krwi od blisko 2,9 tys. dawców. Przeprowadzono także charytatywne aukcje.

O dobrym wywiązaniu się przez Poznań z obowiązków miasta-gospodarza świadczą wyniki badań przeprowadzonych przez firmę PBS. Wszyscy ankietowani goście zagraniczni uznali stolicę Wielkopolski za godną polecenia znajomym, a połowa określiła pobyt w mieście jako przewyższający ich wcześniejsze oczekiwania. Respondentom podobała się towarzysząca UEFA EURO 2012™ atmosfera, wyrazili także pochlebne zdanie o pracy wolontariuszy. Niemal we wszystkich kategoriach Poznań otrzymał najwyższy spośród wszystkich polskich miast-gospodarzy wskaźnik ocen pozytywnych. Miasto Poznań uhonorowano również statuetką „Samorząd Równych Szans 2012” w konkursie na najlepsze praktyki samorządów, doceniając działania na rzecz osób niepełnosprawnych zrealizowane w ramach projektu „Emocje dla wszystkich – przygotowania miasta Poznania do EURO 2012”.

Organizacja trzeciej co do wielkości imprezy sportowej na świecie pozwoliła osiągnąć szereg korzyści o wymiarze finansowym, społeczno-wizerunkowym oraz administracyjno-organizacyjnym, a wdrożenie wielu projektów infrastrukturalnych trwale podniosło jakość życia w mieście. Dodatkowe korzyści wynikające z faktu organizacji turnieju w Poznaniu mają charakter długofalowy i będą zauważalne w mieście w najbliższych latach.

ODPOCZYNEK w latach 1945–1989

Po drugiej wojnie światowej mecenat nad rozwojem kultury sprawowało państwo. Poznańskie środowisko literackie spotykało się na poniedziałkach i czwartkach literackich, organizowanych w Domu Literatów przy ul. Noskowskiego, a od końca lat 50. w pałacu Działyńskich. Działały grupy poetyckie „Wierzbak” i „Swantowit”, ukazywały się pisma literackie „Nurt” i „Tygodnik Zachodni”, prężnie działało Wydawnictwo Poznańskie. Prasę lokalną reprezentowały trzy dzienniki – „Głos Wielkopolski”, „Gazeta Poznańska” i popołudniówka – „Express Poznański”, wydawane przez Robotniczą Spółdzielnię Wydawniczą „Prasa-Książka-Ruch”. W 1982 r. powstał nowy ogólnopolski tygodnik „Wprost”, którego redakcja do 2000 r. mieściła się w Poznaniu. Kontynuowano także wydawanie ogólnopolskiego „Przewodnika Katolickiego”.

Poznań był wyróżniającym się ośrodkiem życia muzycznego. W mieście działały: Państwowa Filharmonia, Orkiestra Kameralna Polskiego Radia „Amadeus”, chór katedralny, Poznański Chór Chłopięco-Męski pod dykcją Jerzego Kurczewskiego, Chór Chłopięco-Męski „Poznańskie Słowiki” pod dykcją prof. Stefana Stuligrosza, chóry amatorskie i studenckie, Teatr Wielki, Polski Teatr Tańca – Balet Poznański. W latach 60. zainaugurowano cykliczne imprezy muzyczne – Festiwal Muzyki Współczesnej „Poznańska Wiosna Muzyczna” oraz Międzynarodowe Konkursy im. Henryka Wieniawskiego – lutniczy i skrzypcowy.

Poznańskie teatry zostały upaństwowione i w 1949 r. weszły w skład przedsiębiorstwa Państwowe Teatry Dramatyczne w Poznaniu. W 1967 r. w mieście działało pięć teatrów: Teatr Polski, Teatr Nowy, Komedia Muzyczna (od 1956 r. Państwowa Operetka Poznańska), Teatr Młodego Widza (od lat 80. Teatr Animacji) oraz Teatr Ósmego Dnia. Zaczęły powstawać także teatry alternatywne, m.in.: „Wierzbak”, Teatr Biuro Podróży, „Nurt” i „Maja”. W 1979 r. przy Estradzie Poznańskiej powstała Scena na Piętrze, goszcząca wybitnych przedstawicieli polskiej sztuki aktorskiej i reżyserskiej.

Dużą popularnością cieszyły się koncerty i występy orkiestr oraz zespołów muzyki lekkiej, w tym Orkiestry Radia i Telewizji Zbigniewa Górnego oraz Alex Band Aleksandra Maliszewskiego, a także takich piosenkarzy i zespołów, jak: Hanna Banaszak, Eleni, Halina Frąckowiak, Anna Jantar, Urszula Sipińska, Zdzisława Sońnicka, Lombard. Od 1971 r. w Poznaniu przez 17 lat występował kultowy kabaret „Tey”.

Dużą popularnością cieszyły się kina, m.in. Apollo, Bałtyk oraz wybudowana w 1962 r. Wilda. Chętnie odwiedzane były także: Rialto, Muza, Warta, Pałacowe, Gwiazda, Gong, Skala, Miniaturka, Kosmos, Grunwald i Czternastka. W 25 poznańskich kinach (1967 r.) wyświetlano głównie

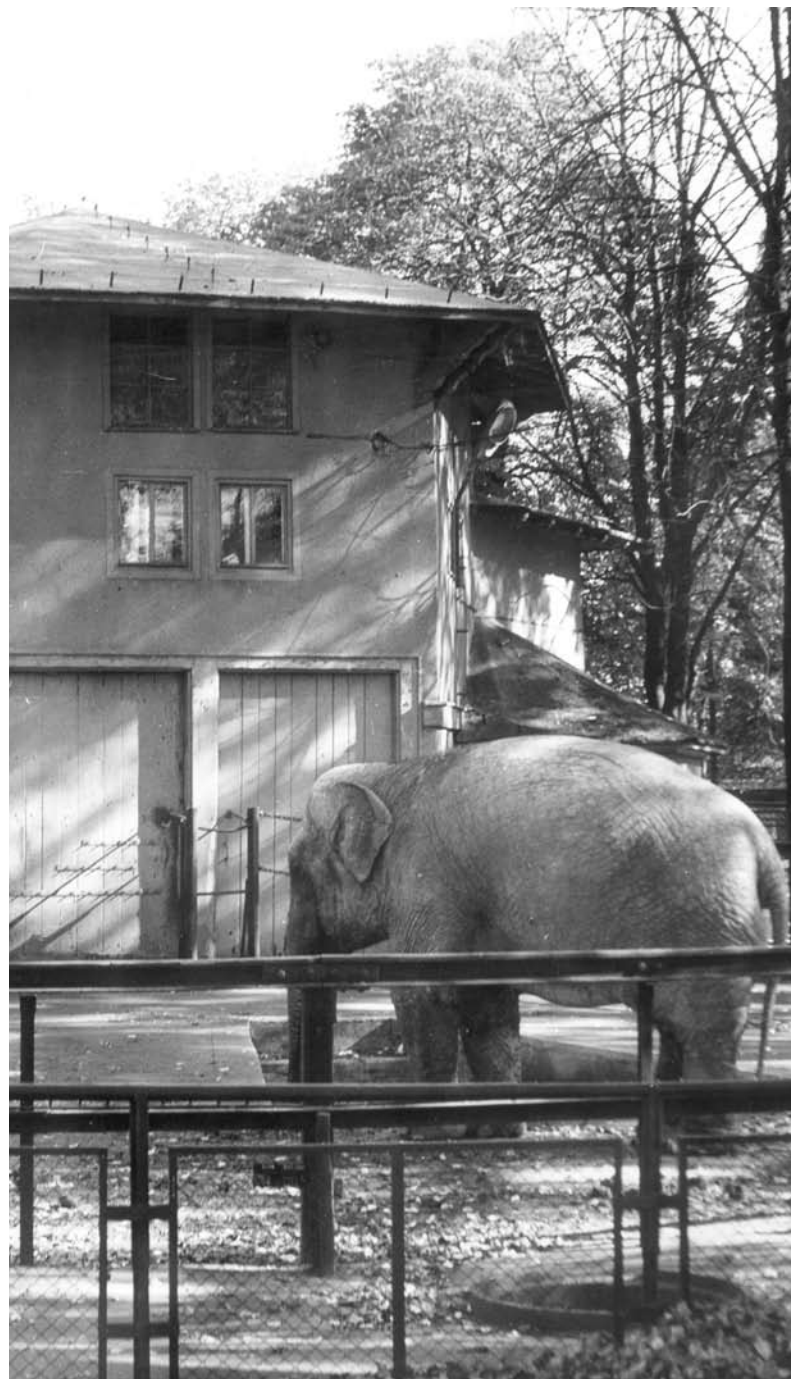

filmy produkcji polskiej i krajów socjalistycznych. Pod koniec lat 60. kina dysponowały blisko 9 tys. miejsc.

W latach 60. w Poznaniu działało siedem hoteli (1967 r.), które dysponowały 829 pokojami z 1,3 tys. miejsc. Rocznie przebywało w nich ponad 350 tys. gości. Do najbardziej renomowanych należały znajdujące się w sieci orbisowskiej – Hotel Merkury (1964 r.), Hotel Polonez (1974 r.), Novotel Poznań (1975 r.) i Hotel Poznań (1978 r.) oraz Hotel Poznański i Hotel Bazar.

W powojennym Poznaniu istotne miejsce zajmował sport. Najsilniejszymi klubami poznańskimi były: KS „Warta”, KKS „Lech”, GKS „Olimpia”, AZS, WKS „Grunwald”, KS „Energetyk”, KS „Budowlani”, KS LZS „Orkan”, KS „Poznań” oraz KS „Przemysław”. Największe sukcesy poznańskie kluby odnosiły w hokeju na trawie, rugby, koszykówce oraz piłce nożnej. Do końca lat 70. wybudowano m.in.: trzy stadiony sportowe (KS „Warta” im. 22 Lipca, KS „Olimpia” oraz KS „Poznań”), dwa baseny pływackie, tor regatowy na jeziorze Malta, halę widowiskowo-sportową „Arena” oraz tor samochodowy Poznań. Wśród mieszkańców upowszechniał się ruch turystyczny, promowany przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Jego poznański okręg propagował głównie turystykę kwalifikowaną: pieszą, kolarską, motorową, górską, narciarską, kajakową, żeglarską i podwodną.

Do końca lat 80. powiększono czterokrotnie powierzchnię terenów zielonych. Mieszkańcy mogli korzystać z 39 parków i trzech ogrodów dydaktycznych. W 1989 r. na przeciętnego poznańca przypadało blisko 110 m² terenów zielonych, z czego połowę stanowiły tereny leśne. Powstawały nowe parki i zieleńce, a część z nich urządzono na miejscu likwidowanych cmentarzy parafialnych. Utworzono wówczas m.in. parki: Cytadela, Górczyński, Lubuski, im. Karola Marcinkowskiego, Tysiąclecia, Wyzwolenia, Zwycięstwa. W 1974 r. otwarto drugi ogród zoologiczny na Białej Górze. Na peryferiach miasta rozwijały się ogrody działkowe, przejęte w 1960 r. przez Polski Związek Działkowców. W 1989 r. było ich 100 i korzystało z nich ponad 18 tys. rodzin.

A street scene in a European city, likely Poland, featuring colorful buildings (pink, yellow, and green) and ornate street lamps. The word "Zamieszkanie" is overlaid in a white, stylized font on a semi-transparent grey banner.

Zamieszkanie

Miasto Poznań pełni funkcję organu założycielskiego dla trzech samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w zakresie leczenia zamkniętego: Szpitala im. F. Raszei przy ul. Mickiewicza, Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego im. J. Strusia z Zakładem Opiekuńczo-Lecznicznym przy ul. Szwajcarskiej oraz Zakładu Opiekuńczo-Lecznicznego i Rehabilitacji Medycznej przy ul. Mogileńskiej. Placówki te podpisały kontrakty z Wielkopolskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia na udzielanie świadczeń.

Oprócz zakładów leczenia zamkniętego należących do Miasta Poznania, w 2012 r. w Poznaniu działało 19 szpitali, z tego pięć, dla których organem założycielskim był Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego⁶⁶, sześć szpitali klinicznych⁶⁷, siedem szpitali prywatnych⁶⁸ oraz jeden szpital resortowy⁶⁹. Z początkiem 2012 r. Centrum Stomatologii Uniwersytetu Medycznego przejęło Szpital Wojskowy przy ul. Grunwaldzkiej, w wyniku czego utworzono Specjalistyczny Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

W 2012 r. prowadzono wiele działań mających wpływ na zakres i jakość świadczonych usług zdrowotnych. W Wielospecjalistycznym Szpitalu Miejskim im. J. Strusia uruchomiono poradnię kardiologiczną, okulistyczną, diabetologiczną, wad serca oraz nadciśnienia tętniczego⁷⁰. Po przeprowadzeniu gruntownej modernizacji do użytku oddano lądowisko przy Szpitalu Wojewódzkim. W Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym i Rehabilitacji Medycznej utworzono Dzienny Oddział Psychiatryczno-Geriatryczny dla osób powyżej 60. roku życia, cierpiących na zaburzenia psychiczne i wymagających leczenia, diagnostyki i rehabilitacji, oraz zakończono realizację projektu informatycznego, dzięki któremu placówka została połączona do szerokopasmowej infrastruktury wymiany danych. Ponadto szpitale miejskie otrzymały nowoczesny sprzęt medyczny i specjalistyczny. Inwestycje wpływające na jakość świadczonych usług medycznych prowadziły także szpitale należące do innych gestorów. Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii zakończyło modernizację Zakładu Diagnostyki Inwazyjnej oraz rozpoczęło realizację projektu unijnego⁷¹, w ramach którego zaplanowano wykonanie prac modernizacyjnych w Pawilonie Chorych nr 1.

Szpitale poznańskie mają znaczenie ponadlokalne, hospitalizowani są tu mieszkańcy nie tylko regionu, ale również pozostałej części kraju. O wysokim poziomie poznańskiego leczenia szpitalnego świadczą liczne sukcesy medyczne. W Wielkopolskim Centrum Onkologii (WCO) dokonano pionierskiej w skali kraju rekonstrukcji nosa, a zastosowana innowacyjna metoda umożliwiła wszczepienie implantu i odtworzenie części twarzy u pacjenta po leczeniu onkologicznym⁷². Ponadto zespół naukowców

z WCO oraz Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu został zaangażowany przez amerykański Narodowy Instytut Raka i Narodowy Instytut Badań nad Ludzkim Genomem do udziału w największym na świecie biomedycznym projekcie, którego celem jest poznanie nowych mechanizmów powstawania i rozwoju kilkudziesięciu typów nowotworów. Innowacyjną technikę w medycynie, polegającą na odbudowaniu pacjentowi zniszczonej krtani z jego kości i tkanek, wykorzystali lekarze z Kliniki Otolaryngologii poznańskiego Uniwersytetu Medycznego. Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii (WCPiT) zdobyło pierwsze miejsce w kategorii szpitale monospecjalistyczne w Ogólnopolskim Konkursie Medycznym „Perły Medycyny”, w którym nagradza się efektywność zarządzania oraz solidność podmiotów branży medycznej, a za program przeszczepu płuc uzyskało tytuł „Laureata Konkursu Innowacja Roku 2012”. Ponadto WCPiT oraz Ginekologiczno-Położniczy Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu znalazły się w gronie finalistów „Rankingu Szpitali Rzeczypospolitej i Centrum Monitorowania Jakości 2012” w kategorii szpitali monospecjalistycznych. Laureatem wielu nagród i wyróżnień⁷³ został współtwórca Hospicjum Palium⁷⁴ Szpitala Klinicznego Przemienienia Pańskiego Uniwersytetu Medycznego – prof. dr hab. Jacek Łuczak. Otrzymał on Europejską Nagrodę Obywatelską Parlamentu Europejskiego, Wielkopolską Nagrodę imienia Ryszarda Kapuścińskiego za 2012 r. oraz „Wielką Pieczęć Miasta Poznania”. Prof. dr hab. Jacek Łuczak uznany został również poznańskim Człowiekiem Roku 2012 w plebiscycie „Głosu Wielkopolskiego”.

W celu stworzenia najlepszych warunków rozwoju innowacyjności w medycynie przedsiębiorcy zrzeszeni w Wielkopolskim Klubie Kapitału oraz Polskiej Izbie Importerów, Eksporterów i Kooperacji kontynuowali współpracę w ramach Wielkopolskiego Klastra Medycznego⁷⁵. Obecnie zrzesza on ponad 20 firm reprezentujących branżę medyczną. Chęć udziału w nim zgłosiły szpitale, Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Ekonomiczny, Instytut Logistyki oraz producent mebli dla służby zdrowia. Celem klastra jest utworzenie platformy współpracy w obszarze praktyki i nauk medycznych, umożliwiającej efektywne połączenie i wykorzystanie potencjału osób, przedsiębiorstw, uczelni wyższych, jednostek naukowo-badawczych oraz instytucji otoczenia biznesu we współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi w Wielkopolsce.

Bezpieczeństwo publiczne

Podjęmowane działania na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców i ograniczenia przestępczości oraz przeciwdziałania zagrożeniom ujęte są w licznych programach przyjętych przez Miasto Poznań. Wdrażając „Miejski

Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego”, kontynuowano działania prewencyjne w różnych środowiskach. Zwiększeniu bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży w szkołach i ich otoczeniu służyła realizacja programu „Szkoła wolna od narkotyków i przemocy”. Prowadzone w jego ramach akcje informacyjne oraz promujące zdrowy tryb życia podejmowane przez szkoły i policję miały na celu ujawnienie dzieci próbujących narkotyków oraz organizację programu terapii dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem. Pogłębieniu wiedzy i umiejętności praktycznych dzieci i młodzieży z zakresu udzielania pierwszej pomocy służyła kontynuacja programu „Wiem, jak ratować życie”. W ramach inicjatywy tworzenia alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez młodzież doposażono przyosiedlowe i przyszkolne ośrodki sportowe w stacjonarny sprzęt sportowy. Do osób starszych skierowany był program „Seniorzy – bezpieczeństwo osobiste”. Organizowane w jego ramach spotkania w klubach osiedlowych, klubach seniora oraz dziennych domach opieki, służyły wskazaniu zagrożeń, na jakie mogą być narażeni seniorzy w życiu codziennym. Rozszerzaniu „Bezpiecznych przestrzeni”, które mają zwiększyć poczucie bezpieczeństwa i zapobiegać przestępczości na osiedlach, podporządkowane były działania strażników miejskich. Ich zadaniem było pozyskiwanie informacji o istnieniu miejsc, w których występowało zagrożenie bezpieczeństwa i naruszenie porządku publicznego, a także podejmowanie działań w celu usunięcia czynników generujących zagrożenia dla mieszkańców. W trosce o bezpieczeństwo i porządek publiczny kontynuowano i rozszerzano ścisłą współpracę służb porządkowych (policji i Straży Miejskiej Miasta Poznania) z instytucjami i organami administracji publicznej. Efektem tej współpracy było: wspólne zabezpieczenie wielu imprez i uroczystości, udział w spotkaniach z przedstawicielami jednostek pomocniczych – osiedli w ramach nowego programu w zakresie poprawy bezpieczeństwa – „Bezpieczna dzielnica – bezpieczny mieszkaniec”, udział w pracach komisji bezpieczeństwa na szczepie jednostek pomocniczych miasta, udział w wizjach i innych przedsięwzięciach związanych z bezpieczeństwem lokalnym, wymiana informacji na temat występowania zagrożeń, których eliminowania podejmowały się służby.

W 2012 r. z budżetu Miasta Poznania sfinansowano: płatne patrole policji⁷⁶, akcję „Dziecko pod parasolem prawa”, nagrody dla policji oraz funkcjonowanie Komendy Miejskiej Policji (w tym: m.in. zakup radiowozów, remont budynku przy ul. Taborowej, uposażenie funkcjonariuszy, zakup narkotestów).

Działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa podczas UEFA EURO 2012TM koordynował Miejsko-Wojewódzki Sztab Operacyjny⁷⁷. W zapewnienie bezpieczeństwa i utrzymanie porządku zaangażowani byli przedstawiciele: policji, straży miejskiej, Państwowej Straży Pożarnej, Sił

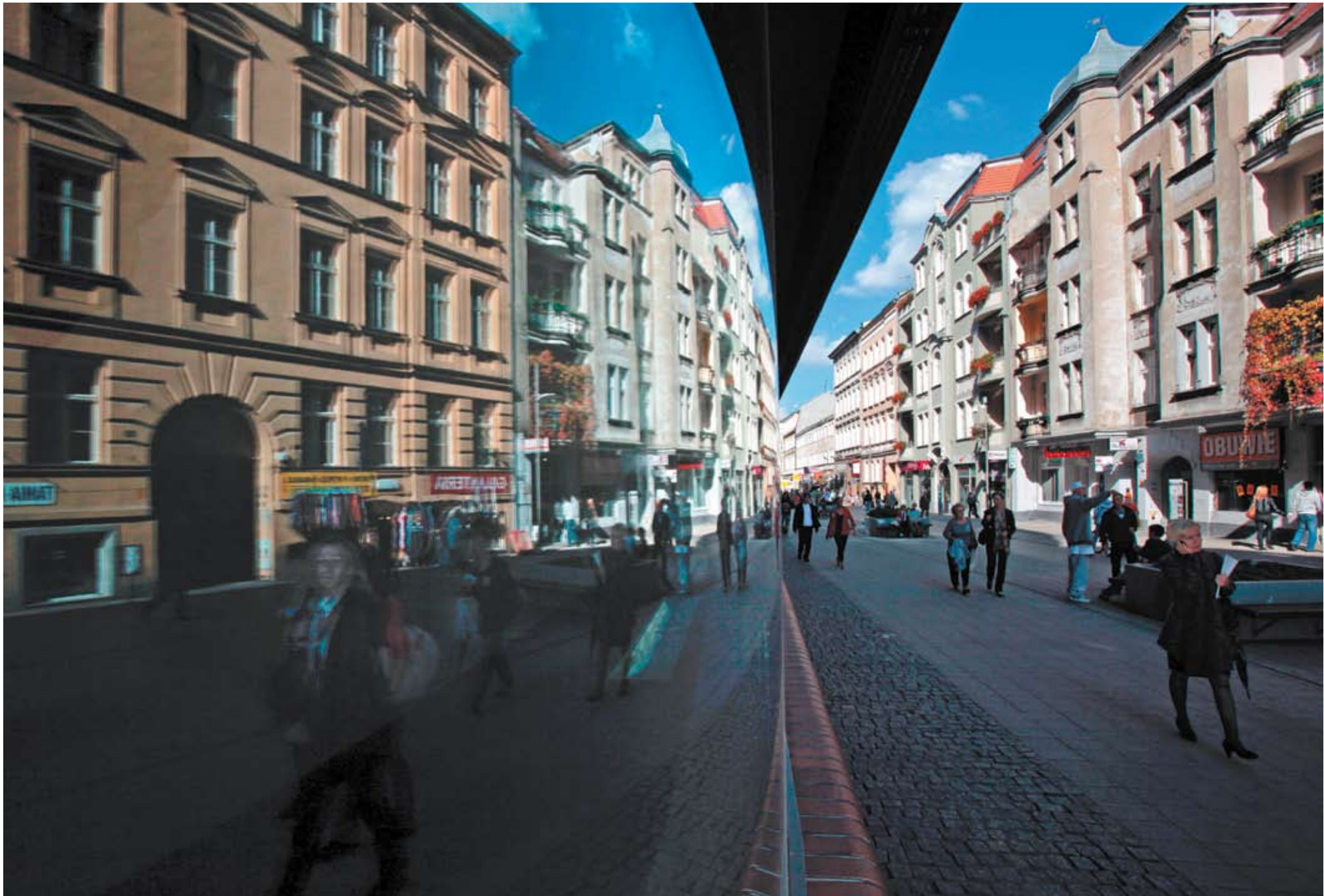
Zbrojnych, Straży Granicznej i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Każdego dnia nad bezpieczeństwem kibiców i reprezentacji narodowych czuwało kilka tysięcy funkcjonariuszy. Na potrzeby utrzymania porządku w czasie turnieju przeszkolono wszystkie służby, zakupiono dużo nowego sprzętu i pojazdów, które pozostały na stałe na wyposażeniu służb policyjnych i strażackich w mieście. Działalność jednostek dbających o bezpieczeństwo została doceniona przez turystów krajowych i zagranicznych oraz mieszkańców – w badaniach nad organizacją UEFA EURO 2012TM aż 85% ankietowanych turystów zadeklarowało, że czuło się w Poznaniu bezpiecznie.

W 2012 r. kontynuowano rozbudowę systemu monitoringu wizyjnego miasta, stanowiącego narzędzie zwiększające szansę na wykrycie przestępstw i wykroczeń już w momencie ich popełniania. Na koniec roku na terenie miasta działały 372 kamery zlokalizowane w miejscach uznanych za niebezpieczne, głównie przy skrzyżowaniach o dużym natężeniu ruchu, na wiaduktach, przy przystankach komunikacji miejskiej oraz wzdłuż ciągów komunikacji pieszej. W ciągu roku system monitoringu wizyjnego został rozbudowany o 179 nowych kamer, z których większość została zlokalizowana wzdłuż nowo uruchomionej trasy tramwajowej na Franowo.

W 2012 r. wszedł w życie nowy „Plan Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania” wprowadzający procedury działania służb, inspekcji, straży oraz organów administracji w momencie zaistnienia w mieście sytuacji kryzysowej.

Rewitalizacja

W 2012 r. uchwalona została trzecia edycja Miejskiego Programu Rewitalizacji dla Miasta Poznania, co umożliwiło beneficjentom skorzystanie ze środków przeznaczonych na ten cel. W ramach programu realizowano współfinansowany przez Unię Europejską program „Rewitalizacja w budowie, tworzymy zręby rewitalizacji w Polsce”. Na obszarach objętych programem rewitalizacji, tj. Śródcie, Chwaliszewie i Jeźyczach, prowadzono działania społeczne, edukacyjne i kulturalne. Objęły one dziewięć bloków tematycznych, takich jak: „Odmień swoje podwórko”, „Biura Mieszkańców”, „Koalicje lokalne i Dzielnicyjada”, „Szkolenia zawodowe”, „Uniwersytet Alternatywny”, „Edukacja architektoniczna”, „Ulotki o kamienicach”, „Poznaj historię swojej rodziny” oraz „Teatr z klasą”. W ramach programu zrealizowano wiele inicjatyw, m.in.: odmieniono 20 podwórek oraz cztery miejsca publiczne na Jeźyczach, Wildzie, Śródcie, Chwaliszewie i Starym Mieście, przeprowadzono szereg szkoleń, wykładów oraz warsztatów, zorganizowano Dzielnicyjady pt. „Czysta dzielnica”, „Dzielnica przyjazna

dzieciom”, „Tropem tradycji – odkrywanie i ożywianie zwyczajów dzielnic” oraz „Magia mojej dzielnicy”.

W realizację programu rewitalizacji wpisały się ponadto m.in. takie inicjatywy, jak: 14 przechadzek z cyklu „Kino, kawiarnia i spacer”, utworzenie w tzw. korycie rzeki Warty Plaży Miejskiej, którą wyposażono m.in. w leżaki, boisko do siatkówki plażowej i prysznic, zainstalowanie iluminacji świątecznej na ul. Chwaliszewo z okazji Świąt Bożego Narodzenia. W ramach programu Miasto Poznań wsparło także organizację wielu imprez plenerowych, które sprzyjały zwiększeniu aktywności oraz pogłębieniu poczucia tożsamości społecznej, m.in.: Średniowiecznego Targu Śródeckiego, Dnia Sąsiada, Biegu Kelnerów, Wigilii dla mieszkańców oraz piątych urodzin mostu Jordana.

W 2012 r. przyjęto założenia i kierunki dla Zintegrowanego Programu Odnowy i Rozwoju Śródmieścia Poznania na lata 2014–2030, który opracowano na podstawie wyników przeprowadzonych konsultacji społecznych⁷⁸ oraz debaty publicznej o rozwoju i odnowie śródmieścia Poznania⁷⁹. Podstawowym celem programu będzie stworzenie podstawy dla zintegrowanej polityki Miasta Poznania wobec śródmieścia, przełamującej dotychczasowe podziały kompetencyjne, uwzględniającej współpracę różnego rodzaju partnerów i podmiotów, wyznaczającej realne działania, prowadzące do trwałego i zrównoważonego rozwoju społecznego, kulturowego, przestrzennego i gospodarczego śródmieścia Poznania.

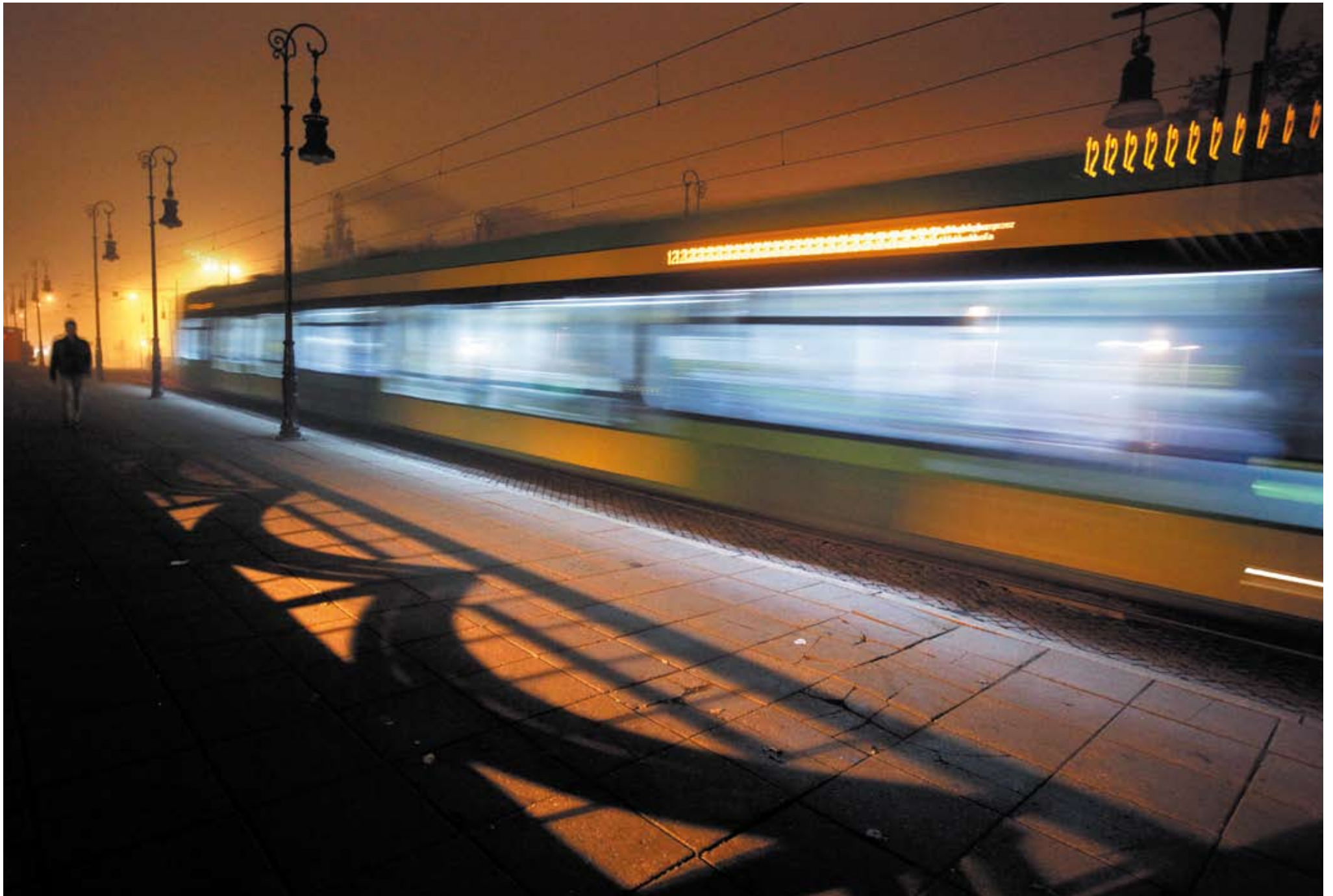
Dostępność komunikacyjna

W 2012 r. zakończono budowę fragmentu Zachodniej Obwodnicy Poznania w ciągu drogi ekspresowej S11⁸⁰ wraz z węzłem autostradowym Poznań Zachód oraz odcinka Wschodniej Obwodnicy Poznania w ciągu drogi ekspresowej S5 wraz z węzłem autostradowym Poznań Wschód. Wyprowadziły one poza miasto ruch tranzytowy, szczególnie samochodów ciężarowych, oraz skróciły czas przejazdu przez Poznań.

Poznań ma szybkie i komfortowe połączenie z siecią autostrad niemieckich dzięki oddanemu do użytku zachodniemu odcinkowi autostrady A2. Dostępność komunikacyjną miasta w kierunku wschodnim polepszyła natomiast rozbudowa autostrady A2 na odcinku ze Strykowa do Konotopy. Umożliwiła ona komfortowe połączenie drogowe Poznania z Warszawą.

Komunikację międzynarodową zapewniają regularne połączenia lotnicze z Portu Lotniczego Poznań – Ławica, z którego w 2012 r. skorzystało prawie 1,6 mln pasażerów. Poznański port oferował sześć połączeń krajowych i 28 zagranicznych, m.in. z: Barceloną, Bristolem, Dortmundem,

Dublinem, Düsseldorfem, Edynburgiem, Frankfurt nad Menem, Kopenhagą, Liverpoolem, Londynem, Madrytem, Mediolanem, Monachium, Oslo, Paryżem, Pragą, Rzymem i Sztokholmem, a także połączenia czarterowe, głównie w rejonie Morza Śródziemnego i Afryce. Możliwość obsługi większego ruchu lotniczego zapewnił poznańskiemu portowi drugi terminal pasażerski oddany do użytku w 2012 r.

Dostępność komunikacyjną Poznania zapewnia także Poznański Węzeł Kolejowy obejmujący dziewięć linii, w tym siedem⁸¹ o znaczeniu państwowym. W 2012 r. kontynuowano realizację Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego – wspólnej inwestycji Grupy PKP SA i węgierskiej firmy TriGranit, obejmującej budowę nowych dworców kolejowego i autobusowego, obiektów biurowych, parkingów, hotelu i galerii handlowej. W 2012 r. otwarto jedną z części Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego – nowy dworzec kolejowy Poznań Główny.

Województwo Wielkopolskie otrzymało środki unijne na zakup niskopodłogowych elektrycznych pociągów, które będą obsługiwać blisko połowę regionalnych połączeń, w tym trasy łączące Poznań z Koninem, Zbąszynkiem i Gnieznem. Pierwszy z 22 pociągów zakupionych w bydgoskiej firmie PESA dotarł do stolicy Wielkopolski w 2012 r.

Komunikacja zbiorowa

Na koniec 2012 r. długość linii komunikacji miejskiej w Poznaniu wynosiła 1003,5 km, z czego 80% stanowiła długość linii autobusowych. Tabor komunikacji miejskiej obejmował 228 pociągów tramwajowych (w tym 98 niskopodłogowych) oraz 320 niskopodłogowych autobusów. Realizując program wymiany taboru, zakupiono 15 autobusów (14 MIDI i 1 MINI) oraz 27 tramwajów (22 niskopodłogowych oraz pięć częściowo niskopodłogowych). Z komunikacji miejskiej skorzystało ponad 215 mln pasażerów. Średni wskaźnik punktualności na liniach dziennych wyniósł 80,5% w przypadku linii tramwajowych i 75,2% w przypadku linii autobusowych. Średnia prędkość komunikacyjna wyniosła 19,4 km/godz. dla tramwajów (37,1 km/godz. dla linii PST) oraz 21,8 km/godz. dla autobusów.

W ramach poprawy standardu podróżowania realizowano liczne inwestycje. Do największych z nich należały prace zmierzające do przedłużenia trasy Poznańskiego Szybkiego Tramwaju do Dworca Zachodniego, przebudowa węzła komunikacyjnego rondo Kaponiera oraz budowa nowej linii tramwajowej z os. Lecha na Franowo wraz z zajezdnią tramwajową. Modernizowano także linie tramwajowe w śródmieściu i na ul. Grunwaldzkiej.

Plany rozwoju Poznania zakładają preferencyjne podejście do komunikacji zbiorowej oraz ruchu rowerowego i pieszego, przy jednoczesnym

wprowadzeniu ograniczeń dla ruchu samochodowego, szczególnie w centrum miasta. Na obszarze między ul. Solną, Al. Marcinkowskiego, ul. Św. Marcin i al. Niepodległości wprowadzane jest ograniczenie prędkości do 30 km/godz. w formie tzw. „strefy 30”.

Infrastruktura drogowa

Podstawowym środkiem transportu w Poznaniu są – poza komunikacją miejską – pojazdy samochodowe. Na koniec 2012 r. wskaźnik motoryzacji wynosił 553 samochody osobowe na 1000 mieszkańców.

Rozbudowa infrastruktury drogowej w Poznaniu w dużej części jest finansowana ze środków zewnętrznych. Współfinansowano z nich m.in. przebudowę ulic Bukowskiej, Bułgarskiej, Grunwaldzkiej (do układu dwujezdniowego), Bałtyckiej i Janikowskiej, wiaduktów Antoninek i Górczyńskiego wschodniego oraz węzła komunikacyjnego ronda Kaponiera. W 2012 r. przebudowywano m.in. ul. Krańcową prowadzącą do Term Maltańskich, rozbudowano ulice Węgorka, Ptasia, Rumuńską, Wałbrzyską, Marcelesińską. Realizowano także program przebudowy, modernizacji i remontów dróg lokalnych. Na niebezpiecznych skrzyżowaniach wybudowano nowe i zmodernizowano funkcjonujące już sygnalizacje świetlne sukcesywnie podłączane do Centrum Sterowania Ruchem. Wytyczone na terenie miasta ścieżki rowerowe o łącznej długości 120,7 km stanowią 11,6% sieci ulic miejskich.

Od początku 2012 r. obowiązuje całkowity zakaz wjazdu do strefy śródmiejskiej Poznania samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 16 ton⁸². Ograniczenia w ruchu dla samochodów ciężarowych obowiązują także na estakadzie i wiadukcie w ciągu ul. Bolesława Krzywoustego⁸³.

Poznań uczestniczył w unijnym projekcie „Sustainable Urban Goods logistics Achieved by Regional and local policies” (SUGAR), mającym na celu wymianę doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie efektywnego zarządzania miejskim systemem transportowym, ze szczególnym uwzględnieniem logistyki w mieście oraz ograniczenia transportu ciężkiego w jego granicach.

Zamieszkanie

POZnań*

ZAMIESZKANIE w latach 1945–1989

W latach powojennych wszystkie firmy dostarczające media komunalne zostały upaństwowione. Mimo wielu inwestycji rozwój infrastruktury technicznej nie nadążał za potrzebami gospodarki miejskiej. Zbyt niska wydajność lub brak infrastruktury powodowały okresowy deficyty energii elektrycznej i ciepłej, niedobory wody oraz długi czas oczekiwania na podłączenie mediów komunalnych i sieci telefonicznej.

Pod koniec lat 60., po połączeniu miejskiej sieci energetycznej z krajowym systemem elektroenergetycznym, przedwojenna elektrownia miejska Garbary została przebudowana na elektrociepłownię, wytwarzającą przede wszystkim gorącą wodę i parę technologiczną. Druga elektrociepłownia Karolin rozpoczęła pracę w 1982 r. W latach 70. na szeroką skalę prowadzono akcję likwidacji domowych palenisk oraz podłączania odbiorców do sieci ciepłowniczej, zasilanej z elektrociepłowni, kotłowni oraz ciepłowni lokalnych i osiedlowych.

W latach 70. do miasta doprowadzono sieć przesyłową gazu ziemnego, a miejskie gazownie przy ulicach Grobla i Gdyńskiej zostały zamknięte. Mieszkańcy rejonów niezgazyfikowanych korzystali z gazu płynnego, dostarczanego początkowo przez gazownię, a następnie przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych.

Oprócz rozbudowywanego ujęcia wody w Dębinie, uruchomione zostało nowe ujęcie wody podziemnej w Mosinie (1968 r.). W 1989 r. zakończono pierwszy etap budowy części mechanicznej nowej oczyszczalni – Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Koziegłowach k. Poznania. Przejęła ona część ścieków z prawobrzeżnej części miasta. Ścieki z lewobrzeżnej części Poznania były oczyszczane mechanicznie w przedwojennej oczyszczalni ścieków przy ul. Serbskiej.

W okresie powojennym powstało pięć nowych arterii komunikacyjnych (trasa Chwaliszewska, trasa Hetmańska, trasa Katowicka, trasa Niestachowska, wschodni i zachodni wylot trasy E-8), sześć mostów drogowych [św. Rocha (odbudowa w 1950 r.), Marchlewskiego (1952 r.), Lecha (lata 1952–1954), Chrobrego (odbudowa w 1964 r.), Mieszka I (1966 r.), Prymusa I (1973 r.)], most kolejowy na obwodnicy północnej (1970 r.) oraz pięć wiaduktów [m.in.: Górczyński (1971 r.), Antoninek (1974 r.) i Franowo (1976 r.)]. Na ulicach wymieniano nawierzchnię na asfaltową i wprowadzano sygnalizację świetlną. W latach 60. w Poznaniu było zarejestrowanych 13,6 tys. prywatnych samochodów osobowych (1967 r.), najwięcej po Warszawie. Po mieście jeździło 848 taksówek (1965 r.), w tym 136 państwowych, należących do Miejskiego Przedsiębiorstwa Taksówkowego. W latach 50. po Poznaniu kursowało pięć (a okresowo sześć) linii trolejbusowych o długości ponad 20 km (1950 r.). Przewoziły one rocznie prawie

6 mln pasażerów. Trolejbusy zaczęto stopniowo likwidować w 1967 r., a ostatnia linia, łącząca Ogrody ze Smochowicami, została zamknięta w 1970 r.

W latach 70. wybudowano nowe pętle tramwajowe, m.in. takie, jak: Budziszewska, Górczyn, Junikowo, Miłostowo, Ogrody, Piątkowska, Serbska, Starołęka, Zawady. W 1985 r. działały 23 linie tramwajowe, łączące Śródmieście z Dębem, Garbarami, Górczynom, Jeżycami, Junikowem, Piątkowem, Ratajami, Sołaczem, Starołęką, Śródką, Wildą i Winogradami.

Miejskie linie autobusowe obsługiwały przede wszystkim rejony peryferyjne. W 1959 r. uruchomiono linię podmiejską z Dębca do Puszczykowa, a później połączenie z Poznaniem uzyskały wszystkie większe miejscowości leżące w pobliżu miasta. W 1966 r. wprowadzono miejskie linie pospieszne. Wybudowano dwie zajezdnie autobusowe (przy ul. Warszawskiej i na Kopaninie) oraz lokalne dworce i większe pętle autobusowe (m.in.: Garbary, Rataje, Śródką).

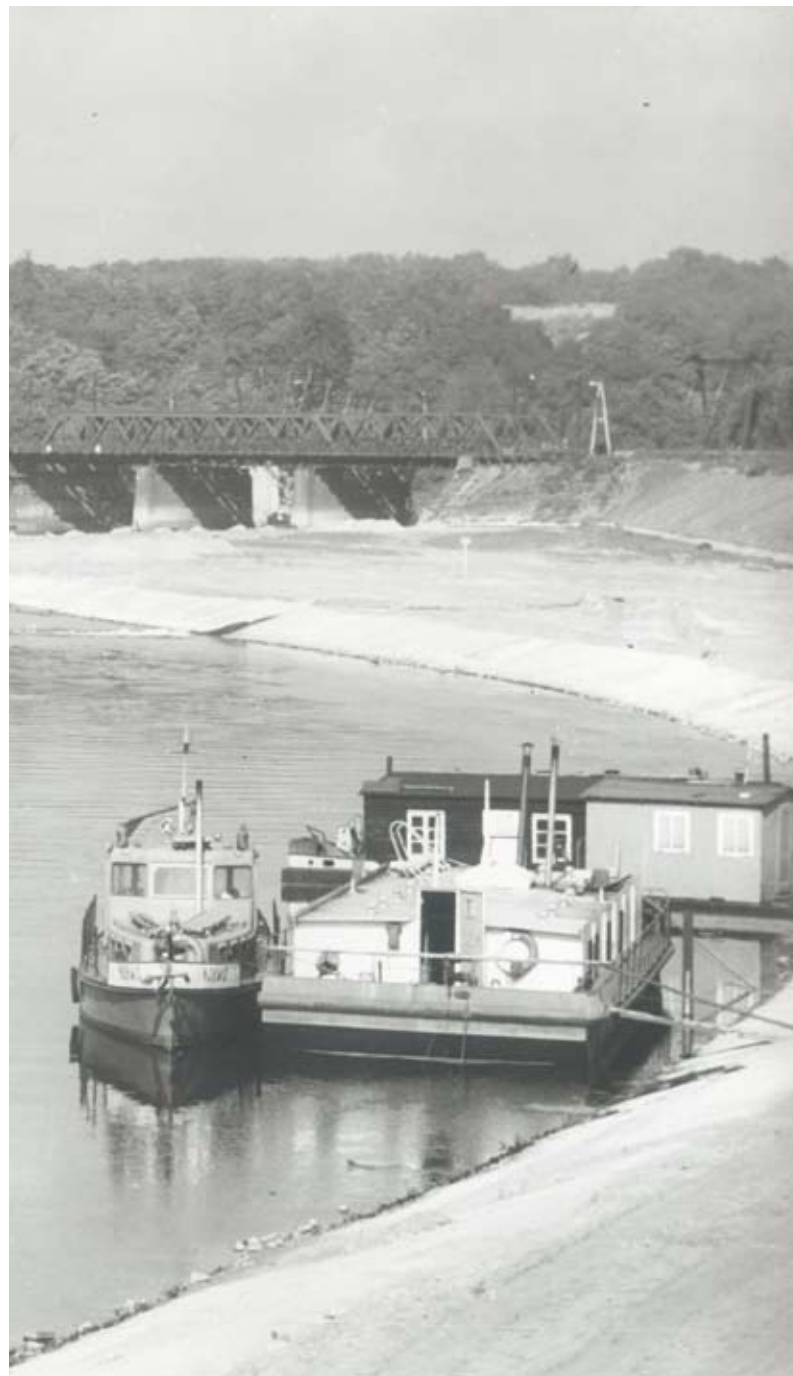
W 1964 r. uruchomiono pierwszą zelektryfikowaną linię kolejową do Warszawy. Do końca lat 80. zelektryfikowano dalszych pięć kierunków. Ruch towarowy obsługiwały stacje Poznań Główny oraz Poznań-Garbary, gdzie powstała pierwsza kontenerowa stacja przeładunkowa. Rozwijała się także podmiejska i dalekobieżna komunikacja autobusowa. Poznań miał połączenia autobusowe z większością wielkopolskich miast oraz sąsiednimi miastami wojewódzkimi.

Do lat 90. rozwijała się żegluga na Warcie. W najlepszym okresie obsługiwała ona ponad 165 tys. ton towarów masowych (głównie węgiel, piasek i żwir) i 240 tys. pasażerów (1975 r.). Od połowy lat 80. głównym ładunkiem był przewożony barkami piasek wydobywany pod Luboniem. Żegluga pasażerska, obsługiwana przez statki o napędzie motorowym, przewoziła pasażerów do pobliskich nadwarciańskich miejscowości wypoczynkowych w dni świąteczne oraz na indywidualne zamówienia.

Do końca lat 80. Poznań miał regularne krajowe połączenia lotnicze jedynie z Warszawą i okresowo ze Szczecinem oraz funkcjonujące w latach 80. zagraniczne sezonowe loty czarterowe, głównie do Burgas w Bułgarii. Zbudowane podczas drugiej wojny światowej lotnisko w Krzesinach zostało przejęte przez wojskową jednostkę lotniczą.

Do czasu uruchomienia w 1976 r. pierwszej w Polsce elektronicznej centrali telefonicznej, w Poznaniu działały jedynie centrale elektromechaniczne, do których przyłączonych było 45 tys. abonentów (1974 r.). Od 1980 r. abonenci mogli korzystać z systemu automatycznej łączności telefonicznej.

W 1957 r. powstał Poznański Ośrodek Radiowo-Telewizyjny, który produkował audycje telewizyjne oraz radiowe, zarówno lokalne, jak i ogólnopolskie, szczególnie o tematyce muzycznej. W 1971 r. Poznań został obję-

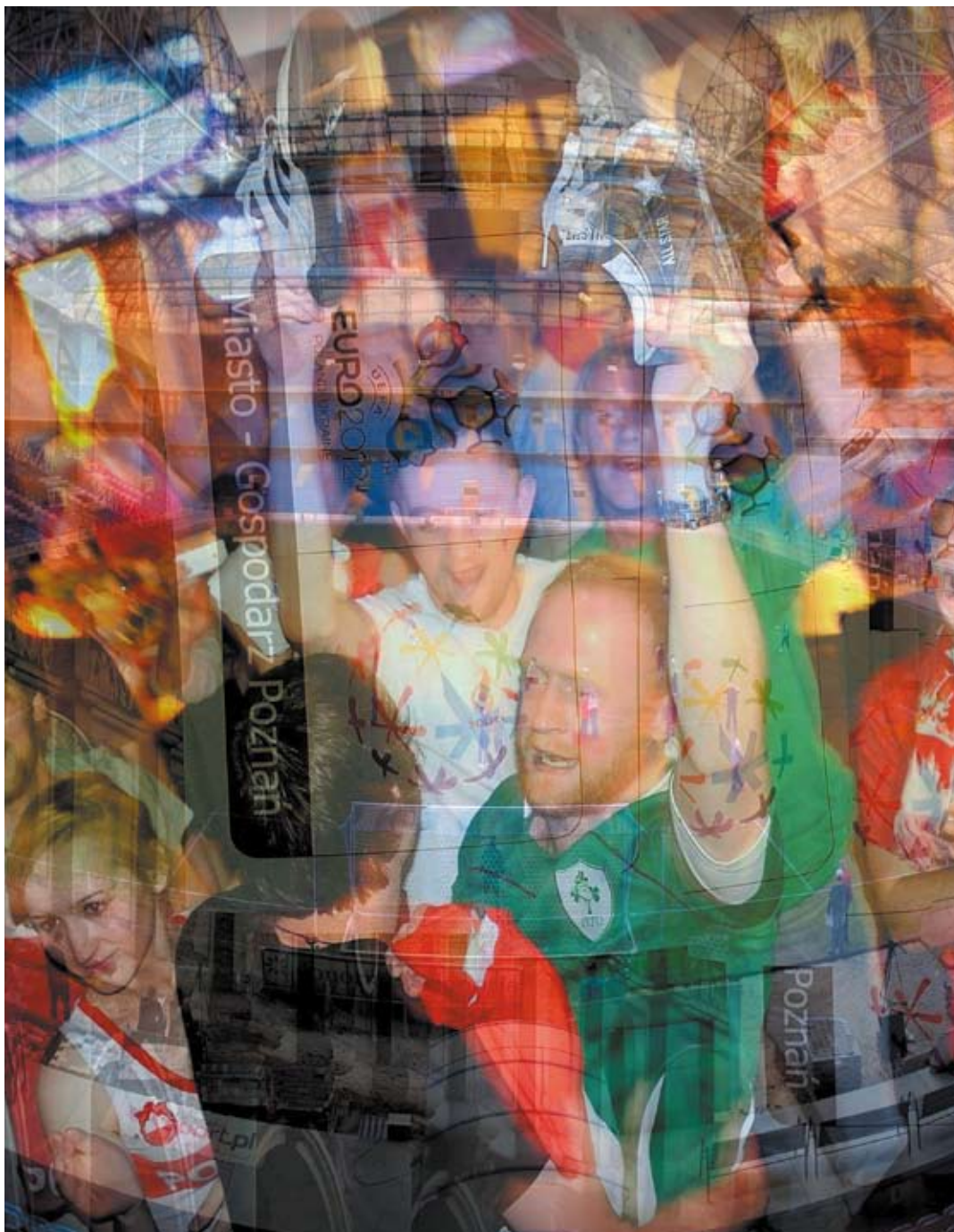
ty zasięgiem II Programu Telewizji Polskiej, a w 1979 r. poznański ośrodek zaczął nadawać programy w kolorze.

W połowie lat 60. w Poznaniu rozpoczęto budowę nowych, dużych, spółdzielczych osiedli mieszkaniowych z wielkiej płyty. Rocznie oddawano na nich 33 tys. izb mieszkalnych (1975 r.). Powstały wtedy osiedla Raszyn (1960 r.), Rataje (1966 r.), USO (1966 r.), Winogrody (1968 r.), Kopernika (1974 r.), Piątkowo-Naramowice (1978 r.), budowane przez duże spółdzielnie mieszkaniowe: Lokatorsko-Własnościową Spółdzielnię Mieszkaniową Jeżyce, Poznańską Spółdzielnię Mieszkaniową, Poznańską Spółdzielnię Mieszkaniową Winogrody, Spółdzielnię Mieszkaniową Grunwald, Spółdzielnię Mieszkaniową Osiedle Młodych. Budynki mieszkalne dla własnych pracowników stawiały także poznańskie zakłady pracy, a w 1958 r. powstała Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa przy Zakładach Przemysłu Metalowego H. Cegielski. Budownictwo indywidualne nie odgrywało dużej roli i ograniczało się do stawiania prywatnych domów jednorodzinnych. W latach 70. rozpoczęły działalność spółdzielnie mieszkaniowe budowy domów jednorodzinnych, m.in. na Ławicy, Janikowie, Świerczewie i osiedlu Warszawskim.

W latach 60. w Poznaniu pracowało blisko 33 tys. lekarzy, 9 tys. stomatologów oraz 45 tys. pielęgniarek i położnych (1967 r.). Porady lekarskie były udzielane w prawie 800 poradniach i przychodniach lekarskich (1967 r.). W Poznaniu działało pięć klinik Akademii Medycznej, dwa szpitale miejskie oraz szpital wojskowy. Szpitale cywilne dysponowały 3,5 tys. łóżek (1967 r.). Przeciętny pobyt chorego trwał 21 dni (1967 r.). W 1969 r. otwarto Klinikę Psychiatryczną przy ul. Szpitalnej, w latach 80. – nowy szpital ogólny przy ul. Lutyckiej oraz Hospicjum przy kościele pw. św. Jana Kantego. W 1954 r. powstała przemysłowa służba zdrowia, która objęła opieką zdrowotną 120 tys. pracowników. W Poznaniu działały 54 apteki i punkty apteczne, zatrudniające blisko 9 tys. farmaceutów (1967 r.). Rozwój opieki zdrowotnej i lepsze warunki życia spowodowały wydłużenie trwania życia przeciętnego poznanianina. W 1970 r. wynosiła ona 67,8 lat, o 18 lat więcej niż w 1945 r.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców i porządkiem publicznym czuwała Milicja Obywatelska. Rocznie w Poznaniu stwierdzano ponad 13 tys. przestępstw, z których wykrywano blisko 40% (1985 r.). W latach 80. notowano rocznie 400 pożarów. Największymi były pożar cystern ze spirytusem w fabryce „Akwawit” (1945 r.) oraz pożar w fabryce opon „Stomil” (1972 r.). Działalność poznańskiej zawodowej straży pożarnej wspomagały jednostki zakładowe oraz ochotnicze. Od 1952 r. strażacy mieli możliwość kształcenia się w Szkole Chorążych Pożarnictwa.

Podsumowanie

Rok 2012 przeszedł do historii miasta jako wyjątkowy, głównie ze względu na rozgrywki, które odbyły się w Poznaniu w ramach Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™. Poznań wykorzystał swoją szansę jako jedno z czterech polskich miast-organizatorów tej imprezy. Rozwinięty zakres inwestycji, a także sprawność organizacyjna w przygotowaniu i przeprowadzeniu turnieju sportowego spotkały się z uznaniem poznańców oraz tysięcy gości krajowych i zagranicznych. Wydarzenie, jakim była organizacja Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™, stanowiło nie tylko impuls do modernizacji Stadionu Miejskiego, ale przyspieszyło także podjęcie wielu inwestycji infrastrukturalnych, głównie w zakresie transportu. Pozostaną one trwałym elementem podnoszącym jakość i dostępność infrastruktury komunikacyjno-drogowej w Poznaniu. Przygotowaniom do rozgrywek towarzyszyło także prowadzenie ważnych inwestycji dla poznańskiej kultury.

Poznań należy do najlepiej rozwiniętych polskich miast, a jego silna pozycja konkurencyjna jest wynikiem sprawnego funkcjonowania zarówno poznańskiego samorządu, jak i instytucji, organizacji i środowisk będących poza bezpośrednim wpływem administracji lokalnej. Miasto Poznań posiada wysoką wiarygodność kredytową na poziomie A3 z prognozą stabilną, potwierdzoną przez renomowaną agencję ratingową Moody's Investors Service. Oznacza ona, że Miasto ma wysoką zdolność do wywiązywania się z zobowiązań finansowych, prowadzi skuteczną politykę, uwzględniającą dostosowanie się do wyzwań otoczenia gospodarczego, ostrożnie zarządza budżetem, uzyskuje dobre wyniki operacyjne oraz dynamicznie rozwija infrastrukturę.

Silna i zróżnicowana strukturalnie gospodarka miasta, oparta na sektorze MSP, wysoka aktywność ekonomiczna poznańców, stabilny rynek pracy, utrzymująca się wysoka atrakcyjność inwestycyjna oraz rozwijające się sektory oparte na wiedzy wpływają na zrównoważony rozwój Poznania mimo oddziaływania niekorzystnych skutków globalnego kryzysu gospodarczego. Znaczący wpływ na rozwój poznańskiej gospodarki ma kapitał zagraniczny. Dzięki znanym inwestorom rangi globalnej w mieście rozwinął się przemysł, przede wszystkim w branżach motoryzacyjnej, spożywczej, farmaceutycznej, oraz handel i usługi, w tym usługi BPO – informatyczne, finansowo-księgowe, obsługi klientów oraz B+R. Strategicznymi dla Poznania kierunkami pozyskiwania inwestorów są branże generujące wysoką wartość dodaną, zatrudniające kadry o wysokich kwalifikacjach. Międzynarodowy Poznań to jednak nie tylko inwestorzy

zagraniczni, jedna z największych w kraju liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego oraz studiujący i mieszkający w mieście cudzoziemcy. Międzynarodowy Poznań to także aktywna współpraca z partnerami zagranicznymi przy realizacji wspólnych projektów, utrzymywanie dobrych kontaktów z miastami partnerskimi oraz aktywna działalność w organizacjach i sieciach współpracy międzynarodowej.

Poznań charakteryzuje się dużym potencjałem naukowym i instytucjonalnym ukierunkowanym na innowacyjność oraz działania na rzecz gospodarki opartej na wiedzy. W mieście działają dwa parki technologiczne, tj. Poznański Park Naukowo-Technologiczny przy Fundacji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza oraz Poznański Park Technologiczno-Przemysłowy. Budowany jest także pierwszy w mieście prywatny park naukowo-technologiczny Nobel Tower. W Poznaniu działają lub powstają multidyscyplinarne ośrodki badawcze nowoczesnych technologii, m.in. takie, jak: Zespół Inkubatorów Wysokich Technologii, Wielkopolskie Centrum Zaawansowanych Technologii, Centrum NanoBioMedyczne, Centrum Mechatroniki, Biomechaniki i Nanoinżynierii, BioCentrum, Krajowe Centrum Innowacji w Logistyce i e-Gospodarce, Uniwersyteckie Centrum Biologii Medycznej, Centrum Edukacyjne Usług Elektronicznych.

Fundamentem rozwoju miasta opartego na wiedzy jest akademickość. Potencjał Poznania stanowi 28 uczelni, na których studiuje ok. 130 tys. studentów. Zachętą do studiowania w mieście jest wysoka pozycja poznańskich uczelni w rankingach ośrodków akademickich oraz coraz szerszy zakres oferty edukacyjnej. Poznańskie uczelnie realizują ambitny program rozwoju, w ramach którego podnoszą jakość kształcenia, wspierają rozwój naukowy swoich pracowników, wprowadzają nowoczesne metody zarządzania oraz rozbudowują bazę dydaktyczno-naukową. W celu budowy wizerunku akademickiego Poznania i promocji miasta jako miejsca odbycia studiów i rozpoczęcia kariery zawodowej, Miasto Poznań aktywnie współpracuje ze szkołami wyższymi, wdrażając liczne inicjatywy skierowane do studentów i naukowców oraz – w ramach centrów badań naukowych lub współpracy z naukowcami – realizując wspólne projekty dla potrzeb analizowania i diagnozowania wybranych aspektów funkcjonowania miasta.

Poznań jako jedno z polskich miast metropolitalnych wyróżnia się działalnością na rzecz integracji obszaru funkcjonalnego w różnych jego aspektach, ze szczególnym uwzględnieniem integracji transportu publicznego, gospodarki odpadami, planowania przestrzennego i promocji gospodar-

czej. Miasto Poznań było także jednym z inicjatorów powołania Stowarzyszenia Metropolia Poznań.

W Poznaniu dużo uwagi poświęca się zarówno systematycznemu podnoszeniu jakości życia mieszkańców, obejmującemu zabezpieczenie potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa oraz profilaktykę i ochronę zdrowia, jak i działaniom zwiększającym zaangażowanie obywateli w życie publiczne. Aktywne grupy mieszkańców, władze lokalne i organizacje pozarządowe współuczestniczą w rozwiązywaniu konkretnych problemów lokalnych, korzystając m.in. z innowacyjnych metod i technik konsultacji społecznych oraz współpracując z komisjami dialogu obywatelskiego. W 2012 r. poznaniacy po raz pierwszy głosowali nad propozycjami zgłoszonymi do Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego.

Katalog realizowanych i planowanych działań na rzecz rozwoju Poznania, odpowiadających oczekiwaniom mieszkańców, wypełnia treścią wizję wdrażanej Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 „Poznań miastem metropolitalnym o silnej gospodarce i wysokiej jakości życia, opierającym swój rozwój na wiedzy”.

Załączniki

Kalendarium 2012

Styczeń

8.01	XX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
11–18.01	XV Dzień Judaizmu
17.01	wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego w Poznaniu

Luty

3–5.02	XI Poznańskie Spotkania Targowe „Książka dla dzieci i młodzieży”
6.02	oficjalne otwarcie Ośrodka Doradczo–Szkoleniowego Wydziału Działalności Gospodarczej i Rolnictwa
21–26.02	V Festiwal Atelier Polskiego Teatru Tańca
23–25.02	Międzynarodowy Mityng w Pływaniu Synchronicznym w Termach Maltańskich
23–25.02	III Międzynarodowy Festiwal Fletowy

Marzec

2–4.03	Kaziuk Wileński w Poznaniu
4.03.–3.04	XII Festiwal Muzyki Pasyjnej i Paschalnej
5–8.03	IV edycja „arena DESIGN”
12–29.03	XXII Dni Kultury Francuskiej i Frankofonii
17.03	VIII Bieg Maniacka Dziesiątka
18–21.03	VII Festiwal Wiosny
23–25.03	Pyrkon 2012 – Poznański Festiwal Fantastyki
23–28.03.	Festiwal Muzyki Współczesnej – 41. Poznańska Wiosna Muzyczna
24–26.03.	IX Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Georga Philippa Telemanna
27–29.03.	XV Poznański Festiwal Nauki i Sztuki

Kwiecień

1.04	5. Poznań Półmaraton
1–7.04	Wielki Tydzień u Franciszkanów. Muzyka Pasyjna i Paschalna
17–18.04	II edycja Targów Przedsiębiorczości na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich
18–20.04	Kongres Statystyki Polskiej w 100-lecie Polskiego Towarzystwa Statystycznego
21–22.04	Regaty Eliminacyjne Seniorów w kajakarstwie na Torze Regatowym Malta
21–28.04	III Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej „Q’arto Mondì”
23–25.04	XXVII Dni Ułana – Święto 15. Pułku Ułanów Poznańskich
24.04	oficjalne otwarcie BioCentrum Uniwersytetu Przyrodniczego
24–27.04	V Europejskie Spotkania Teatralne „Bliscy Nieznajomi”
27.04–19.05	World Press Photo 2012

Maj

1.05	przemianowanie ulicy Wrocławskiej na deptak zamknięty dla ruchu samochodowego
1.05.–31.08	V edycja KontenerART
8.05	otwarcie całorocznej Kolejki Górskiej Adrenaline w kompleksie sportowo–rekreacyjnym Malta Ski
8–15.05	Tydzień Bibliotek
9–12.05	XI Międzynarodowe Warsztaty Niepokoju Twórczego „Kieszeń Vincenta”
11–20.05	V Festiwal Kultury Ukraińskiej „Ukraińska Wiosna”
16–17.05	Europejskie Kwalifikacje Olimpijskie w Kajakarstwie
16–17.05	Mistrzostwa Świata w Parakajakarstwie
17–20.05	Juwenalia
18–20.05	Puchar Świata w Sprincie Kajakowym
19–20.05	Imprezy warte Poznania, w tym Noc Muzeów
19–25.05	IX Poznańska Wiosna Baletowa
26.05	Mistrzostwa Szkół w Smoczach Łodziach „Dragony 2012”
26.05.–9.06	VII Wiosna Muzyczna u Luteranów
27.05	Festyn Zdrowotny połączony z Ogólnopolskim Festynem Rodzinnym z okazji Dnia Dziecka na Ostrowie Tumskim
28.05	oficjalne otwarcie drugiego terminalu pasażerskiego na lotnisku Poznań–Ławica
29.05	uroczyste otwarcie nowego budynku dworca Poznań Główny z udziałem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego
31.05	uroczyste otwarcie po gruntownej rewitalizacji Forum Romanum w parku im. Romana Maciejewskiego

Czerwiec

1.06	oficjalne uruchomienie Fontanny Wolności
2–3.06	V Europejski Festiwal Stermierki
8.06–1.07	Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™
9–24.06	37. Jarmark Świętojański na Chwaliszewie
17.06.	Mistrzostwa Smoczach Łodzi na torze regatowym Malta
21.06.	wmurowanie kamienia węgielnego pod Malta House – pierwszy budynek biurowy w Poznaniu certyfikowany w systemie środowiskowym LEED na najwyższym, platynowym poziomie
22.06.	otwarcie Centrum NanoBioMedycznego na Morasku
25–28.06.	VII Spartakiada Seniorów
28.06.	56. rocznica Powstania Poznańskiego Czerwca 1956 r.
29.06.	obchody Święta Patronów Miasta oraz uroczysta sesja Rady Stołecznego Miasta Poznania
29.06.	otwarcie Rezerwatu Archeologicznego „Genius Loci” na Ostrowie Tumskim
29.06–1.07	Międzynarodowe Zawody w Skokach przez Przeszkody CSI** – III Memoriał im. Macieja Frankiewicza

Lipiec

3–7.07	Malta Festival Poznań
14.07	45. Międzynarodowy Maraton Pływacki „Wpław przez Kiekrz”
14–22.07	Międzynarodowy Turniej Tenisowy ATP Poznań Open
15–19.07	V Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych „Animator”

Sierpień

3–5.08	VI Tzadik Poznań Festiwal
9–11.08	V Ethno Port Poznań – festiwal muzyki świata
9–12.08	VI Ogólnopolski Festiwal Dobrego Smaku Poznań 2012
11.08	otwarcie linii tramwajowej na Franowo
13–19.08	XII Światowy Przegląd Folkloru Integracje 2012
15–22.08	II Międzynarodowy Festiwal Filmu i Muzyki „Transatlantyk”
15–25.08	Dancing Poznań 2012
17.08–2.09	V Polska Akademia Gitary
19–29.08	X Światowe Spotkania z Kulturą Romską
23.08	VI Europejski Festiwal Sztuki Ludowej
25–26.08	VI Mistrzostwa Polski Seniorów w Kajak Polo na torze regatowym Malta

Wrzesień

1.09	Pyrlandia
3.09	otwarcie Parku Orientacji Przestrzennej dla Osób Niewidomych w Owińskich k. Poznania
10–11.09	Salon Maturzystów Perspektywy 2012
13.09.–14.10	Mediations Biennale
21.09	inauguracja działalności Sceny Roboczej Teatru Strefa Ciszy
24.09	otwarcie zmodernizowanego biurowca „Okrągłak”
28.09	VI Noc Naukowców

Październik

1.10	otwarcie Collegium Chemicum Novum
6–12.10	V Międzynarodowy Festiwal Twórczości Kobiet No Women, No Art
9–21.10	VI Art&Fashion Festival
10–12.10	XVI Poznańskie Dni Książki Naukowej
12–14.10	III A cappella Poznań Festival
13–20.10	IV Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych Tranzyt
14.10	13. Poznań Maraton im. Macieja Frankiewicza
19–20.10	V Nostalgia Festival
23.10	oficjalne otwarcie Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego
24–27.10	Targi Regionów i Produktów Turystycznych Tour Salon

Listopad

3.11	odsłonięcie pomnika Romana Wilhelmięgo na skwerze jego imienia
5.11–2.12	XII Międzynarodowy Festiwal Sztuki Słowa Verba Sacra
6–9.11	35. Międzynarodowy Listopad Poetycki
8–11.11	VII Międzynarodowy Festiwal Flamenco Duende Poznań 2012
10–11.11	VI Międzynarodowa Konferencja Miast Przyjaznych dla Sprawiedliwego Handlu; przyznanie Poznaniowi tytułu Miasta Przyjaznego dla Sprawiedliwego Handlu
21–22.11	Kongres Samorządów Gmina 2012 na Międzynarodowych Targach Poznańskich

21–25.11	XVI Międzynarodowy Festiwal Filmowców Dokumentalnych „Off Cinema”
21–25.11	XII Poznańskie Dni Verdiego
22–25.11	VII Festiwal Jazzowy „Made in Chicago”
24.11	Międzynarodowe Mistrzostwa Wielkopolski Juniorów Młodszych w Judo

Grudzień

1–9.12	X Poznański Festiwal Mozartowski
2–9.12	XXX Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza „Ale Kino!”
6–9.12	Międzynarodowe Zawody w Skokach przez Przeszkody CSI3*–W „Cavaliada”
7–9.12	XVI Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Maski”
8–9.12	VII Międzynarodowy Festiwal Rzeźby Lodowej
8–9.12	Lech Cup – międzynarodowy turniej piłki nożnej chłopców do lat 12
9.12	wprowadzenie nowego rodzaju biletu miesięcznego „Bus–Tramwaj–Kolej – Jeden Bilet” przez Przewozy Regionalne Sp. z o.o., Koleje Wielkopolskie Sp. z o.o. oraz Zarząd Transportu Miejskiego
12.12	międzynarodowa konferencja „Migracje mieszkańców dużych miast”
14.12	uroczyste otwarcie Sali Wielkiej Centrum Kultury „Zamek” po przebudowie
15.12	uroczyste otwarcie Sali Ziemi na Międzynarodowych Targach Poznańskich
20.12	International Music Festival POZ_MODERN
27.12	Obchody 94. rocznicy wybuchu powstania wielkopolskiego 1918–1919
31.12	Sylwester miejski

Projekty unijne realizowane przez Miasto Poznań oraz spółki, których właścicielem lub współwłaścicielem jest Miasto Poznań w perspektywie finansowej 2007–2013

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w PLN	Dofinansowanie UE w PLN
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko			3 472 260 762	1 484 747 548
1.	System gospodarki odpadami dla Miasta Poznania	Miasto Poznań	1 041 555 785	352 000 000
2.	Uporządkowanie gospodarki wodno–ściekowej dla ochrony zasobów wodnych w Poznaniu i okolicach – etap I	AQUANET SA	363 217 804	158 949 232
3.	Zakup nowoczesnego, niskopodłogowego taboru tramwajowego	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	386 988 049	185 749 104
4.	Budowa zajezdni tramwajowej Franowo w Poznaniu	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	321 078 211	152 579 344
5.	Odnowa infrastruktury transportu publicznego w związku z organizacją EURO 2012	Miasto Poznań/Zarząd Transportu Miejskiego/ Infrastruktura Euro 2012 Sp. z o.o.	211 000 000	99 408 734
6.	Port Lotniczy Poznań–Ławica – rozbudowa i modernizacja infrastruktury lotniskowej i portowej	Port Lotniczy Poznań–Ławica Sp. z o.o.	291 001 101	88 040 000
7.	Przebudowa wiaduktu Górczyńskiego Wschodniego w Poznaniu (DK 5)	Miasto Poznań/Zarząd Dróg Miejskich	100 090 880	85 000 000
8.	Przebudowa węzła Antoninek w ciągu ul. Warszawskiej w Poznaniu (DK 92)	Miasto Poznań/Zarząd Dróg Miejskich	116 210 791	80 971 263
9.	System ITS Poznań	Miasto Poznań/Zarząd Dróg Miejskich	103 096 566	79 822 410
10.	Przebudowa węzła komunikacyjnego rondo Kaponiera	Miasto Poznań/Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego	239 815 380	70 800 000
11.	Rozbudowa Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu	Biblioteka Raczyńskich	72 700 739	28 895 628
12.	Przebudowa kompleksu Sali Wielkiej CK „Zamek” w Poznaniu celem efektywnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego	Centrum Kultury „Zamek”	45 191 907	27 335 028
13.	Budowa dwujezdniowej ul. Nowe Zawady w Poznaniu (DK 5) – etap II od ul. Głównej do ul. Podwale	Miasto Poznań/Zarząd Dróg Miejskich	86 661 369	20 874 731
14.	Uporządkowanie gospodarki wodno–ściekowej dla ochrony zasobów wodnych w Poznaniu i okolicach – etap II	AQUANET SA	43 929 983	18 590 253
15.	Przebudowa skrzyżowania ulic Bałtyckiej i Janikowskiej w Poznaniu – DK 92	Miasto Poznań/Zarząd Dróg Miejskich	15 213 864	10 554 185
16.	Centrum Urazowe przy ul. Szwajcarskiej 3 w Poznaniu – adaptacja pomieszczeń, zakup wyposażenia, budowa niezbędnej infrastruktury, w tym lądowiska dla śmigłowców	Miasto Poznań/Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. Józefa Strusia	11 319 663	9 450 669
17.	Poprawa systemu ochrony lotniska Poznań–Ławica	Port Lotniczy Poznań–Ławica Sp. z o.o.	12 668 571	8 754 704
18.	Rozwój systemów bezpieczeństwa w zakresie przeciwpożarowym i eksploatacyjnym lotniska Poznań–Ławica	Port Lotniczy Poznań–Ławica Sp. z o.o.	10 520 099	6 972 263
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka			116 949 439	65 675 290
19.	Interaktywne Centrum Historii Ostrowa Tumskiego w Poznaniu jako kolebki państwowości i chrześcijaństwa w Polsce	Miasto Poznań	98 900 000	50 439 000

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w PLN	Dofinansowanie UE w PLN
20.	Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Poznaniu	Miasto Poznań	17 749 439	14 981 290
21.	Poznańskie Centrum Logistyczne Franowo-Żegrze – dokumentacja studialna dla zagospodarowania terenów inwestycyjnych	Miasto Poznań	300 000	255 000
Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007–2013			923 432 587	377 948 328
22.	Budowa trasy tramwajowej os. Lecha–Franowo	Miasto Poznań/Zarząd Transportu Miejskiego	265 837 332	99 873 043
23.	Zakup nowoczesnych przyjaznych środowisku autobusów niskopodłogowych	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	94 131 449	58 842 572
24.	Przedłużenie trasy Poznańskiego Szybkiego Tramwaju (PST) do Dworca Zachodniego w Poznaniu	Miasto Poznań/Zarząd Transportu Miejskiego	131 068 194	55 008 450
25.	Port Lotniczy Poznań–Ławica – modernizacja infrastruktury lotniczej	Port Lotniczy Poznań–Ławica Sp. z o.o.	60 600 972	30 128 044
26.	Poznańska Elektroniczna Karta Aglomeracyjna	Miasto Poznań/Zarząd Transportu Miejskiego	43 246 835	29 632 473
27.	Przebudowa ul. Bukowskiej w Poznaniu (DW 307) na odcinku od planowanego skrzyżowania z III ramą komunikacyjną (ul. Prosta) do granicy miasta	Miasto Poznań/Zarząd Dróg Miejskich	154 825 327	19 970 476
28.	Zakup nowoczesnych przyjaznych środowisku autobusów niskopodłogowych – etap II	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	24 899 376	16 018 960
29.	Przebudowa ul. Bułgarskiej w Poznaniu na odcinku od ul. Marcelińskiej do ul. Grunwaldzkiej	Miasto Poznań/Zarząd Dróg Miejskich	30 957 561	14 677 253
30.	Przebudowa ul. Winogrody od ul. Armii Poznań do ul. Szelągowskiej w Poznaniu	Miasto Poznań/Zarząd Dróg Miejskich	36 311 465	11 496 217
31.	Rozwój Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego wraz ze stworzeniem systemu wsparcia przedsiębiorstw – etap I	Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji Sp. z o.o.	30 551 401	9 923 728
32.	Rezerwat Archeologiczny na Ostrowie Tumskim w Poznaniu	Muzeum Archeologiczne w Poznaniu	9 690 924	6 223 059
33.	Modernizacja Portu Lotniczego Poznań– Ławica w zakresie infrastruktury lotniskowej	Port Lotniczy Poznań–Ławica Sp. z o.o.	8 303 510	5 161 951
34.	Termomodernizacja obiektów oraz zainstalowanie kolektorów słonecznych w Wielospecjalistycznym Szpitalu Miejskim przy ul. Szwajcarskiej 3 w Poznaniu	Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. Józefa Strusia	4 130 856	2 981 988
35.	Utworzenie i wyposażenie Domu Pomocy Społecznej przy ul. Zamenhofska 142 A w Poznaniu	Miasto Poznań/Dom Pomocy Społecznej przy ul. Konarskiego w Poznaniu	3 598 709	2 699 032
36.	Budowa Szpitala ZOZ Poznań – Stare Miasto – zakup i montaż aparatury i sprzętu medycznego do diagnostyki, terapii oraz wyposażenia szpitala	Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. Józefa Strusia	3 575 540	2 619 148
37.	Rozbudowa ogólnodostępnej infrastruktury w Nowym Zoo w Poznaniu, a przez to wzrost efektywności wykorzystania istniejących walorów turystycznych	Miasto Poznań/Ogród Zoologiczny w Poznaniu	4 888 192	2 568 674
38.	Przebudowa i renowacja zabytkowego obiektu Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza w Poznaniu	Biblioteka Raczyńskich	2 802 399	1 652 485

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w PLN	Dofinansowanie UE w PLN
39.	Zakup aparatury diagnostyczno–zabiegowej niezbędnej w procesie leczenia chorób urologicznych dla Szpitala ZOZ Poznań – Stare Miasto	Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. Józefa Strusia	1 858 515	1 392 056
40.	Zakup aparatury do cyfrowej diagnostyki rentgenowskiej dla Zakładu Diagnostyki Rentgenowskiej w ZOZ Poznań – Stare Miasto	Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. Józefa Strusia	1 752 185	1 312 500
41.	Zakup sprzętu medycznego dla oddziału noworodkowego oraz położniczo–ginekologicznego w Szpitalu im. F. Raszei w Poznaniu	Szpital Miejski im. F. Raszei	1 808 463	1 262 521
42.	Poznański Klaster Edukacyjny – wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw zaangażowanych w proces wspomaganie kształcenia	Miasto Poznań/Poznańskie Centrum Edukacji Ustawicznej i Praktycznej	2 070 008	826 665
43.	Termomodernizacja budynku Zakładu Opiekuńczo–Leczniczego i Rehabilitacji Medycznej przy ul. Mogileńskiej	Zakład Opiekuńczo–Leczniczy i Rehabilitacji Medycznej	1 205 110	834 415
44.	Zakup pomocy dydaktycznych do spawalni i pracowni obrabiarek sterowanych numerycznie dla Poznańskiego Centrum Edukacji Ustawicznej i Praktycznej	Miasto Poznań/Poznańskie Centrum Edukacji Ustawicznej i Praktycznej	1 765 927	706 371
45.	Design z Wielkopolski – promocja kultury regionu	Miasto Poznań	685 574	578 000
46.	Nowe Stulecie	Centrum Kultury „Zamek”	585 361	497 557
47.	Kampania informacyjno–edukacyjna dla mieszkańców Wielkopolski o zmianach klimatu na świecie i o zagrożeniach z tym związanych	Miasto Poznań	375 246	262 672
48.	Książki i sztuka. Dziedzictwo po Edwardzie i Atanazym Raczyńskich	Biblioteka Raczyńskich	293 265	243 801
49.	To jest Twoje dziedzictwo. Kampania informacyjna budująca tożsamość regionalną mieszkańców Wielkopolski	Muzeum Archeologiczne	269 432	229 017
50.	„Ecodriving bezpiecznego Poznania” – program dla Wielkopolan jak chronić środowisko, poprawiać bezpieczeństwo i ekonomię jazdy samochodem	Miasto Poznań	324 571	227 200
51.	System Informacji Turystycznej	Wojewódzka Organizacja Turystyczna	1 018 888	98 000
Program Operacyjny Kapitał Ludzki			78 046 023	66 521 188
52.	Pomoc – Aktywizacja – Wsparcie (PAW)	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	19 052 520	16 194 642
53.	Akademia Małego Poznaniaka	Miasto Poznań	5 591 358	5 358 246
54.	Monitorowanie jakości usług publicznych jako element zintegrowanego systemu zarządzania jednostkami samorządu terytorialnego	Gmina Miejska Kraków/Miasto Poznań	5 051 800	4 294 030
55.	Systemowe wsparcie usług edukacyjnych w poznańskich szkołach zawodowych szansą na rozwój zawodowy uczniów w Poznaniu	Miasto Poznań	5 159 898	4 385 913
56.	Zespół Szkół Mechanicznych w Poznaniu to najlepszy wybór na przyszłość	Miasto Poznań/Zespół Szkół Mechanicznych im. KEN w Poznaniu	2 429 146	2 064 774
57.	Wielkopolski system monitorowania i prognozowania	Politechnika Poznańska/Miasto Poznań	2 074 070	1 762 960

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w PLN	Dofinansowanie UE w PLN
58.	Gotowi na przyszłość – systemowy program doradztwa edukacyjno-zawodowego w poznańskich szkołach zawodowych	Miasto Poznań/Zespół Szkół Licealno-Technicznych w Poznaniu	1 994 385	1 695 227
59.	Reintegracja 45 plus – ułatwienie dostępu do rynku pracy osobom powyżej 45. roku życia z Poznania i powiatu poznańskiego	Miasto Poznań	1 818 166	1 545 441
60.	Modernizacja oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie jej do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy (wprowadzenie nowych i modyfikacja kierunków kształcenia, programów) w Poznaniu i powiecie	Miasto Poznań	1 802 612	1 532 220
61.	Poznański Rockefeller – promocja i rozwój przedsiębiorczości na terenie Miasta Poznania	Miasto Poznań	1 796 348	1 526 896
62.	Potwierdź swoje kwalifikacje zawodowe	Miasto Poznań	1 494 274	1 270 133
63.	Moja pierwsza firma	Miasto Poznań/Zespół Szkół Handlowych w Poznaniu	1 278 085	1 107 200
64.	Jeżeli mechatronika to tylko w Zespole Szkół Mechanicznych w Poznaniu	Miasto Poznań/Zespół Szkół Mechanicznych im. KEN w Poznaniu	1 255 335	1 067 035
65.	Najlepsze kadry dla Wielkopolski – Top skills for Wielkopolska – szkolenie kadr dla innowacyjnych sektorów wysokiej szansy w Wielkopolsce	Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o./Miasto Poznań	1 238 131	1 052 412
66.	Uczeń z certyfikatem – sojusznik pracodawcy	Miasto Poznań/Zespół Szkół Handlowych w Poznaniu	1 237 500	1 064 250
67.	Mechatronika – zawód dla Ciebie!	Miasto Poznań/Zespół Szkół Mechanicznych im. KEN w Poznaniu	1 181 360	1 030 160
68.	Wolontariat wart poznania	Doradztwo Gospodarcze DGA SA/Miasto Poznań	1 178 041	1 001 335
69.	Rewitalizacja w budowie – tworzymy zręby rewitalizacji w Polsce	Miasto Poznań/Fundacja SIC!	973 625	973 625
70.	Zespół Szkół Mechanicznych w Poznaniu uczy ciekawie i nowocześnie	Miasto Poznań	1 121 704	953 448
71.	Mechanik motocyklowy z pasją	Miasto Poznań	954 844	833 101
72.	Moja Samochodówka – kształcimy fachowców	Miasto Poznań/Zespół Szkół Samochodowych w Poznaniu	948 385	822 865
73.	Czas na profesjonalistów – podniesienie jakości procesu kształcenia uczniów poznańskich szkół zawodowych	Miasto Poznań/Zespół Szkół Samochodowych w Poznaniu	897 792	763 123
74.	Alternatywne formy opieki dla dzieci pracowników Urzędu Miasta Poznania	Miasto Poznań	877 287	745 694
75.	Spełniamy nasze marzenia	Miasto Poznań/Gimnazjum nr 20 im. o. Mariana Żelazka w Poznaniu	804 204	683 573
76.	Człowiek przedsiębiorczy filarem gospodarki rynkowej	Miasto Poznań	792 413	673 551
77.	Potrzeby kadrowe przedsiębiorców aglomeracji poznańskiej na tle kierunków społeczno-gospodarczego rozwoju regionu – diagnoza, prognoza, monitoring	Miasto Poznań	776 307	659 861

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w PLN	Dofinansowanie UE w PLN
78.	Mówię, liczę, doświadczam – fundamentem edukacyjnego sukcesu	XI Liceum Ogólnokształcące im. Jadwigi i Wacława Zembrzuskich w Poznaniu	748 115	635 897
79.	Kompleksowy system informacji edukacyjnej podstawą wsparcia kształcenia ustawicznego w Poznaniu	Miasto Poznań	726 113	617 196
80.	Pierwsze kroki w biznesie	Miasto Poznań/Zespół Szkół Handlowych w Poznaniu	637 960	555 715
81.	Język rosyjski w połączeniu z językiem angielskim dodatkowym atutem młodego pokolenia w karierze edukacyjnej i zawodowej – źródłem nowych możliwości poznawczych	Miasto Poznań/XI Liceum Ogólnokształcące im. Jadwigi i Wacława Zembrzuskich w Poznaniu	633 890	538 807
82.	NOVUS – program rozwoju administracji samorządowej Warszawy, Poznania, Lublina, Elku i Łodzi	Miasto Stołeczne Warszawa/Miasto Poznań	573 299	503 319
83.	Edukacja włączeniowa w Liceum Uzupełniającym na podbudowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Zespole Szkół Łączności w Poznaniu	Miasto Poznań/Zespół Szkół Łączności w Poznaniu	581 296	494 102
84.	Moja wiedza – moim sukcesem	Miasto Poznań/Poznańskie Centrum Edukacji Ustawicznej i Praktycznej	568 120	482 902
85.	Podniesienie jakości kształcenia w Zespole Szkół Łączności w Poznaniu	Miasto Poznań	568 050	482 843
86.	+ Lakiernik – profesjonalista na rynku pracy	Miasto Poznań/Zespół Szkół Samochodowych w Poznaniu	562 320	477 972
87.	Naukowiec w biznesie – staże pracowników naukowych w przedsiębiorstwach	Miasto Poznań	523 032	444 577
88.	Kształcenie na odległość metodą blended learning w zawodzie technik telekomunikacji w Zespole Szkół Łączności w Poznaniu	Miasto Poznań	511 850	435 073
89.	Klucz do sukcesu	Miasto Poznań/Zespół Szkół Komunikacji im. Hipolita Cegielskiego w Poznaniu	471 094	403 614
90.	Edukacja w zakresie nowoczesnych technologii, zasad BHP i fachowego języka angielskiego i niemieckiego – szansą na lepszy start zawodowy młodego pokolenia	Miasto Poznań/Zespół Szkół Elektrycznych nr 1 w Poznaniu	467 569	397 434
91.	Szkolna platforma internetowa w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 w Poznaniu	Miasto Poznań/Zespół Szkół Zawodowych nr 2 w Poznaniu	446 740	379 729
92.	Z matematyką do sukcesu	Miasto Poznań	402 249	341 912
93.	Mój pierwszy biznes	Miasto Poznań	384 360	326 706
94.	Centrum Aktywności	Miasto Poznań/Zespół Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu	378 497	321 722
95.	Dążymy do perfekcji	Miasto Poznań	375 120	318 852
96.	Technik hotelarstwa – zawód z przyszłością	Miasto Poznań/Wielkopolska Akademia Nauki i Rozwoju Jakub Michałowski	307 990	261 792
97.	Technik ZSŁ na lokalnym i regionalnym rynku pracy	Miasto Poznań/Zespół Szkół Łączności w Poznaniu	275 086	240 013

Lp.	Program/projekt	Beneficjent	Wartość projektu w PLN	Dofinansowanie UE w PLN
98.	Nowy język, nowe możliwości	Miasto Poznań	276 924	235 385
99.	Klub Absolwenta	Miasto Poznań/Zespół Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu	268 805	228 484
100.	OSCYLOTRONIK – wirtualna firma jako forma nauczania praktycznego w Zespole Szkół Łączności w Poznaniu	Miasto Poznań/Zespół Szkół Łączności w Poznaniu	263 620	224 077
101.	Dyplom – też dla mnie. Program wsparcia dla uczniów Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Poznaniu	Miasto Poznań/Zespół Szkół Zawodowych nr 2 w Poznaniu	251 867	214 087
102.	Pakiet maturalny	Miasto Poznań/IV Liceum Ogólnokształcące im. KEN w Poznaniu	247 831	210 656
103.	Podnieś swoje kwalifikacje	Miasto Poznań/Zespół Szkół Handlowych w Poznaniu	229 188	194 810
104.	Modyfikacja oferty kształcenia zawodowego w ZSZ nr 2 i ZSS nr 102 w Poznaniu w latach 2012–2013	Miasto Poznań/Zespół Szkół Zawodowych nr 2 w Poznaniu	220 400	189 120
105.	Identyfikacja barier w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych na poznańskim rynku pracy	Miasto Poznań	219 780	186 813
106.	Akademia Wolnego Czasu	Miasto Poznań/Zespół Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu	204 783	174 065
107.	Zamień znajomość języka angielskiego na dobrą pracę – podwyższenie kwalifikacji w zakresie języka angielskiego słuchaczy szkół dla dorosłych Zespołu Szkół Handlowych w Poznaniu	Miasto Poznań	194 058	164 949
108.	Akademia Rozwoju Umiejętności	Miasto Poznań/Zespół Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu	191 852	163 074
109.	Zacznij jak Bill Gates – od pomysłu na własną firmę – podwyższenie kwalifikacji w zakresie przedsiębiorczości słuchaczy szkół dla dorosłych Zespołu Szkół Handlowych w Poznaniu	Miasto Poznań	191 842	163 066
110.	Partnerstwo na rzecz adaptacji i modernizacji – szkolenia, strategia i zarządzanie zmianą gospodarczą w Poznaniu i regionie w latach 2011–2012	Miasto Poznań	318 900	178 300
111.	URBES – podniesienie potencjału administracyjnego samorządów Warszawy, Poznania i Łodzi do zarządzania metodą projektową	Miasto Stołeczne Warszawa/ Miasto Poznań	308 127	106 628
112.	Moja przyszłość to moja firma – zajęcia pozalekcyjne dla uczniów Zespołu Szkół Ekonomicznych w Poznaniu	Miasto Poznań	99 626	84 682
113.	Nowe kierunki kształcenia oraz efektywne programy zarządzania placówką oświatową szansą rozwoju PCEUiP	Miasto Poznań	636 080	81 100
Razem:			4 590 688 811	1 994 892 354

Źródło: Biuro Koordynacji Projektów, Portal Funduszy Europejskich
stan na 25 lutego 2013 r.

Wykaz wybranych nagród, certyfikatów oraz rankingów i konkursów, w których Miasto Poznań wzięło udział w latach 2012–2013 (kwiecień)

Ranking	Organizator	Rok
I miejsce		
Acanthus Aureus	Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o.	2012
Grand Prix Welcome	Brief of Poland	2012
Miasto Przyjazne dla Sprawiedliwego Handlu	Koalicja Sprawiedliwego Handlu	2012
Najbardziej Rozpoznawalne Miasto w Polsce	Fundacja Best Place Europejskiego Instytut Marketingu Miejsc	2013
Najsilniejsza Marka w Polsce	The Superbrands	2012, 2013
Perły Samorządu	„Dziennik Gazeta Prawna”	2012
Samorządowy Lider Edukacji	Fundacja Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego	2012
Samorządowy Lider Zarządzania – Usługi Techniczne	Związek Miast Polskich w partnerstwie ze Związkiem Powiatów Polskich i Związkiem Gmin Wiejskich RP oraz Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji	2012
Samorząd Równych Szans	Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego	2012
II miejsce		
Filary Polskiej Gospodarki	Dziennik „Puls Biznesu” oraz agencja TNS Pentor	2012
Miasto Najbardziej Atrakcyjne dla Biznesu	Miesięcznik „Forbes”	2012
Najbardziej Rozpoznawalne Miasto w Polsce	Fundacja Best Place Europejskiego Instytutu Marketingu Miejsc	2012
Ranking Samorządów	Dziennik „Rzeczpospolita”	2012
Samorządowy Lider Zarządzania – Usługi Techniczne	Związek Miast Polskich w partnerstwie ze Związkiem Powiatów Polskich i Związkiem Gmin Wiejskich RP oraz Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji	2012
System Sportu Młodzieżowego	Ministerstwo Sportu	2012
Zrównoważony Rozwój Gmin	Wydział Administracji i Nauk Społecznych Politechniki Warszawskiej	2012
III miejsce		
Golden Citygate	Festiwal Golden City Gate w Berlinie	2012
Wyróżnienia		
Fasada Roku	Baumit Sp. z o.o.	2012
FDI European Cities & Regions of the Future 2012/2013	„Financial Times Business”	2012
Global Business Services Executive Insight	The Hacket Group	2013
Miasto Szans – Miasto Zrównoważonego Rozwoju	PwC oraz tygodnik „Newsweek Polska”	2012
Najlepsza Kampania Promocyjna Miejsca	Międzynarodowe Stowarzyszenie Reklamy	2012
Pozytywista Roku	Fundacja Regionalnych Inkubatorów Przedsiębiorczości „Wokulski”	2012
Róża Regionów	Dwutygodnik „Wiadomości Turystyczne”	2012
Signum Caritatis	Caritas Archidiecezji Poznańskiej	2012

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
Demografia			
Ludność w tys.	553,6	brak danych	x
Ludność na 1 km²	2 114	brak danych	x
Z ogólnej liczby ludności udział osób w % w wieku:			
przedprodukcyjnym	15,3	brak danych	x
produkcyjnym	64,9	brak danych	x
poprodukcyjnym	19,8	brak danych	x
Liczba urodzeń żywych	5 839	brak danych	x
Liczba zgonów	5 396	brak danych	x
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	0,8	brak danych	x
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	-4,5	brak danych	x
Mieszkalnictwo			
Liczba mieszkań ogółem w tys., w tym:	240,1	242,8	101,1
spółdzielczych	88,0	87,7	99,7
zakładów pracy	2,4	2,3	95,8
osób fizycznych	131,0	133,6	102,0
społeczno-czynszowych	2,8	2,8	100,0
Efekty budownictwa mieszkaniowego ogółem, w tym:	2 499	2 734	109,4
komunalne	20	138	690,0
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2 005	2 102	104,8
indywidualne	473	494	104,4
Infrastruktura techniczna i drogowa			
Wodociągi i kanalizacja			
Długość sieci wodociągowej w km	1 432	1 419	99,1
Woda dostarczona gospodarstwom domowym w tys. m³/dobę	62,6	61,8	98,7
Średnie dobowe zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w dm³/dobę	114,1	112,9	98,9
Zużycie wody na potrzeby przemysłu w tys. m³/dobę	11,0	11,3	102,7

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w km	1 006	1 012	100,6
Ścieki odprowadzone kanalizacją miejską w tys. dam³/rok	86,7	85,7	98,8
Sieć gazowa i elektroenergetyczna oraz ciepłownictwo			
Liczba odbiorców gazu w gospodarstwach domowych w tys.	180,0	185,5	103,1
Zużycie gazu w gospodarstwach domowych w mln m³/rok	111,2	112,4	101,1
Liczba odbiorców energii elektrycznej w tys.	242	brak danych	x
Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w kWh/rok	852,0	brak danych	x
Zapotrzebowanie na ciepło w MW	1 126	1 133	100,6
Zużycie ciepła ogółem w tys. GJ, w tym w:	6 019	6 334	105,2
gospodarstwach domowych	4 020	3 970	98,8
Infrastruktura drogowa			
Długość dróg w Poznaniu ogółem w km, z tego:	1 039	1 040	100,1
krajowych	52	52	100,0
wojewódzkich	13	13	100,0
powiatowych	269	269	100,0
gminnych	705	706	100,1
Komunikacja miejska			
Liczba przewiezionych pasażerów w mln	212,3	215,1	101,3
Długość tras ogółem w km, z tego:	358	364	101,7
tramwajowych	66	68	103,0
autobusowych	292	296	101,4
Długość linii ogółem w km, z tego:	982	1 003	102,1
tramwajowych	191	211	110,5
autobusowych	791	792	100,1
Stan liczbowy taboru ogółem, z tego:	643	640	99,5
tramwaje	323	320	99,1
autobusy	320	320	100,0
Miejsca w wozach ogółem w tys. wg stanu na 31.12., z tego:	97,9	106,0	108,3

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
w tramwajach	57,5	66,1	115,0
w autobusach	40,4	39,9	98,8
Współczynnik punktualności pojazdów ogółem w %, z tego:	80,0	76,6	x
tramwajów	82,0	81,0	x
autobusów	78,0	75,0	x
Motoryzacja i ruch lotniczy			
Liczba pojazdów samochodowych ogółem w tys., w tym:	380,7	395,8	104,0
osobowych	292,7	305,3	104,3
ciężarowych	60,8	60,4	99,3
motocykli	11,4	12,1	106,1
Liczba taksówek osobowych	3 161	2 881	91,1
Port Lotniczy Poznań – Ławica			
Liczba regularnych połączeń lotniczych ogółem, z tego:	31	34	109,7
krajowych	4	6	150,0
międzynarodowych	27	28	103,7
Liczba operacji lotniczych w tys.	23,1	25,3	109,5
Liczba odprawionych pasażerów ogółem w tys., z tego w ramach:	1 463,4	1 594,9	109,0
lotów krajowych	111,3	168,3	151,2
lotów zagranicznych	1 352,2	1 426,6	105,5
Przewozy cargo w tys. t	2,9	3,1	106,4
Opieka nad małym dzieckiem			
Żłobki i kluby dziecięce			
Liczba placówek	24	34	141,7
Liczba miejsc rzeczywistych (łącznie z oddziałami) w tys.	1,4	1,8	124,6
Wychowanie przedszkolne			
Liczba placówek ogółem, w tym:	276	286	103,6
przedszkoli ogólnodostępnych	194	202	104,1
Liczba dzieci ogółem, w tym:	19 751	20 033	101,4

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
w przedszkolach ogólnodostępnych	16 690	17 121	102,6
Edukacja			
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży⁸⁴			
Liczba szkół ogółem	91	88	96,7
Liczba uczniów ogółem	27 831	27 290	98,1
Gimnazja dla dzieci i młodzieży⁸⁴			
Liczba szkół ogółem	70	68	97,1
Liczba uczniów ogółem	13 570	13 120	96,7
Specjalne szkoły podstawowe i gimnazja			
Liczba szkół ogółem	35	35	100,0
Liczba uczniów ogółem	1 003	987	98,4
Szkolnictwo ponadgimnazjalne dla młodzieży i dorosłych⁸⁴			
Liczba szkół ogółem, z tego:	203	188	92,6
ogólnokształcących ⁸⁵	103	97	94,2
zawodowych ⁸⁶	100	91	91,0
Liczba uczniów ogółem, z tego:	38 704	37 505	96,9
w szkołach ogólnokształcących ⁸⁵	19 772	18 787	95,0
w szkołach zawodowych ⁸⁶	18 932	18 718	98,9
Z ogółem szkolnictwo ponadgimnazjalne dla młodzieży:			
Liczba szkół, z tego:	88	89	101,1
zasadniczych szkół zawodowych	12	12	100,0
liceów ogólnokształcących	44	43	97,7
liceów profilowanych	5	3	60,0
techników	21	20	95,2
szkół policealnych	6	11	183,3
Liczba uczniów, z tego:	23 659	22 950	97,0
w zasadniczych szkołach zawodowych	1 927	2 056	106,7
w liceach ogólnokształcących	13 693	13 022	95,1
w liceach profilowanych	476	265	55,7

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
w technikach	7 073	6 982	98,7
w szkołach policealnych	490	625	127,6
Z ogółem szkolnictwo ponadgimnazjalne dla dorosłych:			
Liczba szkół, z tego:	115	99	86,1
liceów ogólnokształcących	54	51	94,4
techników	8	6	75,0
szkół policealnych	53	42	79,2
Liczba uczniów, z tego:	15 045	14 555	96,7
w liceach ogólnokształcących	5 603	5 500	98,2
w technikach	652	542	83,1
w szkołach policealnych	8 790	8 513	96,8
Ponadgimnazjalne szkoły specjalne dla młodzieży i dorosłych			
Liczba szkół ogółem	18	20	111,1
Liczba uczniów ogółem	589	480	81,5
Szkolnictwo wyższe			
Liczba szkół wyższych ogółem, z tego:	28	28	100,0
publicznych	8	8	100,0
prywatnych	20	20	100,0
Liczba studentów szkół wyższych ogółem w tys., z tego:	132,7	129,2	97,4
na studiach stacjonarnych	74,4	75,6	101,6
na studiach niestacjonarnych	58,2	53,8	92,4
Liczba absolwentów szkół wyższych ogółem w tys., z tego:	37,1	36,0	97,0
studiów stacjonarnych	19,4	19,5	100,5
studiów niestacjonarnych	17,7	16,5	93,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna			
Szpitala, kadra medyczna i apteki			
Liczba szpitali	20	21	105,0
Liczba łóżek w szpitalach	5 646	5 790	102,6
Leczeni w szpitalach w tys.	292,9	303,1	103,5

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
Liczba lekarzy	3 334	3 092	92,7
Liczba pielęgniarek	3 995	4 239	106,1
Liczba położnych	710	743	104,6
Liczba aptek	245	brak danych	x
Pomoc społeczna			
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej ogółem w tys., w tym z powodu:	26,1	25,4	97,4
ubóstwa	15,7	11,2	71,3
bezrobocia	9,2	9,4	101,8
niepełnosprawności	6,2	6,2	100,0
długotrwałej lub ciężkiej choroby	11,4	11,7	103,4
Wartość świadczeń pomocy społecznej realizowanych w ramach zadań gminy (własnych i zleconych) w mln zł	50,1	51,0	101,8
Kultura, sport i turystyka			
Biblioteki publiczne			
Liczba bibliotek i filii	54	brak danych	x
Księgozbiór w woluminach w tys.	1 552,9	brak danych	x
Czytelnicy zarejestrowani w ciągu roku w tys.	86,6	brak danych	x
Wypożyczenia księgozbioru w woluminach w mln	1,8	brak danych	x
Muzea			
Liczba muzeów	19	18	94,7
Liczba zwiedzających w tys.	307,6	264,4	86,0
Teatry i instytucje muzyczne			
Liczba instytucji artystycznych	9	9	100,0
Liczba miejsc na widowni stałej w tys.	3,6	3,9	108,3
Liczba przedstawień i koncertów	2 329	2 474	106,2
Liczba widzów i słuchaczy w tys.	500,3	473,3	94,6
Kina stałe			
Liczba kin stałych	13	12	92,3
Liczba miejsc na widowni w tys.	17,0	16,4	96,5

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
Liczba seansów w tys.	97,9	brak danych	x
Liczba widzów w mln	2,4	brak danych	x
Imprezy sportowe			
Liczba imprez sportowych ogółem, w tym:	502	540	107,6
międzynarodowych	35	34	97,1
ogólnopolskich	270	228	84,4
Turystyka			
Liczba korzystających z noclegów ogółem w tys., w tym:	605,3	621,8	102,7
turystów zagranicznych	150,8	175,0	116,1
Ochrona środowiska			
Oczyszczanie ścieków komunalnych i przemysłowych			
Ścieki komunalne oczyszczane odprowadzone w mln dam³/rok	138,8	142,9	103,0
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczeniu w CO₂ w g O₂/m³			
BZT ₅	3,1	3,2	103,2
zawiesina	6,4	5,7	89,1
Ścieki przemysłowe odprowadzone ogółem w tys. dam³/rok, w tym:	3,3	brak danych	x
ścieki odprowadzone do sieci kanalizacyjnej	1,7	brak danych	x
ścieki odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi	1,6	brak danych	x
Osady z przemysłowych oczyszczalni ścieków w tys. t	4,9	brak danych	x
Emisje zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych			
Emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem w t/rok, w tym:	488,0	brak danych	x
ze spalania paliw	372,0	brak danych	x
Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem w tys. t/rok, w tym:	1 597,3	brak danych	x
dwutlenek węgla	1 590,4	brak danych	x
Odpady wytworzone i nagromadzone			
Odpady wytworzone ogółem w tys. t/rok, w tym:	577,4	brak danych	x
poddane odzyskowi	557	brak danych	x
unieszkodliwione	5,5	brak danych	x

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
Odpady składowane w % odpadów wytworzonych	0,7	brak danych	x
Udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku w %	96,5	brak danych	x
Powierzchnia składowiska odpadów komunalnych w Suchym Lesie w ha	54	61	113,8
Wypełnienie składowiska w %	79,2	80,5	x
Ilość odpadów stałych przyjętych na składowisko w tys. t/rok	77,8	76,5	98,3
Tereny zielone			
Liczba parków	42	42	100,0
Powierzchnia parków w ha	335,8	335,8	100,0
Liczba zieleńców	113	117	103,5
Powierzchnia zieleńców w ha	92,2	95,8	103,9
Powierzchnia zieleni ulicznej w ha	359,6	364,6	101,4
Liczba Rodzinnych Ogrodów Działkowych (ROD)	90	89	98,9
Powierzchnia ROD w ha	794,2	786,0	99,0
Liczba cmentarzy	22	22	100,0
Powierzchnia cmentarzy w ha	252	252	100,0
Powierzchnia lasów komunalnych w ha	2 421	2 467	101,9
Liczba zwiedzających ogrody zoologiczne w tys.	356,8	336,8	94,4
Powierzchnia ogrodów zoologicznych w ha	120,7	120,7	100,0
Liczba zwierząt w ogrodach zoologicznych	2 361	1 885	79,8
Liczba zwiedzających Palmiarnię Poznańską w tys.	175,3	157,3	89,7
Bezpieczeństwo publiczne			
Liczba przestępstw stwierdzonych ogółem w tys., w tym:	26,7	27,0	101,1
kryminalnych	22,2	22,9	103,2
gospodarczych	2,6	2,4	92,3
drogowych	1,3	1,3	100,0
Liczba wypadków drogowych	480	377	78,5
Liczba ofiar wypadków drogowych ogółem, w tym:	584	426	72,9
zabitych na miejscu	26	21	80,8
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w %	55,7	56,1	x

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
Działalność straży pożarnej			
Liczba zdarzeń ogółem, w tym:	5 069	4 249	83,8
pożarów	1 855	1 656	89,3
Działalność Straży Miejskiej Miasta Poznania			
Wnioski złożone do kolegium ds. wykroczeń/sądu w tys.	1,6	1,2	75,0
Liczba ukaranych mandatami karnymi w tys.	42,0	43,1	102,6
Łączna kwota, na którą wystawiono mandaty karne w mln zł	3,9	4,5	115,4
Gospodarka			
Produkt krajowy i wartość dodana brutto⁸⁷			
Produkt krajowy brutto na mieszkańca w tys. zł	72,7	brak danych	x
Wartość dodana brutto ogółem w mld zł, w tym:	35,4	brak danych	x
przemysł	7,6	brak danych	x
budownictwo	2,5	brak danych	x
handel i naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	12,6	brak danych	x
działalność finansowa; obsługa rynku nieruchomości	3,6	brak danych	x
Inwestycje			
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw w mld zł	3,4	brak danych	x
Wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych od 1990 r. na 1 mieszkańca w tys. USD	12,5	brak danych	x
Ruch budowlany			
Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy	1 796	1 346	74,9
Liczba wydanych decyzji o lokalizacji celu publicznego	231	194	84,0
Liczba wydanych pozwoleń na budowę obiektów	3 381	3 312	98,0
Otoczenie biznesu			
Liczba banków prowadzących działalność w Poznaniu ogółem, w tym:	40	40	100,0
centrale	4	4	100,0
placówki	373	338	90,6
Międzynarodowe Targi Poznańskie			
Liczba imprez	57	66	115,8

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
Liczba wystawców ogółem w tys., w tym:	10,3	11,4	110,7
zagranicznych	2,3	2,4	104,3
Powierzchnia wystawiennicza ogółem w tys. m²	350,0	428,4	122,4
Liczba zwiedzających w tys.	445,6	493,0	110,6
Podmioty gospodarcze i osoby prawne rozliczające się wg deklaracji podatkowej CIT w Poznaniu			
Liczba podmiotów gospodarczych ogółem w tys., w tym w sektorze:	99,4	102,5	103,1
przemysłu i budownictwa	18,6	18,4	98,9
usługowym	80,2	83,6	104,2
Z ogólnej liczby podmiotów:			
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w tys.	68,7	69,3	100,9
spółki handlowe w tys., w tym:	14,7	16,3	110,9
z udziałem kapitału zagranicznego w tys.	2,9	3,1	106,9
Liczba podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych w ciągu roku w tys.	8,8	9,0	102,3
Liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych w ciągu roku w tys.	6,8	5,3	77,9
Z ogólnej liczby podmiotów udział firm wg wielkości zatrudnienia w %:			
mikro (do 9 osób)	95,0	95,3	x
małych (od 10 do 49 osób)	4,1	3,8	x
średnich (od 50 do 249 osób)	0,7	0,7	x
dużych (od 250 do 999 osób)	0,1	0,2	x
Liczba podatników CIT w tys.	10,4	10,6	101,4
Łączny dochód podatników CIT w mld zł	7,0	6,4	91,7
Przeciętny miesięczny dochód podatnika CIT w tys. zł, w tym podmiotów:	55,8	50,5	90,4
mikro	7,2	5,8	79,4
małych	55,3	54,5	98,5
średnich	326,4	322,4	98,8
dużych	2 649,7	2 367,2	89,3
Przemysł, budownictwo i handel			
Produkcja sprzedana w przemyśle w mld zł	33,7	35,3	104,7

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
Produkcja sprzedana budownictwa ogółem w mld zł	4,9	4,9	100,0
Wskaźnik rentowności obrotu brutto sektora przedsiębiorstw w %⁸⁸	5,2	5,0	x
Wskaźnik rentowności obrotu netto sektora przedsiębiorstw w %⁸⁸	4,2	4,2	x
Wskaźnik poziomu kosztów w %⁸⁸	94,8	95,0	x
Obroty handlu detalicznego ogółem w mld zł, w tym:	11,2	brak danych	x
żywność, napoje, wyroby tytoniowe	2,5	brak danych	x
włókno, odzież i obuwie	1,6	brak danych	x
pojazdy samochodowe, motocykle, części	2,1	brak danych	x
paliwa stałe, ciekłe i gazowe	0,9	brak danych	x
Obroty handlu hurtowego w mld zł	26,8	brak danych	x
Liczba targowisk posiadających regulaminy zatwierdzone uchwałą RMP, w tym:	19	19	100,0
detalicznych	17	17	100,0
Liczba miejsc sprzedaży na targowiskach	2 507	2 508	100,0
Powierzchnia targowisk w tys. m²	199,0	200,8	100,9
Innowacyjność⁸⁷			
Liczba jednostek prowadzących działalność naukowo-badawczą ogółem, w tym:	79	brak danych	x
jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych	34	brak danych	x
podmiotów gospodarczych	24	brak danych	x
szkół wyższych	13	brak danych	x
Zatrudnieni w jednostkach prowadzących działalność naukowo-badawczą ogółem, w tym:	12 075	brak danych	x
w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych	1 683	brak danych	x
w podmiotach gospodarczych	171	brak danych	x
w szkołach wyższych	10 202	brak danych	x
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle w mln zł	391,1	brak danych	x
Nakłady na działalność badawczo-rozwojową ogółem w mln zł, w tym:	610,5	brak danych	x
na badania stosowane	88,6	brak danych	x
na prace rozwojowe	132,8	brak danych	x

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
Rynek pracy			
Liczba pracujących w gospodarce narodowej w tys.	235	brak danych	x
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ogółem w tys., w tym:	141,0	141,0	100,0
w przemyśle	50,5	50,0	99,0
w budownictwie	9,7	9,6	99,0
w handlu i naprawie pojazdów samochodowych	37,3	37,3	100,0
w transporcie	7,5	7,0	93,3
w obsłudze rynku nieruchomości	3,4	3,2	94,1
Stopa bezrobocia w %	3,7	4,2	x
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w tys.	11,6	13,7	118,0
Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych	652	782	119,9
Liczba ofert pracy na koniec roku	332	200	60,2
Liczba osób bezrobotnych nowo zarejestrowanych w tys.	19,9	21,0	105,5
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	4 032	4 148	102,9
Budżet i majątek Miasta Poznania oraz administracja			
Dochody ogółem w mln zł	2 471,6	2 754,0	111,4
Wydatki ogółem w mln zł	3 062,1	2 854,4	93,2
Wynik budżetu w mln zł	-590,5	-100,4	17,0
Wartość netto aktywów trwałych i obrotowych ogółem w mln zł	17 330,9	17 832,5	102,9
Liczba decyzji administracyjnych wydanych przez Urząd Miasta Poznania ogółem w tys.	392,2	325,4	83,0
Liczba decyzji administracyjnych wydanych przez miejskie jednostki organizacyjne ogółem w tys.	136,0	134,9	99,2
Liczba pracowników administracyjnych w Urzędzie Miasta Poznania ogółem	1 614	1 519	94,1
Liczba miejskich jednostek organizacyjnych ogółem	359	341	95,0
Liczba jednostek pomocniczych – osiedli	42	42	100,0

Źródło: Aquanet SA, Departament Kultury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, Wydział Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wielkopolskie Centrum Zdrowia Publicznego, Enea Operator Sp. z o.o., Główny Urząd Statystyczny, Izba Skarbowa, Komenda Miejska Policji, Kuratorium Oświaty, Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o., Polski Związek Działkowców, Port Lotniczy Poznań–Ławica Sp. z o.o., Powiatowy Urząd Pracy, Straż Miejska Miasta Poznania, Zakład Zagospodarowania Odpadów, Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego „Geopoz”, Zarząd Zieleni Miejskiej, Wydział Budżetu i Analiz, Wydział Działalności Gospodarczej i Rolnictwa, Wydział Finansowy, Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Wydział Kultury i Dziedzictwa, Wydział Organizacyjny, Wydział Oświaty, Wydział Rozwoju Miasta, Wydział Sportu, Wydział Urbanistyki i Architektury, Wydział Wspierania Jednostek Pomocniczych Miasta, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych

¹ Dane demograficzne na koniec 2011 r. Dane dotyczące 2012 r. zostaną opublikowane przez GUS w połowie 2013 r.

² Dane Zarządu Geodezji i Katastru Miejskiego „Geopoz” na 1 stycznia 2013 r.

³ Sklasyfikowane przez Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego „Geopoz”.

⁴ Według przeznaczenia sposobu użytkowania.

⁵ Prezesem Stowarzyszenia Metropolia Poznań został Prezydent Miasta Poznania Ryszard Grobelny.

⁶ Centrum Badań Metropolitalnych afiliowane przy Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza jest konsorcjum uczelni poznańskich: Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Politechniki Poznańskiej, Uniwersytetu Przyrodniczego i Uniwersytetu Ekonomicznego.

⁷ Materiał był przedmiotem dyskusji w ramach spotkań Akademii Metropolitalnej prowadzonej przez Centrum Badań Metropolitalnych. Ich celem było wypracowanie wspólnych standardów opracowywania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w aglomeracji poznańskiej.

⁸ Na konferencji przedstawiono m.in. dokument rządowy „Zielona Księga dotycząca obszarów metropolitalnych”, otwierający ogólnospołeczną dyskusję na temat przyszłego kształtu i roli metropolii w Polsce.

⁹ W konferencji uczestniczyli m.in. przedstawiciele Komisji Europejskiej, senatu Berlina, Hannoveru, Lipska.

¹⁰ Podczas forum w Amsterdamie dyskutowano o współpracy uczelni wyższych, biznesu i administracji na rzecz rozwoju gospodarczego miast, a w trakcie spotkania w Rydze przedstawiono rozwiązania mające służyć lepszemu planowaniu rozwoju obszarów metropolitalnych miast poprzez zwiększenie partycypacji mieszkańców i sektora prywatnego.

¹¹ Hasło przewodnie kampanii „Come&Join” miało zachęcić fanów piłkarskich do nakręcenia filmu wg wskazanego schematu i wzięcia udziału w konkursie. Motyw wykorzystany w filmie dopasowano do każdego z krajów, którego reprezentacja zagrała w Poznaniu, czyli Chorwacji, Irlandii i Włoch. Dodatkowo z racji bezpośredniej bliskości i atrakcyjności rynku niemieckiego przygotowano także wersję dla mieszkańców tego kraju. Film w czterech wersjach językowych emitowany był w 29 stacjach telewizyjnych oraz w Internecie.

¹² Na specjalnej blogosferze Come&Enjoy obsługiwanej w pięciu językach oraz na oficjalnym kanale Facebooka redagowanym w sześciu językach obcokrajowcy opisywali życie w Poznaniu, informowali o atrakcjach w mieście, Strefie Kibica i bezpieczeństwie podczas UEFA EURO 2012™. Głównym celem przedsięwzięcia było wzbudzenie zainteresowania kibiców oraz przedstawienie walorów miasta z punktu widzenia obcokrajowców, którzy są wiarygodnym źródłem informacji dla rodaków w swoich krajach.

¹³ W każdym mieście zaprezentowane zostały specjalnie wyselekcjonowane zdjęcia prezentujące kibiców danej narodowości bawiących się w Poznaniu. Wyjątkiem była wystawa w Berlinie, na której zaprezentowano zestaw najlepszych zdjęć. Ekspozycje organizowane przy współpracy z miejscowymi placówkami dyplomatycznymi prezentowane były na głównych placach wymienionych miast.

¹⁴ Zwieńczeniem kampanii był konkurs, w którym do wygrania był m.in. rok studenckiego życia w Poznaniu za darmo. Chętni byli zobligowani do przesłania minutowego filmu prezentującego ich największą pasję.

¹⁵ W trakcie kampanii na stronie internetowej pojawiło się blisko 300 ofert pracy, na które wpłynęło ok. 1 tys. aplikacji. Pomimo zakończenia kampanii promocyjnej strona internetowa cały czas funkcjonuje, na bieżąco zamieszczane są na niej nowe ogłoszenia. W trakcie kampanii (22 listopada–21 grudnia 2012 r.) stronę odwiedziło blisko 40 tys. użytkowników.

¹⁶ Partnerem projektu oprócz portalu aukcyjnego allegro.pl były poznańskie cukiernie: „Fawor”, „Kandulski” oraz „Koperski”.

¹⁷ W ramach pakietu sponsorskiego Miasto Poznań miało możliwość zaprezentowania się na stoisku oraz umieszczenia notatki o Poznaniu i logotypu miasta w oficjalnych materiałach konferencyjnych i na banerach reklamowych.

¹⁸ Podczas konferencji zaprezentowano inwestorom izraelskim projekty inwestycyjne planowane przez Miasto.

¹⁹ W spotkaniu uczestniczyło ok. 80 osób reprezentujących firmy doradcze, instytucje finansowe, banki, firmy reklamowe, fundusze inwestycyjne.

²⁰ Ewa Jemielity zastąpiła na stanowisku radnego Przemysława Foligowskiego, który został dyrektorem Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Poznania.

²¹ Monografia powstała przy współpracy środowisk naukowych Krakowa i Poznania oraz praktyków Urzędu Miasta Poznania.

²² Uchwała Rady Miasta Poznania nr LXXII/990/V/2010 z 11 maja 2010 r. w sprawie Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 zakłada aktualizację zapisów dokumentu w cyklu czteroletnim.

²³ Opinie mieszkańców Poznania będą zbierane na wiele sposobów. Udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące wyzwań rozwojowych Poznania umożliwi mieszkańcom miasta elektroniczna ankieta zamieszczona w internecie na stronie www.poznan.pl/konsultujemy. Formularz ten zostanie rozesłany również do poszczególnych grup interesariuszy, m.in. organizacji pozarządowych. Wyniki pierwszego etapu konsultacji zostaną omówione na specjalnie przygotowanych warsztatach.

²⁴ Lista kierunków obejmuje: automatykę i robotykę, biotechnologię, budownictwo, chemię, energetykę, fizykę i fizykę techniczną, informatykę, inżynierię chemiczną, inżynierię materiałową, inżynierię środowiskową, matematykę, mechanikę i budowę maszyn, mechatronikę, ochronę środowiska, technologię chemiczną i procesową oraz wzornictwo. Oprócz studiów na wymienionych kierunkach absolwenci szkół średnich mogą wybierać także makrokierunki, kierunki unikatowe i studia międzykierunkowe z dziedziny nauk ścisłych. Lista dofinansowanych kierunków corocznie publikowana jest na stronie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

²⁵ Były to: Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa, Wyższa Szkoła Edukacji i Terapii, Wyższa Szkoła Edukacji Integracyjnej i Interkulturowej, Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii, Wyższa Szkoła Języków Obcych, Wyższa Szkoła Pedagogiki i Administracji.

²⁶ Więcej informacji w dalszej części rozdziału.

²⁷ Collegium Iuridicum przy ul. Święty Marcin, Collegium Minus przy ul. Wieniawskiego, Collegium Maius przy ul. Fredry, Biblioteka Uniwersytecka przy ul. Ratajczaka.

²⁸ Więcej informacji w rozdziale: Wspieranie przedsiębiorczości.

²⁹ Łącznie w 2012 r. było to 18,2 tys. m².

³⁰ Celem projektu TCGA jest opracowanie atlasu genomu nowotworów. Jego budżet wynosi 300 mln dolarów i jest w całości finansowany przez Narodowe Instytuty Zdrowia (NIH) w USA przez pięć lat.

³¹ Srebrny medal za opracowanie sposobu monitorowania oprysku agrotechnicznego zdobył zespół z Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych. Trzy brązowe medale zdobyli naukowcy z Instytutu Technologii Materiałów Politechniki Poznańskiej. Doceniono opracowane przez nich sposoby: lokalizacji zmian nowotworowych i miażdżycowych metodą obrazowania EPRI; wyznaczania elektronowych czasów relaksacji T1 w tomografii; wytwarzania pól magnetycznych o dużej jednorodności w obrębie badanego obiektu i kompensacji zewnętrznego pola rozproszonego.

³² AeroDesign to międzynarodowe akademickie zawody organizowane od 25 lat przez amerykańskie Stowarzyszenie Inżynierów Transportu.

³³ Beneficjentem środków unijnych jest zarządzająca jednostką spółka z udziałem Miasta Poznania – Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji Sp. z o.o.

³⁴ Celem inwestycji jest sprzyjanie efektywnemu transferowi innowacji i technologii do gospodarki przez budowanie więzi kooperacyjnych (klastrow) pomiędzy firmami – lokatorami parku a sektorem naukowo-badawczym i działającymi parkami naukowymi oraz centrami zaawansowanych technologii.

³⁵ Centrum zajmie się strukturami nanometrycznymi, które pomagają tworzyć nowe leki, urządzenia elektroniczne czy materiały. Jednostka służyć będzie głównie studentom studiów magisterskich i doktoranckich, gdyż jej podstawowym zadaniem będzie kształcenie kadr w zakresie nowoczesnych technologii.

³⁶ Celem przedsięwzięcia, którego koordynatorem jest Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, ma być stworzenie multidyscyplinarnego ośrodka badawczo-technologicznego, który skupiałby w jednym miejscu najlepszych specjalistów z nauk technicznych, ścisłych oraz przyrodniczych.

³⁷ Laboratorium jest częścią Centrum Symulacji i Optymalizacji Procesów Logistycznych i Produkcyjnych SOCILAPP, które powstało rok wcześniej na Wydziale Inżynierii Zarządzania.

³⁸ Więcej informacji w rozdziale: Aktywność gospodarcza.

³⁹ W ciągu roku zarejestrowano 9008 nowych firm, a wyrejestrowano 5347. W wyniku zgłoszeń przybyło 3,7 tys. nowych firm wpisanych do rejestru REGON.

⁴⁰ Przez pierwszy rok działalności Concordia Design zorganizowała m.in. 12 wystaw promujących dobre wzornictwo (np. „Mothers of Invention” Patrizii Moroso i Patricii Urquioli, „Kod miasta” – design Poznania i Berlina), cztery konferencje tematyczne (m.in. „Designing the Future”, „Design Innovation Exchange Programme Berlin-Wielkopolska 2011–2012”), dwie edycje pierwszego w Polsce Festiwalu Designu i Kreatywności dla Dzieci oraz 38 warsztatów biznesowych (m.in. „Grywalizacja – nowe narzędzie w marketingu”, „48 godzin z Social Media”, „Skuteczne techniki kreatywne”). W ramach projektu „Design Management motorem innowacji w MSP w Wielkopolsce” przeszkoliła ponadto 120 firm. Concordia Design została zaproszona również do prestiżowego międzynarodowego projektu „Design Evaluation Policies”, w ramach którego razem z dziewięcioma partnerami z Włoch, Wielkiej Brytanii, Szwecji pracuje nad stworzeniem narzędzia do mierzenia skuteczności stosowania designu w instytucjach samorządowych i firmach w całej Europie.

⁴¹ School of Form to prywatna szkoła projektowania z nowatorską koncepcją nauczania polegającą na połączeniu edukacji projektowej z humanistyczną. Powstała we współpracy z Lidewij Edelkoort – wieloletnią szefową Design Academy w Eindhoven i jedną z najlepszych na świecie trend forecasterów (osób kreujących trendy), pełniącą funkcję dyrektora kreatywnego School of Form. Po ukończeniu szkoły absolwenci uzyskują tytuł licencjata Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej.

⁴² W ramach VI edycji imprezy odbyły się: forum „Energia dla zrównoważonego rozwoju”, II Wielkopolskie Forum Sieci Szerokopasmowej, konferencja „Innowacyjne instrumenty finansowe wsparcia sektora MŚP” oraz trzy spotkania warsztatowe.

⁴³ Druga pozycja w kraju.

⁴⁴ Szósta pozycja w kraju.

⁴⁵ Siódma pozycja w kraju.

⁴⁶ FTB wyróżnił Poznań w trzech kategoriach: „Large Cities – Best for FDI Strategy”, „Eastern European Cities – Best for FDI Strategy” oraz „Large Cities – Best for Cost Effectiveness”.

⁴⁷ W raporcie analizowane są trendy w zarządzaniu centrami usług wspólnych (SSC) oraz argumenty decydujące o wyborze najlepszej dla inwestora lokalizacji.

⁴⁸ Inwestorzy tych centrów pochodzą z 12 krajów, w większości (60%) z krajów UE, a ponad jedna czwarta z USA. Największym pracodawcą są centra z kapitałem niemieckim.

⁴⁹ Projekt jest wspólnym przedsięwzięciem InQbatora Poznańskiego Parku Naukowo-Technologicznego Fundacji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza oraz Miasta Poznania. W IV edycji projektu dla 50 uczestników zrealizowano 42 godziny warsztatów m.in. z prawnych aspektów zakładania działalności gospodarczej, marketingu i sprzedaży oraz zagadnień księgowo-podatkowych.

⁵⁰ W ramach tej współpracy zorganizowano wiele spotkań naukowców z przedsiębiorcami, m. in. w siedzibach firm Solaris Bus&Coach, Autostrada Wielkopolska, Centrum Badań DNA i Herbapol, a także w trakcie Targów Przedsiębiorczości, w których uczestniczyło łącznie ok. 120 pracowników naukowych oraz przedstawicieli biznesu zainteresowanych wzajemną współpracą.

⁵¹ Wielkopolska Platforma Innowacyjna to portal internetowy zawierający zarówno bazę ofert wielkopolskich ośrodków naukowo-badawczych adresowanych do przedsiębiorców, jak i bazę zapotrzebowań na usługi ze strony tych jednostek. Aktualnie w ramach portalu współpracują: Miasto Poznań, siedem poznańskich uczelni wyższych oraz cztery instytuty naukowe. Na stronie internetowej www.wpi.poznan.pl dostępna jest baza ofert instytucji naukowych zaangażowanych w projekt. Każdy odwiedzający portal ma dostęp do serwisu informacyjnego dotyczącego innowacji i transferu technologii, źródeł finansowania nowatorskich inwestycji czy aspektów prawnych współpracy pomiędzy instytucjami naukowymi a przedsiębiorcami.

⁵² W latach 2011–2012 15 pracowników naukowych poznańskich ośrodków naukowych odbyło staże w 13 wielkopolskich przedsiębiorstwach. Ich celem była wymiana doświadczeń i wiedzy pomiędzy pracownikami naukowymi a przedsiębiorcami, mająca służyć zacieśnianiu współpracy między ośrodkami naukowymi a biznesem w celu zwiększania konkurencyjności i innowacyjności gospodarki regionu.

⁵³ W ramach projektu przeprowadzono cykl zajęć warsztatowych „Jak być przedsiębiorcą”, zorganizowano wykład o przedsiębiorczości pt. „Z rodziną opłaca się – nie tylko na zdjęciu”, w trakcie Poznańskich Dni Przedsiębiorczości zorganizowano warsztaty, debatę i wykład o przedsiębiorczości pod wspólnym hasłem „Młodzieżowa Akademia Przedsiębiorczości”.

⁵⁴ Poznańskie Dni Przedsiębiorczości to wspólna inicjatywa Miasta Poznania i Powiatu Poznańskiego oraz środowisk gospodarczych i naukowych Poznania reprezentowanych przez Międzynarodowe Targi Poznańskie, Wielkopolską Izbę Przemysłowo-Handlową oraz Fundację Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Służą one umacnianiu wizerunku metropolii Poznań jako przyjaznej wszelkim przejawom aktywności gospodarczej, stanowią wsparcie dla przedsiębiorców i inwestorów poprzez dostęp do informacji na temat świadczonych usług dla firm, nowych rozwiązań organizacyjnych i technologicznych oraz możliwości inwestycyjnych, umożliwiają dzielenie się wiedzą i doświadczeniem pomiędzy początkującymi właścicielami firm i działającymi na rynku przedsiębiorcami oraz inwestorami poprzez wskazywanie przykładów dobrych praktyk w zakresie możliwości rozwoju konkurencyjności własnej firmy oraz wymianę doświadczeń, promują przedsiębiorczość poprzez wskazywanie najlepszych przedsiębiorców i projektów biznesowych jako przykładów sukcesu i wzoru do naśladowania.

⁵⁵ Projekty unijne realizowane przez Miasto Poznań oraz spółki, których właścicielem lub współwłaścicielem jest Miasto Poznań (stan na 25 lutego 2013 r.).

⁵⁶ Budowa spalarni śmieci w Poznaniu to jedna z największych tego typu inwestycji w kraju. Jej koszt wyniesie ponad 720 mln zł. Inwestycja ta obejmuje zaprojektowanie, wybudowanie, sfinansowanie oraz zarządzanie i utrzymanie kompletnej Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Poznaniu o nominalnej wydajności przetwarzania odpadów komunalnych do 210 tys. ton rocznie. Uruchomienie spalarni zaplanowano na połowę 2016 r.

⁵⁷ Projekt obejmuje 24 zadania inwestycyjne (etap I – 12 zadań, etap II – 5 zadań, etap III – 12 zadań) o wartości ponad 1 mld zł realizowanych do 2015 r. na terenie Poznania, Mośnicy, Lubonia i Kórniku. Zadania inwestycyjne objęte pierwszym etapem projektu uzyskały dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności w wysokości 53,27% całkowitych kosztów projektu. Natomiast dofinansowanie dla zadań przewidzianych do realizacji w ramach kolejnych etapów szacuje się na 50%.

⁵⁸ Na koniec 2012 r. księgozbiór instytucji liczył 1,76 mln woluminów, a liczba zarejestrowanych czytelników wyniosła ponad 85 tys. osób. W 2012 r. czytelnikom udostępniono ponad 2,3 mln pozycji, a liczba odwiedzin biblioteki wyniosła ponad 981 tys.

⁵⁹ W jego skład wchodziły cztery oddziały: Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918–1919, Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956, Muzeum Martyrologii Wielkopolan – Fort VII, Muzeum Fortyfikacji, Uzbrojenia i Armii „Poznań”.

⁶⁰ Motywem przewodnim festiwalu w 2012 r. był idiom „Akcje azjatyckie”.

⁶¹ W nowoczesnym, wyposażonym w multimedia budynku rezerwatu znajduje się jeden z najcenniejszych średniowiecznych relikwów Poznania – relikwiarz, który otaczał grób poznański wzniesiony przez księcia Mieszka I w X wieku, a także fragment fundamentu muru, którego budowę – w celu ochrony katedry i jej okolicy przed napadami rabunkowymi – rozpoczęto w 1504 r. z inicjatywy biskupa Jana Lubrańskiego. Historię zakładania grodu poznańskiego na Ostrowie Tumskim przybliżają zwiedzającym umieszczone w budynku infokioski oraz emitowany na początku zwiedzania rezerwatu film wykonany w technologii 3D.

⁶² Projekt budowy muzeum kolebki państwowości i chrześcijaństwa w Polsce zakłada również powstanie parkingu autokarowego, przebudowę ul. Gdańskiej z uwzględnieniem miejsc postojowych dla samochodów osobowych, budowę fragmentu promenady spacerowo-rowerowej oraz rozbudowę systemu informacji turystycznej na Śródcie i Ostrowie Tumskim.

⁶³ Więcej informacji w rozdziale: Kultura.

⁶⁴ Źródło: „Ocena skuteczności akcji »Poznań za pół ceny« 2012” – raport z badań przeprowadzonych na zlecenie Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej.

⁶⁵ Dane szacunkowe Wydziału Sportu Urzędu Miasta Poznania.

⁶⁶ Przy ulicach: Juraszów, Garbary, Szamarzewskiego, Krysiowicza, Sanatoryjnej.

⁶⁷ Przy ulicach: Długiej, Przybyszewskiego, Polnej, 28 Czerwca 1956 r., Szpitalnej, Grunwaldzkiej.

⁶⁸ Centrum Medyczne HCP Lecznictwo Stacjonarne – ul. 28 Czerwca 1956 r., Prywatna Lecznica Certus Szpital nr 1 – ul. Grunwaldzka, NZOZ Klinika Grunwaldzka – ul. Grunwaldzka, NZOZ Klinika Promienista – ul. Promienista, NZOZ Klinika Pro Bono – Oddział Zabiegowy – ul. Leszczyńska, Med-Polonia – ul. Obornicka, Szpital i Przychodnia Medica Celsus – ul. Unii Lubelskiej.

⁶⁹ Szpital MSWiA przy ul. Dojazd.

⁷⁰ Kontynuowano także proces przekształcania zakładu, polegający w głównej mierze na wygaszaniu działalności leczniczej w budynkach zlokalizowanych przy ul. Szkolnej i przenoszeniu mieszczących się tam jednostek do obiektu przy ul. Szwajcarskiej. W 2012 r. przeniesiono trzy oddziały i przychodnię.

⁷¹ Pn. „Poprawa poziomu funkcjonowania i świadczenia usług Wojewódzkich Jednostek Ochrony Zdrowia – Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów w Poznaniu”.

⁷² Operację przeprowadził zespół prof. Wojciecha Golusińskiego wraz ze specjalistami ze Szwecji i Łodzi.

⁷³ W 2003 r. prof. dr hab. Jacek Łuczak otrzymał nagrodę „Amicus hominis et veritatis” (Przyjaciel człowieka i prawdy) za działalność na rzecz dobra, w 2004 r. – Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, w 2011 r. – tytuł „Zasłużony dla Miasta Poznania”.

⁷⁴ W 2012 r. rozpoczęła się rozbudowa Hospicjum. Inwestycja, w efekcie której powstanie nowy oddział i zwiększy się liczba miejsc, została dofinansowana m.in. przez Miasto Poznań w ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego.

⁷⁵ Powstał w 2010 r.

⁷⁶ Pozwoliło to na skierowanie dodatkowych sił do służby.

⁷⁷ Zabezpieczenie odbywało się przede wszystkim w Strefie Kibica na pl. Wolności, Stadionie Miejskim przy ul. Bułgarskiej, na dworcach oraz w tych miejscach, które przyciągały turystów i kibiców zwiedzających miasto.

⁷⁸ Przeprowadzonych przez Komisję Rewitalizacji Rady Miasta Poznania i Instytut Socjologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

⁷⁹ Współorganizatorami debaty – obok Komisji Rewitalizacji – były m.in. śródmiejskie rady osiedli oraz organizacje pozarządowe (Rada Osiedla Stare Miasto, Rada Osiedla Jeżyce, Rada

Osiedla Wilda, Rada Osiedla Św. Łazarz, Rada Osiedla Ostrów Tumski – Śródką – Zawady – Komandoria, Stowarzyszenie „Inwestycje dla Poznania”, Stowarzyszenie „My-Poznaniacy”, Sekcja Rowerzystów Miejskich, Stowarzyszenie „Mobilny Poznań”, Stowarzyszenie „Piękne Jeżyce”, Stowarzyszenie „Chwaliszewo” oraz Wielkopolskie Zrzeszenie Handlu i Usług). W trakcie debat swoje głosy i opinie, obok mieszkańców oraz użytkowników śródmieścia Poznania, prezentowali przedstawiciele różnych organizacji pozarządowych i instytucji publicznych, środowisk kulturowych, gospodarczych, naukowych oraz ekspertów, w tym m.in. socjologów, urbanistów, architektów, historyków sztuki, ekonomistów, specjalistów z zakresu transportu, planowania przestrzennego i rewitalizacji miast. Korzystano z prezentowanych danych statystycznych.

⁸⁰ Brakuje jeszcze fragmentu trasy o długości 5 km.

⁸¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z 20 sierpnia 2010 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym.

⁸² W wyznaczonych godzinach (od 7.00 do 9.00 oraz od 14.00 do 18.00).

⁸³ Od stycznia 2012 r., ze względu na zły stan techniczny estakady i wiaduktu w ciągu ul. Bolesława Krzywoustego, na odcinku od ronda Rataje do węzła ul. Bolesława Krzywoustego z ulicami Chartowo i Żegrze oraz na ulicach Józefa Piłsudskiego i Inflanckiej wprowadzono zakaz wjazdu samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 10 ton. Dodatkowo na ulicach abpa Antoniego Baraniaka i abpa Walentego Dymka, fragmencie ulic Szwajcarskiej i Chartowo oraz na jednym kierunku ul. Żegrze i fragmencie ul. Hetmańskiej (odcinek od ul. Żegrze do ronda Starołęka) obowiązuje zakaz wjazdu samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 16 ton. Wjazd do Poznania dla samochodów ciężarowych (powyżej 10 i 16 ton) z autostrady A2 od węzła Krzesiny od strony Warszawy oraz Świecka i Berlina, a także z drogi ekspresowej S11 od strony Katowic możliwy jest bezpłatnym odcinkiem autostrady A2 i węzłami Dębina oraz Komorniki.

⁸⁴ Bez szkół specjalnych i artystycznych.

⁸⁵ Łącznie licea ogólnokształcące i profilowane.

⁸⁶ Łącznie szkoły zasadnicze zawodowe, technika, szkoły policealne.

⁸⁷ Dane za 2010 r.

⁸⁸ Dane za 2012 r. obejmują trzy pierwsze kwartały.

Rozszerzoną wersję opracowania *2012. Sytuacja społeczno-gospodarcza* załączono do niniejszej publikacji na płycie CD. Zachęcamy także do odwiedzenia strony internetowej Urzędu Miasta Poznania www.poznan.pl/fakty_liczby.

Wydział Rozwoju Miasta składa podziękowania instytucjom i firmom, a także wydziałom i biuram Urzędu Miasta Poznania oraz miejskim jednostkom organizacyjnym, które – udostępniając dane – przyczyniły się do powstania tej publikacji.

Opracowanie merytoryczne:

Wydział Rozwoju Miasta
tel. 61 878 56 95

Zdjęcia:

Piotr Skórnicki, s. 42 – Miasto Poznań, s. 64 – Paweł Rosolski (Fotoportal Miasta Poznania)

Zdjęcia archiwalne:

s. 16 – ul. Armii Czerwonej (1965), fot. J. Korpala; s. 17 – ratusz, sala Miejskiej Rady Narodowej (1949), fot. Miejska Pracownia Fotograficzna; s. 18-19 – plac Kolegiacki (1963), fot. J. Korpala; s. 32 – Międzynarodowe Targi Poznańskie (1969), fot. J. Korpala; s. 33 – Międzynarodowe Targi Poznańskie (1969), fot. J. Korpala; s. 34 – sadzenie kwiatów przy ul. Wjazdowej (1950), fot. S. Laskowski; s. 35 – Fabryka Kosmetyków „Lechia” (1982) – fot. H. Nowakowska; s. 44 – kino Bałtyk (1968), fot. F. Maćkowiak; s. 45 – hotel Bazar (lata 70.), fot. J. Miecznikowski; s. 46 – Stadion im. 22 Lipca (1965), fot. J. Korpala; s. 47 – zoo, pawilon zwierząt afrykańskich (1971), fot. F. Maćkowiak; s. 58-59 – dworzec PKP (1965), fot. J. Korpala; s. 60 – ul. Roosevelta (1968), fot. F. Maćkowiak; s. 61 – Warta (1968), fot. W. Basiński; s. 62 – Port Lotniczy Poznań-Ławica (1993), fot. J. Miecznikowski; s. 63 – osiedle mieszkaniowe Rataje (1969), fot. Z. Straszyszyn.

Wydawca:

Wydawnictwo Miejskie Poznań
ul. Ratajczaka 44, 61-728 Poznań
tel. 61 851 86 01, faks 61 856 04 56
www.wm.poznan.pl

Opracowanie graficzne:

Studio Graficzne Wydawnictwa Miejskiego Poznań
tel. 61 851 86 01

Druk:

Poligrafia Janusz Nowak
Wysogotowo, ul. Zbożowa 7,
62-081 Przeźmierowo

© Copyright by Miasto Poznań, Poznań 2013

ISBN 978-83-7768-079-7

Piotr Skórnicki (ur. w 1961 r. w Poznaniu) – fotograf; członek założyciel Polskiego Związku Fotografii Przyrodniczej należącego do Międzynarodowej Federacji Fotografii Przyrodniczej (IFWP); autor m.in. albumów *Prawdziwa Polska. Wielkopolska historia zaklęta w obrazach*, *Wielkopolska*, *Poznań* oraz albumu o poznańskiej Farze; współautor fotografii do ponad 50 publikacji książkowych, w tym albumów poświęconych Polsce i polskiej przyrodzie, m.in. *Galeria Natury*, *Prawdziwa Polska. Parki Narodowe – 23 skarby przyrody*, *Prawdziwa Polska. Skarby nadwiślańskiej krainy*, *Polska w obiektywie National Geographic*, *Przyroda Polska*, *Ptaki Polski*, oraz ekskluzywnego albumu o Polsce wydawnictwa Bosc; autor wystaw fotograficznych oraz zdjęć przyrodniczych, krajobrazowych i reportażowych publikowanych m.in. w kilku wydaniach magazynu „National Geographic”; laureat wielu nagród oraz wyróżnień w konkursach krajowych i międzynarodowych; znaczące miejsce w jego galerii zdjęć zajmują fotografie Poznania, które zamieszczono także w niniejszej publikacji.

Miasto Poznań
pl. Kolegiacki 17
61-841 Poznań
www.poznan.pl

ISBN 978-83-7768-079-7

